

การศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติก
โดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ

สารนิพนธ์
ของ
นางวันเพ็ญ คุ่มดิษฐ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

เมษายน 2548

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

371 94

04357

จ 3

การศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติก
โดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ

บทคัดย่อ

ของ

นางวันเพ็ญ คุ่มดิษฐ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

เมษายน 2548

ก 246555

วันเพ็ญ คุ่มดิษฐ์ (2548) การศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติกโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ สารนิพนธ์ กศ ม (การศึกษาพิเศษ) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร ผดุง อารยะวิญญู

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติก โดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติกก่อนและหลังการสอนโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเด็กออทิสติกเพศชาย อายุ 9 ปี ได้รับการวินิจฉัยจากโรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดลว่าเป็นเด็กออทิสติกจำนวน 1 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบบแผนการวิจัยเป็นแบบ Single Subject Design รูปแบบ A – B โดยใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 30 นาที รวม 30 ครั้ง โดยระยะ (A) เป็นระยะเส้นฐานใช้เวลา 1 สัปดาห์ ระยะ (B) เป็นระยะการสอนอ่านคำใช้เวลา 3 สัปดาห์ ระยะ (Follow up) เป็นระยะติดตามผลใช้เวลาติดตามผล 2 สัปดาห์ แสดงผลการวิจัยโดยใช้กราฟ วิเคราะห์ข้อมูลโดยดูผลจากแบบทดสอบจากจำนวนคำที่อ่านและความเข้าใจความหมายของคำที่อ่านได้นำมาหาค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

ความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติกหลังจากที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำสูงขึ้น

A STUDY ON READING ABILITY OF A CHILD WITH AUTISM
USING WORDS IN COLOR

AN ABSTRACT
BY
MRS WANPEN COOMDIST

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Special Education
at Srinakharinwirot University
April 2005

Wanpen Coomdist (2005) *A Study on Reading Ability of A Child with Autism by Using Words in Color* Master's Project, M Ed (Special Education)
Bangkok Graduate School Srinakharinwirot University
Project Advisor Prof Dr Padoong Arrayavinyoo

The purpose of this study was to investigate the reading ability of a child with autism by using words in color and to compare the reading ability before and after using words in color

The Sample is a 9 year old male child who is diagnosed as being autistic by a doctor from Ramatibodee hospital, Mahidol University by purposive sampling The method is Single Subject Design form A – B The duration of the study was 6 weeks, five times a week with thirty minutes per each session Phase (A) was a baseline phase, consuming 1 week Phase (B) was the teaching phase, consuming 3 weeks and 2 weeks in follow-up phase The data were analyzed using mean and graphs

It was found that the reading ability of a child with autism by using words in color increased

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการ
สอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ศาสตราจารย์ ดร ผดุง อารยะวิญญู)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

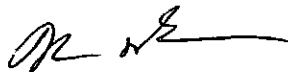
(ศาสตราจารย์ ดร ผดุง อารยะวิญญู)

คณะกรรมการสอบ

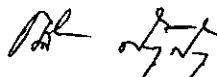
(ศาสตราจารย์ ดร ผดุง อารยะวิญญู)

ประธาน

(ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม)

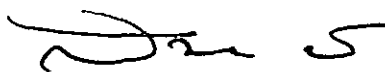
กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดารณี ตักดีศิริผล)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ ดร สมชาย ชูชาติ)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

วันที่ ๒๙ เดือน เมษายน พ ศ ๒๕๔๘

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะความกรุณาอย่างสูงจากศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ประธานกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนวคิด ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และช่วยให้กำลังใจในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ อย่างดียิ่ง และสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดารณี ศักดิ์ศิริผล และอาจารย์ ดร.กุลยา ก่อสุวรรณ ที่ให้ความกรุณาให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็นและคำแนะนำ ช่วยปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่องของสารนิพนธ์ฉบับนี้ อย่างดียิ่งจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการการศึกษาพิเศษส่วนกลาง ผู้อำนวยการสมบุญ อาศิริพจน์ อาจารย์พรรณา นรินทร และอาจารย์พจนา ดันสิงห์ ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการให้คำปรึกษาแนะนำให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณคุณกนกนันทพงษ์ แก้วมณี คุณวรรณ แก้วมณี และเด็กชายธีรุตม์ แก้วมณี ที่ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคุณสุชาติ คุ่มดิษฐ์ เด็กชายณัฐภัทร คุ่มดิษฐ์ ที่คอยเป็นกำลังใจให้การสนับสนุน ดูแล ห่วงใย ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณพี่น้อง นิสิตปริญญาโทสาขาการศึกษาพิเศษทุกคนที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุน เป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนทุกคนในครอบครัวที่เป็น แรงบันดาลใจ ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุน ในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

วันเพ็ญ คุ่มดิษฐ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	3
ตัวแปรที่ศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติก	5
ความหมายของเด็กออทิสติก	5
สาเหตุของการเกิดภาวะออทิสซึม	6
ระดับความพิการ	7
การวินิจฉัย	8
การรับรู้ทางสายตา	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	14
ความหมายของการอ่าน	14
ความสำคัญของการอ่าน	15
จุดมุ่งหมายในการอ่าน	16
การสอนอ่าน	17
การสอนอ่านเป็นคำ	21
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเป็นคำ	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงและเทคนิคการใช้สื่อ	
สอนอ่านเป็นคำ	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรง	27
ความหมายและความสำคัญและเทคนิคการใช้สื่อสอนอ่านเป็นคำ	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการใช้สื่อสอนอ่าน	34
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบแผนการวิจัยแบบ	
Single Subject Design	35
ลักษณะของการวิจัยแบบ Single Subject Design	35
ข้อดีของการวิจัยแบบ Single Subject Design	36
การใช้ Single Subject Design กับการวิจัยในชั้นเรียน	36
รูปแบบพื้นฐานการวิจัยแบบ Single Subject Design	37
การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	40
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	41
แบบแผนการวิจัย	43
วิธีดำเนินการวิจัย	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	52
ความมุ่งหมายของการวิจัย	52
ขอบเขตของการวิจัย	52
สมมติฐานของการวิจัย	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
วิธีดำเนินการวิจัย	53
สรุปผลวิเคราะห์ข้อมูล	54
สรุปผลการวิจัย	54
อภิปรายผล	54
ข้อเสนอแนะ	55
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	61
ภาคผนวก ก	62
ภาคผนวก ข	93
ภาคผนวก ค	130
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	133

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง	44
2 ผลรวมจำนวนคะแนนการอ่านออกเสียงคำและความเข้าใจความหมายของคำ ในการทดลอง 3 ระยะ	47

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันโลกได้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านวัตถุและด้านวิทยาการ สำหรับวิทยาการนั้นได้แตกแขนงมากขึ้นทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์ ซึ่งนักวิทยาศาสตร์และผู้ที่เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ ต่างก็ได้ศึกษาหาข้อเท็จจริงและความเปลี่ยนแปลงกันอยู่เสมอ จึงเป็นส่วนทำให้เทคโนโลยีและความนึกคิดได้พัฒนามากขึ้น การติดตามความเคลื่อนไหว และความก้าวหน้าต่างๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนไปนั้นจึงจำเป็นต่อชีวิตของคนเราในยุคปัจจุบันมาก วิธีการที่จะติดตามเหตุการณ์และความเคลื่อนไหวต่างๆ นั้นมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน สำหรับวิธีที่ใช้ได้ดีโดยทั่วไปคือ “การอ่านหนังสือ” อ่านเพื่อให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว และความเจริญก้าวหน้าของโลก อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, กระทรวงศึกษาธิการ 2533 2)

ดังนั้นการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อนักเรียนในโรงเรียน เพราะกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในโรงเรียนนั้นต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นการอ่านจึงสำคัญที่สุดในหลักสูตรทุกระดับตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมหาวิทยาลัย จึงจำเป็นที่ครู ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง จะได้เห็นความสำคัญในการอ่าน เอาใจใส่ในการอ่านอย่างแท้จริง โดยเฉพาะการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาซึ่งจะเป็นรากฐานสำหรับการอ่านในระดับสูงต่อไป (สุรศักดิ์ กาญจนการุณ 2531 2)

การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จึงควรจัดให้เหมาะสมกับสภาพความบกพร่อง และตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล เพื่อให้เขาได้เรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง ให้สามารถช่วยเหลือตนเองเพื่อที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ว่าการศึกษาคือการพัฒนาคนพัฒนาชาติให้คนมีความรู้ที่จะสามารถสร้างตนให้มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น สร้างชาติให้อยู่อย่างมีความสุขและรุ่งเรืองได้จะต้องพัฒนาคนให้มีความรู้ สิ่งที่น่าจะมีประการแรก คือ เรียนรู้ให้อ่านออกเขียนได้ (รัตนพินิจ นิเทศการศึกษา 2542 86, อ้างอิงจาก ปาฐกถาในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ)

วิธีการสอนอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาในด้านการอ่านนั้นมีหลายวิธีด้วยกัน แตกต่างกันไปตามลักษณะความบกพร่องและระดับความสามารถในการอ่านของเด็กแต่ละชั้น วิธีการสอนอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการอ่านที่อ่านหนังสือไม่ออก มีปัญหาในการสะกดคำอ่าน จึงน่าจะเรียนรู้การอ่านได้ดีโดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ ซึ่งเป็นการสอนให้เด็กอ่านเป็นคำๆ ให้เด็กอ่านก่อนที่จะเด็กจะจำตัวอักษรได้ เมื่อเด็กอ่านคำได้มากพอสมควรแล้วจึงสอนให้เด็กรู้จักตัวสระและพยัญชนะในภายหลัง ครูอาจใช้บัตรคำในการสอนให้เด็กอ่านตาม ให้ดูภาพประกอบ เด็กอาจ

อ่านคำได้โดยการจำ ครูอาจทำโดยการบันทึกเสียงลงบนเทปก็ได้ แล้วจึงเปิดเสียงให้เด็กฟังและให้เด็กอ่านตามบัตรคำ การสอนวิธีนี้ จะทำให้เด็กอ่านคำโดยใช้สายตา (ผดุง อารยะวิญญู 2542 : 72)

ครูผู้สอนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทในการจัดหา หรือเลือกใช้สื่อการสอนที่สนองความต้องการและความสนใจของเด็ก ใช้วิธีฝึกอ่านให้สอดคล้องกับความสามารถของเด็ก ตรวจสอบผลช่วยเหลือ แก้ไข ให้กำลังใจ ให้ผู้เรียนสามารถใช้การผสมผสานของตัวอักษรเพื่อให้ได้รับความรู้จากสิ่งที่อ่านได้ถูกต้อง

เด็กออทิสติก เป็นเด็กพิเศษกลุ่มหนึ่งที่มีความบกพร่องของพัฒนาการหลายด้าน ได้แก่ ความบกพร่องในการสื่อสาร ความบกพร่องทางด้านจินตนาการ ความบกพร่องทางด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีการแสดงพฤติกรรมซ้ำๆ (Dalton & Forman 2000 : 87 - 88)

สำหรับเด็กออทิสติก การพัฒนาทักษะด้านการอ่านจึงเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เนื่องจากเด็กกลุ่มนี้มีความบกพร่องทั้งทางด้านภาษา สังคม พฤติกรรม ด้านความคิดและจินตนาการ และมีข้อจำกัดอีกหลายๆ ด้าน ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ และการอ่านเป็นอย่างมาก

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการสอนอ่านเป็นคำให้กับเด็กออทิสติกเพื่อให้เด็กได้สามารถพัฒนาการอ่าน ให้ดียิ่งขึ้น และสามารถนำมาใช้ในการติดต่อสื่อสารหรือสื่อความหมายจากตัวอักษรในหนังสือที่อ่านได้ โดยใช้วิธีการสอนการอ่านคำเข้ามาช่วย ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการสอนอ่านให้กับครู ผู้ปกครองหรือบุคคลทั่วไปที่มีปัญหาในการสอนอ่านคำให้กับเด็กออทิสติกสืบต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1 เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านคำของเด็กออทิสติก โดยใช้เทคนิคการใช้สื่อสอนอ่านเป็นคำ

2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำของเด็กออทิสติก ก่อนและหลังการสอนโดยใช้เทคนิคการใช้สื่อสอนอ่านเป็นคำ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรวิชาชีพ เช่น ครูการศึกษาพิเศษ อาสาสมัครจากมูลนิธิต่างๆ ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่ทำงานเกี่ยวกับเด็กออทิสติก โดยนำวิธีการสอนเด็กออทิสติกที่เหมาะสมไปใช้หรือประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กออทิสติก ได้มีโอกาสเข้าเรียนร่วมในโรงเรียนกับเด็กปกติได้ในโอกาสต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นเด็กออทิสติก เพศชาย อายุ 9 ปี ได้รับการวินิจฉัยจากโรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ว่าเป็นเด็กออทิสติก

กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กออทิสติก เพศชาย อายุ 9 ปี ได้รับการวินิจฉัยจากโรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ว่าเป็นเด็กออทิสติกที่ได้รับการปรับพฤติกรรมและฝึกพูดมาแล้ว จำนวน 1 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง

เด็กออทิสติกคนนี้ ไม่มีปัญหาพฤติกรรมที่รุนแรง ด้านการสื่อสาร สามารถตอบคำถามเป็นประโยคสั้นๆได้เข้าใจ ความพร้อมทางวิชาการ การเขียน เขียนตามแบบได้ การอ่าน ท่อง ก - ฮ ได้แต่ยังไม่รู้จักตัวพยัญชนะ ด้านคณิตศาสตร์ ท่อง 1 - 30 ได้

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1 ออทิสติก คือ เด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าทางการเรียนรู้ด้านการอ่านซึ่งไม่สามารถอ่านเป็นคำหรือเป็นประโยคสั้นๆได้

2 ความสามารถในการอ่าน คือ ความสามารถในการอ่านออกเสียงและเข้าใจความหมายของคำศัพท์จากคำที่กำหนดให้ โดยไม่ต้องสะกดคำอ่านหรือจำแนกคำ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบการอ่านคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นบัตรคำจำนวน 24 คำ และบันทึกเป็นคะแนน

3 เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ คือ การสอนอ่านเป็นคำ โดยใช้สีเขียนแสดงแทนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด แล้วนำมาประสมกันเป็นคำเพื่อกระตุ้นในการมองและเป็นสื่อนำทางสายตา ซึ่งเป็นการประสมประสานกันระหว่างการรับรู้ทางสายตา และการรับรู้ทางการฟัง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้โดยไม่ต้องสะกดคำอ่าน

สมมติฐานในการวิจัย

ความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติกหลังจากที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำสูงขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจัดนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติก

- 1 1 ความหมายของเด็กออทิสติก
- 1 2 สาเหตุการเกิดภาวะออทิสซึม
- 1 3 ระบาดวิทยา
- 1 4 การวินิจฉัยอาการออทิสติก
- 1 5 การรับรู้ทางสายตา

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

- 2 1 ความหมายของการอ่าน
- 2 2 ความสำคัญของการอ่าน
- 2 3 จุดมุ่งหมายในการอ่าน
- 2 4 การสอนอ่าน
- 2 5 การสอนอ่านเป็นคำ
- 2 6 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเป็นคำ
- 2 7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงและเทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ

- 3 1 ทฤษฎีการเสริมแรง
- 3 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรง
- 3 3 ความหมาย ความสำคัญ และเทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ
- 3 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ

4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบแผนการวิจัยแบบ Single Subject Design

- 4 1 ลักษณะของการวิจัยแบบ Single Subject Design
- 4 2 ข้อดีของการวิจัยแบบ Single Subject Design
- 4 3 การใช้ Single Subject Design กับ การวิจัยในชั้นเรียน
- 4 4 รูปแบบพื้นฐานการวิจัยแบบ Single Subject Design
- 4 5 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติก

1.1 ความหมายของเด็กออทิสติก

กระทรวงศึกษาธิการ สหรัฐอเมริกา ค.ศ 1991 ให้ความหมายของเด็กออทิสติกว่าเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการด้านการสื่อสารด้วยภาษาทั้งภาษาถ้อยคำและไม่ใช้ภาษาถ้อยคำ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นสามารถสังเกตเห็นอาการได้ชัดเจนตั้งแต่อายุ 3 ปี ฮาร์ดแมน และคนอื่นๆ (ศรีเรือน แก้วกังวาล 2543 : 211, อ้างอิงจาก Hardmen et al 367)

กรมวิชาการ (2543 : 1) ให้ความหมายของเด็กออทิสติกว่า เป็นเด็กที่มีความผิดปกติเกี่ยวกับพัฒนาการทางการสื่อสาร ภาษา สังคม และอารมณ์เป็นอย่างมาก จะมีพฤติกรรมแปลกๆ สื่อสารไม่เข้าใจ พูดซ้ำ หรือไม่พูด

เพ็ญแข ลิมศิลา (2540 : 1) ให้ความหมายเด็กออทิสติกว่า เป็นเด็กที่มีความผิดปกติและความล่าช้าทางพัฒนาการด้านสังคม การสื่อความหมาย ภาษาและจินตนาการ ซึ่งมีสาเหตุเกี่ยวข้อง กับความผิดปกติทางกายภาพ เนื่องจากสมองบางส่วนทำหน้าที่ผิดปกติไป

วินัดดา ปิยะศิลป์ (2537 : 10) ให้ความหมายเด็กออทิสติกว่าเด็กที่เป็นโรคออทิสซึม ซึ่งเป็นโรคที่มีความผิดปกติทางพัฒนาการ มีความล่าช้าทางพัฒนาการทางภาษา มีการแยกตัวจากสังคมมีความผิดปกติของประสาทการรับรู้ทำให้มีการแปลผลข้อมูลจากประสาทสัมผัสผิดพลาดไปจากปกติ มีผลต่อพัฒนาการทางการพูดและภาษา

ชาติรี วิจิตรชาติ (2540 : 117) ให้ความหมายเด็กออทิสติกว่า คือเด็กที่เป็นโรคทางจิตเวชเด็กที่มีความรุนแรงมาก มีความผิดปกติของพัฒนาการทางด้านต่างๆ หลายด้าน คือด้าน ภาษา ด้านการสื่อสาร สังคม และพฤติกรรม

ผดุง อารยะวิญญู (2546 : 1) ให้ความหมายเด็กออทิสติกว่าเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาประเภทหนึ่ง เด็กกลุ่มนี้ต้องการการศึกษาพิเศษ ในลักษณะที่แตกต่างไปจากการศึกษาที่ให้แก่เด็กปกติเพราะมีความบกพร่องในพัฒนาการด้านการสื่อความหมายไม่ว่าจะเป็นการใช้สีหน้าท่าทาง หรือ การใช้ภาษาถ้อยคำ มีปัญหาทางพฤติกรรม มีปัญหาทางสังคม มีพฤติกรรมที่แปลกๆ ซ้ำๆ

สมาคมเด็กออทิสติกสหรัฐอเมริกา (Autisms Society of America 2003) ให้ความหมายของเด็กออทิสติกว่ามีลักษณะเด่น 5 ประการ คือ

1 พัฒนาการล่าช้าหรือมีพัฒนาการไปในทางถดถอย

2 แสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมในลักษณะแปลกๆ หลีกเลียงการมองเห็น มีปฏิกิริยาตอบโต้ต่อเสียงที่ได้ยิน มีการรับรู้ด้านการสัมผัสหรือความเจ็บปวดในลักษณะที่มากหรือน้อยเกินไป หรือไม่แสดงปฏิกิริยาตอบโต้ใดๆ ต่อสิ่งเร้าที่กล่าวแล้ว

3 แสดงอาการสนใจต่อตนเองหรือกระตุ้นตนเองโดยไม่ให้ความสนใจต่อสิ่งที่อยู่รอบตัว

4 มีปัญหาการพูดและภาษา

5 ไม่สามารถแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบผู้คน สิ่งของหรือเหตุการณ์ต่างๆ

ซีเกิล (Siegel 1996 9) ให้ความหมายของคำว่า เด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีพัฒนาการบกพร่องในด้านอารมณ์ความรู้สึก การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ความสนใจและภาษา

ฮัง (Huang 2545 4) ให้ความหมายของคำว่า เด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องสามด้านคือ การมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม ความบกพร่องทางการสื่อสาร และพฤติกรรม โดยจะแสดงออกให้เห็นก่อนอายุ 3 ปี

จากความหมายของเด็กออทิสติก สรุปได้ว่า เด็กออทิสติกคือ เด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการหลายๆ ด้าน คือ ด้านสังคมและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านภาษาการสื่อสาร จินตนาการ และการแสดงพฤติกรรมซ้ำๆ ซึ่งแสดงให้เห็นก่อนอายุ 3 ปี

1.2 สาเหตุของการเกิดภาวะออทิสซึม

เพ็ญแข ลืมศิลา (2545 20) กล่าวถึงสาเหตุของออทิสซึมไว้ว่า มีสาเหตุมาจากภาวะต่างๆ มากมาย สิ่งที่ทำให้พัฒนาการทางสมองผิดปกติ อาจเกิดได้ตั้งแต่ระหว่างที่เด็กอยู่ในครรภ์มารดา ระหว่างการคลอดหรือภายหลังการคลอด มารดาที่เป็นหัดเยอรมันระหว่างการตั้งครรภ์ เด็กที่เป็นโรคทิวเบอร์ริส สคอรโรลิส ตั้งแต่กำเนิด เด็กขาดออกซิเจนระหว่างคลอด การเจ็บป่วยของเด็กภายหลังคลอด เช่น โรคสมองอักเสบ การเป็นหัด ไกกรที่มีภาวะแทรกซ้อน ก็อาจเป็นสาเหตุทำให้พัฒนาการทางสมองผิดปกติ

มีหลักฐานหลายอย่าง que แสดงว่า เด็กออทิสติกมีความผิดปกติทางหน้าที่ของสมอง จากการตรวจคลื่นสมองด้วยไฟฟ้าในเด็กออทิสติกพบว่ามีความผิดปกติแบบไม่เฉพาะเจาะจง (nonspecific) มากกว่าเด็กทั่วไป ขนาดของสมองโตกว่าเด็กปกติเล็กน้อยโดยไม่มีมาตั้งแต่กำเนิด และมีเซลล์สมองผิดปกติอยู่ 2 แห่ง คือ บริเวณที่ควบคุมด้านความทรงจำ อารมณ์ และแรงจูงใจ ส่วนอีกบริเวณหนึ่งจะควบคุมเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของร่างกาย ลักษณะของเซลล์ทั้งสองแห่งเป็นเซลล์ที่ไม่พัฒนาตามวัย

สาเหตุที่เกี่ยวข้องกับกรรมพันธุ์ เนื่องจากพบเด็กออทิสติกในกลุ่มแฝดจากไข่ใบเดียวกันมากกว่าคู่แฝดที่เกิดจากไข่คนละใบ และอัตราส่วนของออทิสซึมในพี่น้องท้องเดียว พบถึง 1 : 50 ส่วนในเด็กทั่วไปพบ 1 : 2,000

เคยมีรายงานถึงสารบางอย่างที่เป็นตัวนำทางระบบประสาท เช่น ระดับของสารซีโรโตนิน และสารโดปามีนสูง แต่ยังไม่เป็นที่ยอมรับอย่างแน่นอน

ในเด็กออทิสติกมีความผิดปกติในระบบภูมิคุ้มกัน คือ มีระบบด้านทานไปทำลายระบบประสาทของตนเอง

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2543 : 211) กล่าวถึงสาเหตุของการเกิดภาวะออทิสซึม ไว้ว่าเกิดจากสาเหตุใหญ่ ๆ 3 สาเหตุคือ

1 สาเหตุทาง Psychodynamic ซึ่งเชื่อว่า เกิดจากความสัมพันธ์ทางลบในครอบครัวเด็กใช้กลไกป้องกันตัวเองแบบหลบไปอยู่ในโลกของตนเอง แนวคิดนี้ไม่ได้รับการยอมรับมากนักในปัจจุบัน แต่ยังคงได้รับความสนใจอยู่บ้าง

2 สาเหตุทางชีววิทยามีการค้นพบว่า Fragile X syndrome เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะออทิสซึมและมักจะเกิดขึ้นกับเด็กชายมากกว่าเด็กหญิง แต่อย่างไรก็ตาม fragile X syndrome มิใช่สาเหตุหลักของการเกิดภาวะออทิสซึม

3 ความบกพร่องของ ระบบสมองส่วนกลาง ซึ่งเกิดจากเซลล์สมองที่ผิดปกติและความไม่สมดุลของสารเคมีของระบบประสาท (brain cell differences and neurological chemical imbalances) และยังพบความผิดปกติของบางตำแหน่งในสมองในส่วนที่เรียกว่า vermis ซึ่งอยู่ใน cerebellum ทำให้เด็กกลุ่มนี้มีปัญหาทางการเรียนรู้

ดูลิต ลิขนะพิชิตกุล (2545 : 15) กล่าวถึงสาเหตุของโรคออทิสซึมไว้ว่าสามารถแยกแยะแนวทางในการวิจัย 3 แนวทางดังนี้

1 ปัจจัยภายนอกตัวเด็กเช่นการติดเชื้อ เชื้อโรคที่ถูกสงสัยบ่อยที่สุดคือ เชื้อไวรัส

2 ปัจจัยภายใน ตัวเด็กเอง เช่น การทำงานของสมอง กระบวนการทางชีวเคมี สารต่าง ๆ ในร่างกาย

3 ปัจจัยทางพันธุกรรมแต่ยังไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความผิดปกติที่พบบั้นทำให้เกิดโรคได้อย่างไร

คาร์ไม ลีช และ สตีเวนสัน (Cumine, Leach, & Stevenson 2000 : 3) กล่าวว่า ยังไม่ทราบสาเหตุที่ชัดเจนแต่อาการออทิสซึมไม่ได้เกิดจากสาเหตุเพียงสาเหตุเดียวแต่มีสิ่งกระตุ้นให้เกิดอาการของโรคที่เป็นไปได้คือ สาเหตุทางชีววิทยา ขณะตั้งครรภ์ของมารดาและการคลอด ระบบประสาทวิทยา และสารเคมีในระบบประสาท

สรุปว่าสาเหตุของการเกิดภาวะออทิสซึมยังไม่สามารถสรุปได้แน่ชัดแต่มีความเชื่อว่า เกิดจากความผิดปกติของระบบประสาท ระบบชีววิทยา และระบบสมอง ทำงานผิดปกติ และการติดเชื้อต่าง ๆ ของมารดา ส่งผลทำให้เกิดความบกพร่องในพัฒนาการด้านต่าง ๆ และมีพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากพัฒนาการของคนทั่วไป

13 ระบาดวิทยา

เพ็ญแข ลี้มติลา (2545 : 20) กล่าวว่าพบสัดส่วนของการเกิดโรคออทิสซึม 1 : 2,000 ซึ่งหมายถึง ในจำนวนเด็ก 2,000 คน จะพบออทิสติก 1 คน พบในเพศชายมากกว่าเพศหญิงในอัตราส่วน เด็กชาย : เด็กหญิง = 4 – 5 : 1

วินัดดา ปิยะศิลป์ (2537 : 11) กล่าวว่าพบสัดส่วนของการเกิดโรคออทิสซึมในสังคม 4 – 5 คนต่อ 10,000 คน

สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี (2546 : 10) กล่าวว่าสัดส่วนของการเกิดโรคออทิสซึมพบได้ประมาณ 4 : 10,000 ของเด็กทั่วไป พบในเด็กชายมากกว่าเด็กหญิงในอัตราส่วน เด็กชาย : เด็กหญิง = 4 – 5 : 1

สมาคมออทิสติกอเมริกา (Autism Society of America 2003 : online) พบสัดส่วนของการเกิดออทิสซึม 2 - 6 : 10,000 พบในเด็กชายมากกว่าเด็กหญิง โดยมีอัตราส่วน เด็กชาย : เด็กหญิง = 4 : 1

สมาคมจิตแพทย์อเมริกา (America Psychiatric Association 1996 : 68 - 69) อธิบายสัดส่วนของการเกิดออทิสซึม 2 - 5 : 10,000 และพบในเด็กชายมากกว่าเด็กหญิง โดยมีอัตราส่วน เด็กชาย : เด็กหญิง = 4 – 5 : 1

Bluepsy.com (2003 : online) พบสัดส่วนของการเกิดออทิสซึม 4 – 6 : 10,000 และพบในเด็กชายมากกว่าเด็กหญิงในอัตราส่วน เด็กชาย : เด็กหญิง = 3 : 1

จากรายงานจะพบสัดส่วนของการเกิดออทิสซึมได้ใกล้เคียงกัน ซึ่งจะพบในเด็กชายมากกว่าเด็กหญิง ซึ่งอาการของโรคในเด็กหญิงจะมีระดับความรุนแรงมากกว่า และพบได้ในทุกประเทศทุกเชื้อชาติ ทุกฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

14 การวินิจฉัย

เพ็ญแข ลี้มติลา (2545 : 15 - 20) กล่าวว่า การวินิจฉัยโรคออทิสซึมมีวิธีการปฏิบัติดังต่อไปนี้

1 การซักประวัติอย่างละเอียดจากพ่อแม่หรือผู้ที่ใกล้ชิดเด็กโดยบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการตั้งครรภ์ของมารดา การคลอด การเลี้ยงดู พัฒนาการด้านร่างกาย สังคม และการสื่อความหมาย การแสดงพฤติกรรมของเด็กขณะอยู่ที่บ้าน มีบุคคลในครอบครัวมีปัญหาเหมือนเด็กหรือไม่ ประวัติการเจ็บป่วยของเด็ก การกระทบกระเทือนต่อสมอง

2 การตรวจและประเมินเพื่อวินิจฉัย แพทย์ควรให้เด็กเดิน วิ่งและเล่นได้อย่างอิสระ

3 การสังเกตพฤติกรรมเพื่อการวินิจฉัย โดยสังเกตว่าพบพฤติกรรมต่างๆ ต่อไปนี้ ในลักษณะที่มากหรือน้อยเกินไป

3 1 ด้านร่างกายถ้ามีขนาดเล็กหรือใหญ่เกินไปมักเกี่ยวข้องกับปัญหาของสุขภาพและปัญหาการรับประทานอาหาร เช่น การเคี้ยวอาหารไม่เป็น กลืนลำบาก คายอาหารไม่เป็น บางคนรับประทานอาหารไม่รู้จักอิ่ม

3 2 การเคลื่อนไหวของร่างกายมีความผิดปกติ เช่น วิ่งหรือเดินอย่างไม่มีจุดหมาย โยกตัว กระตือรือร้น โบกมือไปมา บางคนนั่งเฉย บางคนงุ่มง่ามหกล้มบ่อย

3 3 การแสดงออกทางสังคมและความสัมพันธ์กับบุคคล เด็กอาจแสดงพฤติกรรม 3 แบบ คือ อาจแยกตัวโดดเดี่ยว หรือสมยอมจนเหมือนตุ๊กตาที่ไม่มีชีวิตจิตใจ หรือมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนมากเกินไปโดยแสดงให้เห็นพฤติกรรมที่ผิดปกติ

3 4 การตอบสนองต่อการใช้ตา เช่น หลีกเลียงการสบตา จ้องมองแบบผิดปกติมองเลื่อนลอย ชอบมองแสงสว่างหรือสิ่งที่หมุนๆ มองสิ่งของใกล้ตามากเกินไป

3 5 การตอบสนองต่อการฟังไม่ตอบสนองต่อเสียงบุคคลหรือตอบสนองต่อเสียงบางเสียงมากเกินไป

3 6 ตอบสนองต่อรส กลิ่น สัมผัส เช่น ดมหรือเลียสิ่งที่ไม่ใช่อาหาร ชอบหมกมุ่นต่อการสัมผัสบางอย่างแต่ไม่รับรู้การสัมผัสจากบุคคล บางคนทนต่อความเจ็บปวดและบางคนแสดงความเจ็บปวดมากเกินไป

3 7 การสื่อความหมายไม่สามารถสื่อความหมาย ไม่เข้าใจสีหน้าท่าทางของผู้อื่น พูดไม่ได้ ไม่พูดเลียนแบบ บางคนพูดซ้ำซาก

3 8 พฤติกรรมซ้ำๆ จะแสดงไม่เหมือนกัน เช่น ชอบดูโฆษณาทางทีวีซ้ำๆ ต้องนั่งที่เดิมทุกครั้ง

3 9 การจินตนาการ ไม่สามารถสมมุติในการเล่น เล่นของเล่นไม่เป็นการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม และการแสดงออกทางอารมณ์ เด็กจะปรับตัวยากเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมแสดงอารมณ์ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงโดยไม่ทราบสาเหตุ

3 10 ด้านสติปัญญา มีความสามารถด้านต่างๆ ลำช้า แต่มีความสามารถพิเศษบางด้านโดดเด่น

4 การตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ การตรวจพิเศษทางห้องปฏิบัติการหรือเครื่องมือพิเศษไม่ใช่เพื่อการวินิจฉัยแต่ทำเพื่อประกอบการรักษา

4 1 การตรวจสอบทางจิตวิทยาเพื่อดูความสามารถของระดับสติปัญญา ทำเมื่อเด็กสามารถพูดและเรียนรู้ได้แล้ว

4 2 การตรวจสอบการได้ยิน

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2543 : 213 - 214) ได้กล่าวถึงข้อบ่งชี้การวินิจฉัยอาการของเด็กออทิสติก จิตแพทย์จะใช้ข้อบ่งชี้ตามคู่มือวินิจฉัย (DSM – IV Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders 4 th ed) ไว้ดังนี้

เนื่องจากเด็กกลุ่มนี้ เป็นเด็กที่ได้รับการรักษาจากแพทย์ควบคู่ไปกับการเรียนการสอนโดยครู การจำแนกเด็กออกจากเด็กปกติหรือเด็กพิเศษกลุ่มอื่น จึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเด็กออทิสติก อาจมีอาการบางอย่างร่วมกับเด็กพิเศษกลุ่มอื่น เช่น เด็กปัญญาอ่อน เด็กไฮเปอร์แอคทีฟ เด็กที่มีความผิดปกติทางภาษา ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวินิจฉัยโดยแพทย์ลงความเห็นอย่างน้อย 2 คน (2 ใน 3 คน)

พฤติกรรมบ่งชี้ภาวะออทิสติก

1 จำนวนข้อบ่งชี้

1 1 ต้องมีลักษณะอย่างน้อย 6 ข้อ จากลักษณะบ่งชี้ 12 ข้อ ใน 2 1, 2 2 และ 2 3 รวมกัน

1 2 ต้องมีลักษณะอย่างน้อย 2 ข้อในหัวข้อ 2 1

1 3 ต้องมีลักษณะอย่างน้อย 1 ข้อ ในหัวข้อ 2 2 และ 2 3

2 ข้อบ่งชี้ 2 1 , 2 2 , 2 3

2 1 ความบกพร่องในพฤติกรรมสังคมด้านต่างๆ

2 2 มีความบกพร่องในพฤติกรรมสื่อสารที่ไม่ใช่ภาษาพูดหลายๆ อย่าง รวมกัน เช่น การแสดงออกทางสีหน้า ภาษากาย การสบตา การสื่อสารด้วยภาษา (Gesture) ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวัยได้อย่างเหมาะสม

2 2 1 ไม่รู้จักความสนุก ความสนใจ และความสำเร็จ (Accomplishment) ร่วมกันคนอื่นได้

2 2 2 ไม่มีปฏิกิริยาโต้ตอบ แลกเปลี่ยนเชิงสังคม และอารมณ์กับบุคคลอื่นทั้งร่วมวัยและต่างวัย (ไม่รู้จักให้ ไม่รู้จักรับ)

2 3 ความบกพร่องในพฤติกรรมด้านภาษา

2 3 1 มีพัฒนาการทางการพูดช้าหรือไม่มีพัฒนาการใดๆ เลย (ทั้งนี้ไม่นับความพยายามในการชดเชยด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การใช้ท่าทาง)

2 3 2 ในกรณีที่มีการพัฒนาทางภาษาพูดบ้างก็ไม่มีความสามารถที่จะเริ่มต้นสนทนา หรือดำเนินการสนทนา

2 3 3 ใช้คำพูดซ้ำ ๆ ภาษาซ้ำ ๆ ใช้ภาษาแปลก ๆ

2 3 4 ขาดความสามารถในการเล่นหลายอย่าง เช่น เล่นสมมุติ เล่นเลียนแบบ เชิงสังคมที่เหมาะสมกับวัยของตน

2 4 มีพฤติกรรมซ้ำซาก จำเจ ไม่กี่ย่างทั้งในด้านความสนใจ และกิจกรรม

2 4 1 หมกมุ่นกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ซ้ำ ๆ อย่างผิดปกติ

2 4 2 ขาดความยืดหยุ่นในชีวิตประจำวัน

2 4 3 มีกิริยาอาการทางการเคลื่อนไหวซ้ำๆ เป็นแบบเดียวกัน เช่น ลูบหน้า ตัดนิ้ว กัดนิ้ว ดึงผม

2 4 4 หมกมุ่นไม่หยุดหย่อนกับชิ้นส่วนของวัตถุสิ่งของ เครื่องเล่น เช่น รถเกม เป็นต้น

3 มีความผิดปกติหรือความล่าช้าในพัฒนาการด้านต่างๆ อย่างน้อย 1 ด้าน

3 1 ด้านสังคม

3 2 ด้านภาษา

3 3 ด้านการเล่นสมมุติ

3 4 ต้องแสดงออกตั้งแต่ก่อนอายุ 3 ขวบ

4 ความผิดปกติดังกล่าวต้องไม่ใช่ความผิดปกติตามคำนิยามของ Rett's Disorder, Childhood Disintegrative Disorder

สรุปข้อบ่งชี้ในการวินิจฉัยเด็กออทิสติกเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเด็กออทิสติกอาจมีอาการบางอย่างร่วมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทอื่นๆ จึงต้องมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ และมีแพทย์เป็นผู้ลงความเห็นอย่างน้อย 2 ใน 3 คน ในการตัดสินใจวินิจฉัย

1 5 การรับรู้ทางสายตา

สุชา จันทรเฒ (2546 133) กล่าวว่า การรับรู้ เป็นกระบวนการที่คนเรามีประสบการณ์กับวัตถุหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยอาศัยอวัยวะรับสัมผัส

พรเพ็ญ ศิริสัตยวงษ์ และ กนิษฐา เมธากัณฑ์ (2543 31 - 31) กล่าวว่า การรับรู้ เป็นกระบวนการ ทางสมองที่ทำหน้าที่แปลหรือให้ความหมายของการรับความรู้สึก เป็นการตัดสินใจ สิ่งที่เราเรารู้สึกนั้นคืออะไร การรับรู้จะเกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบของสิ่งเร้าทางความรู้สึก และการกำหนดความหมายของสิ่งเร้านั้นๆ โดยอาศัยประสบการณ์เดิม ซึ่งการรับรู้ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนเราที่จะเข้าใจ และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2542 200) กล่าวว่า การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการที่ร่างกายรับสัมผัสจากสิ่งเร้า หรือสิ่งแวดล้อมภายนอก โดยปลายประสาทสัมผัสรับสิ่งเร้าเข้าสู่ระบบประสาทส่วนกลางทำให้เกิดกระบวนการที่สำคัญ 3 อย่างคือ การเลือกสิ่งเร้า การจัดหมวดหมู่ของสิ่งเร้า และการตีความของสิ่งเร้าโดยใช้ความรู้เดิม ประสบการณ์เดิม เป็นเครื่องช่วยในการแปลความหมายของสิ่งเร้านั้นออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจ

ศรียา นิยมธรรม (2535 42) กล่าวถึงการรับรู้ทางสายตาว่า เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ละเอียดอ่อน เกิดจากการทำงานของสายตาและสมอง คือ การมองเห็นและการตีความสิ่งที่เห็นบวกกับการเรียนรู้ พัฒนาการในการรับรู้ทางสายตาขึ้นอยู่กับ อายุ วุฒิภาวะ สิ่งแวดล้อม

ดูลิต ลิขนะพิชิตกุล (2545 : 24 - 29) กล่าวว่าจุดแข็งของเด็กออทิสติกคือการรับรู้จากการมองเห็น เด็กกลุ่มนี้จะคิดเป็นภาพ และเรียนรู้จากภาพได้ดีกว่าคำพูด

Grandin (1996 online) กล่าวถึงว่า จุดแข็งของเด็กออทิสติก คือ ด้านรูปธรรม ความคิด ความจำและความสัมพันธ์ของภาพโดยการมองเห็น เด็กออทิสติกส่วนใหญ่จะคิดเป็นภาพ (Visual Thinker) ไม่คิดเป็นภาษา ความคิดของเด็กออทิสติกเหมือนกับ วีดีโอ ที่ฉายอยู่ในความคิดคำนึง รูปภาพจะเป็นภาษาแรกของเด็ก ภาษาพูดจะเป็นภาษาที่สอง

สรุปว่าการรับรู้ทางสายตาและการมองเห็น เป็นการทำงานของสายตาและสมอง จากการสัมผัสกับสิ่งเร้าที่เข้ามากระทบโดยมีอิทธิพลและองค์ประกอบหลายอย่างแล้วส่งข้อมูลไปแปลความที่ระบบประสาทแล้วรับรู้เป็นภาพรวม การรับรู้ทางการมองเห็นและสายตาเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านต่างๆ โดยเฉพาะเด็กออทิสติกจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวได้ดีจากการรับรู้ทางสายตา

การรับรู้ประกอบด้วยปัจจัยสำคัญดังนี้

1 การสัมผัส คือการที่สิ่งเร้ามาปะทะกับอวัยวะสัมผัสแล้วบุคคลรู้สึกเพียงแต่ว่ามีสิ่งเร้ามาปะทะร่างกาย แต่บอกไม่ได้ว่าสิ่งเร้ามาปะทะนั้นคืออะไร หรืออาจกล่าวได้ว่าการสัมผัสคือความรู้สึกที่บุคคลไม่สามารถนำเอาประสบการณ์มาตีความหมายของสิ่งเร้าที่มาปะทะได้

2 ประสบการณ์หรือความรู้เดิม คือ สิ่งที่บุคคลเคยรู้ เคยคิด เคยกระทำหรือเคยเกี่ยวข้องกับในอดีต ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม

3 อวัยวะสัมผัส คือ อวัยวะที่ทำหน้าที่รับสัมผัสสิ่งเร้าที่มาปะทะ แล้วรายงานความรู้ที่ให้สมองทราบ เช่น ตา หู จมูก ลิ้น ผิวหนัง

4 การตีความหมายของสิ่งเร้า เมื่อสิ่งเร้าปะทะกับอวัยวะสัมผัส ประสาทสัมผัสจะรายงานกระแสความรู้สึกไปสู่สมอง สมองจะตีความโดยนำเอาประสบการณ์เดิมมาผสมผสานกับประสบการณ์ใหม่ (สิ่งเร้า) ซึ่งการผสมผสานอาจมีการตัดบางอย่างออกไป หรือต่อเติมบางอย่างเข้ามา จึงทำให้ผลของการรับรู้แตกต่างไปจากเดิม การตีความหมายจะได้ผลถูกต้องเพียงใดขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้

4.1 ระดับสติปัญญา สติปัญญามีส่วนช่วยให้บุคคลเข้าใจสิ่งเร้าหรือเหตุการณ์ที่เขาสัมผัสได้อย่างรวดเร็ว คนที่สติปัญญาสูงย่อมรับรู้และทำความเข้าใจสิ่งเร้าที่เขาสัมผัสได้เร็วกว่าคนที่สติปัญญาต่ำ

4.2 ความสนใจและการพิจารณารายละเอียด ความสนใจช่วยให้บุคคลมีสมาธิและตั้งใจพิจารณารายละเอียดของสิ่งเร้าหรือเหตุการณ์อย่างถี่ถ้วน ทำให้การรับรู้ถูกต้องและแม่นยำ

5 ภาวะจิตใจในขณะรับรู้ ถ้าบุคคลเบื่อหน่าย และอารมณ์ไม่ดีก็จะมีสมาธิและขาดความรอบคอบในการตีความหมาย บุคคลที่มีจิตใจแจ่มใสย่อมมีกำลังใจที่จะคิดและพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อความถูกต้องของการตีความหมาย

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้

1 สิ่งเร้าภายนอก ได้แก่

1 1 ความเข้มและขนาดของสิ่งเร้า (Intensity and Size) บุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งเร้าที่มีเสียงดังมากกว่าเสียงค่อย แสงสว่างมากกว่าแสงสลัวและขนาดใหญ่กว่าขนาดเล็ก ลักษณะของสิ่งเร้านี้จะลดความสำคัญลงไปกับบุคคลเคยชิน

1 2 ความผิดแผกแปลกใหม่ (Contrast) การเปลี่ยนแปลงของสิ่งเร้าที่บุคคลเคยชินจะเรียกร้องความสนใจได้เช่น การใช้ข้อความและตัวหนังสือที่แปลกใหม่ในป้ายโฆษณา เพื่อให้บุคคลสนใจ

1 3 การกระตุ้นซ้ำ (Repetition) เช่นการบีบแตรรถยนต์หลายๆ ครั้งเพื่อเรียกให้คนออกไปเปิดประตูบ้าน หรือการใช้ไม้เคาะโต๊ะ 2-3 ครั้ง เพื่อใช้เสียงการบิให้นักเรียนหันมาสนใจเรียน

1 4 การเคลื่อนไหว หรือการเปลี่ยนระดับ (Movement) บุคคลจะเห็นสิ่งที่เคลื่อนไหวอยู่ในระยะไกลง่ายกว่าสิ่งที่หยุดนิ่ง

1 5 สี (Color) แต่ละสีมีความสามารถในการดึงดูดสายตาและความสนใจได้ไม่เท่ากันสีที่มีช่วงคลื่นยาว เช่น สีแดง จะดึงดูดความตั้งใจได้ดีกว่าสีที่มีช่วงคลื่นสั้นๆ

2 สิ่งเร้าภายใน ได้แก่

2 1 แรงจูงใจ (Motivation) เกิดจากความต้องการขั้นพื้นฐานต่างๆ หรือความสนใจที่เกิดจากการเรียนรู้ เช่น ความหิวทำให้บุคคลเห็นภาพคลุ้มเคลือบเป็นเป็นภาพอาหาร

2 2 ความพร้อมที่จะกระทำ (Momentary Preparation) เช่น การสั่งคำสั่งว่า "เตรียมตัว และ ระวัง" ก่อนที่จะให้สัญญาณนักกีฬาออกวิ่ง

2 3 การคาดหวัง (Expectancy) การคาดหวังเป็นการบอกทิศทางเกี่ยวกับประสบการณ์ในการรับรู้ของบุคคล และทำให้การรับรู้ตรงตามจุดมุ่งหมาย

2 4 ความสนใจที่ติดจนเป็นนิสัย (Habitual Interesting) เป็นความสนใจเดิมที่บุคคลมีจนติดเป็นนิสัย และมีความพร้อมที่จะเลือกสนใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความสนใจเดิม

2 5 การรับรู้ทางการมองเห็น (Visual Perception) การเห็นภาพคือ การที่ภาพไปปรากฏอยู่ที่จอรับภาพของลูกตา การเห็นสามารถบอกระยะทางและความลึกของภาพที่เห็นได้ ต้องอาศัยการมองเห็นและการรับรู้ทางสายตา

องค์ประกอบของการมองเห็น มีดังนี้

1 สิ่งเร้าของการเห็น คือ แสง แสงเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า แสงจะกระทบวัตถุแล้วสะท้อนเข้าตาเรา เราจึงเห็นวัตถุได้เมื่อมีแสงสว่าง

2 ระบบรับสิ่งเร้าของการมองเห็น ระบบของร่างกายที่ทำหน้าที่ตอบสนองต่อการสัมผัสของแสงคือตา ส่วนที่สำคัญในการทำหน้าที่นี้คือ รีเซปเตอร์ ที่อยู่ในเรตินา

3 ความไวในการเห็น ซึ่งขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายชนิดเช่น บริเวณที่รับแสง ถ้าห่างจากโฟกัสในเรตินา ความไวในการรับแสงจะมีมาก

4 ความคมชัดในการเห็น เป็นการเห็นส่วนละเอียดที่ปรากฏ ขึ้นอยู่กับลักษณะของเลนส์บริเวณเรตินา ที่แสงสัมผัสถ้ายูโกสโฟกัส จะเห็นภาพได้ชัด

5 ความต่อเนื่อง การเห็นต้องใช้เวลาในการให้รีเซปเตอร์ตอบสนองและส่งกระแสประสาทไปยังสมอง เพื่อให้เกิดความรู้สึกเห็นภาพที่เห็นก็ไม่ได้หายไปทันทีพร้อมกับสิ่งเร้าแต่ยังคงปรากฏอยู่ในเสี้ยววินาทีหนึ่ง

6 การเห็นสี การเห็นสีต่างกัน ขึ้นอยู่กับการตอบสนองของโคนในเรตินา

สรุปว่าการรับรู้ทางสายตา เป็นกระบวนการที่ตารับรู้สิ่งเร้าที่เข้ามากระทบ โดยมีอิทธิพลและองค์ประกอบต่างๆ หลายอย่าง ทั้งองค์ประกอบทางกายภาพและองค์ประกอบทางระบบประสาทการรับรู้

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ของเด็ก และคุณภาพการอ่านของเด็กย่อมส่งผลกระทบทถึงคุณภาพของการจัดการศึกษา นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่าน ไว้ดังนี้

บันลือ พฤษะวัน (2538 : 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า

1 การอ่าน เป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูดโดยการผสมผสานเสียงเพื่อใช้ในการออกเสียงให้ตรงกับคำพูด

2 การอ่าน เป็นการใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษร ออกเสียงเป็นคำหรือเป็นประโยค ทำให้เข้าใจความหมายในการสื่อความโดยการอ่าน

3 การอ่าน เป็นการสื่อความหมายที่ถ่ายทอดความคิด ความรู้ จากผู้เขียน ถึงผู้อ่าน

4 การอ่านเป็นการพัฒนาความคิด โดยที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถหลายๆ ด้าน เช่น ใช้การสังเกต จำรูปคำ

วรรณ โสมประยูร (2537 : 121) กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

นกดล จันทรเพ็ญ (2539 : 73) กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการในการแปลความหมายตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ออกมาเป็นถ้อยคำหรือความคิดของตนเองแล้วผู้อ่านก็นำความคิด ความเข้าใจที่ได้จากการอ่านนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

บอนด์และธิงเกอร์ (Bond, & Thunker 1957 : 9) กล่าวว่า การอ่านคือ การจำสัญลักษณ์ที่พิมพ์หรือเขียน สัญลักษณ์นี้กระตุ้นให้ผู้อ่านนึกถึงความหมายของคำโดยอาศัยประสบการณ์ที่ผ่านมา เป็นความหมายใหม่ที่เกิดขึ้นโดยการผสมผสานของสิ่งกับที่ผู้อ่านมีอยู่

ฮาฟเนอร์ (Hafner 1982 : 436) ได้เสนอเพิ่มเติมว่าการอ่านไม่ได้ หมายถึงการมองเห็น การออกเสียงเป็นคำและการจำความหมายใดๆ ได้เท่านั้นแต่ยังหมายถึงการที่ต้องใช้ความคิดความรู้สึกและจินตนาการอีกด้วย การอ่านเป็นกระบวนการสื่อความหมายจากสัญลักษณ์ที่ซับซ้อนซึ่งผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ต้องแปลความออกเป็นความคิดและนำความคิดไปใช้ประโยชน์

ครอว์เลย์ (Crawley 1995 : 14 - 15) กล่าวไว้ว่า การอ่าน เป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน ซึ่งรวมไปถึงความสามารถในการถอดความหมายจากสัญลักษณ์นั้นๆ ในขณะที่ผู้อ่านได้รับจากสิ่งที่ผู้อ่านมองเห็น โดยใช้กระบวนการคิด ระลึกถึงคำต่างๆ ที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิดกับสิ่งที่มองเห็น แล้วสื่อความหมายสัญลักษณ์ที่อ่านได้

จากความหมายของการอ่านดังกล่าว สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่แปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มองเห็น โดยผ่านกระบวนการคิดเกิดความเข้าใจและถ่ายทอดออกมาเป็นถ้อยคำที่มีความหมาย

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในทักษะ วิชา ด้านอื่น ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไป นักการศึกษา ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

บันลือ พฤกษ์วัน (2538 : 10 - 11) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า

- 1 การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้
- 2 เด็กที่อ่านเป็นย่อมได้รับการยอมรับสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลในสังคมได้อย่าง

มั่นใจ

3 การอ่านได้ อ่านเป็น เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้อย่างกว้างขวาง

4 การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพของผู้เรียนในอนาคต

5 การอ่านมีความจำเป็นต่อการเป็นพลเมืองดีในการรับรู้ข่าวสาร เหตุการณ์บ้านเมือง

6 การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวิเคราะห์ ตัดสินใจในการเลือกตัวแทนใน

ด้านการเมือง การปกครอง

7 การอ่านนับเป็นกิจกรรมสำคัญในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้รับความเพลิดเพลินและพัฒนาด้านจิตใจอีกด้วย

8 การอ่านช่วยให้ผู้เรียนทราบและสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม พัฒนาตนเองและอาชีพของตนได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543 : 1) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้อง จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน

เดอร์คิน (Durkin 1987, อ้างอิงจาก Crealock & Bache 1995 : 247) กล่าวว่า เราใช้การอ่านไปตลอดชีวิต เนื่องจากการอ่านเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของแต่ละคน เช่น การอ่านรายการอาหารในร้านอาหาร การอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน เป็นต้น

จากความสำคัญของการอ่านดังกล่าว สรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ เพราะเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียน ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ในด้านอื่นๆ ต่อไป

2.3 จุดมุ่งหมายในการอ่าน

การอ่านของแต่ละบุคคล แต่ละวัย และแต่ละอาชีพ ย่อมจะมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งมีนักการศึกษาได้เสนอแนะจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้หลายประการดังนี้

กรมสามัญศึกษา (2529 : 2) หลักสูตรประถมศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มพิเศษ (กลุ่ม ก) 2521 (ฉบับปรับปรุง 2529) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านในชั้นประถมศึกษาไว้ดังนี้

- 1 ให้มีการพัฒนาการทางภาษาในด้านการอ่าน
- 2 ให้มีทักษะในการอ่านโดยมีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์อันเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา
- 3 ให้สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสาร การรับรู้และการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดอย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล
- 4 ให้มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่านและใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ สื่อมวลชนและแหล่งความรู้ต่างๆ
- 5 ให้เข้าใจและสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล ตลอดจนสามารถใช้ภาษาเชิงสร้างสรรค์ได้
- 6 สามารถใช้ผลจากการอ่านภาษาไทยมาช่วยในการคิด การตัดสินใจ การแก้ปัญหาและการวินิจฉัยเหตุการณ์ต่างๆ อย่างมีเหตุผล
- 7 ให้มีความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่ถูกต้องต่อการเรียนภาษาและวรรณคดีในแง่วัฒนธรรมประจำชาติและในแง่ที่สร้างเสริมความมั่งคั่งงามในชีวิต

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2533 : 21) กล่าวว่า การอ่านโดยทั่วๆ ไปมี จุด มุ่งหมายหลัก 3 ประการ คือ

- 1 อ่านเพื่อบันเทิง
- 2 อ่านเพื่อรู้และเข้าใจวิธีการกระบวนการ (เพื่อ "ทำเป็น")
- 3 อ่านเพื่อศึกษาและค้นคว้า (เพื่อ "คิดเป็น")

สนธิ ตั้งทวี (2538 : 4) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

- 1 อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ในเรื่องราวต่างๆ โดยละเอียดหรือโดยย่อ
- 2 อ่านเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น
- 3 อ่านเพื่อต้องการทราบข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริง
- 4 อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้า
- 5 อ่านเพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับในวงสังคม
- 6 อ่านเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

จากจุดมุ่งหมายของการอ่านที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การอ่านของแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์สถานการณ์ในปัจจุบัน

2.4 การสอนอ่าน

บันลือ พงกษะวัน (2538 : 12 - 17) ได้กล่าวไว้ว่า ในการสอนอ่านจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจมิติหรือขอบข่ายในการสอนอ่าน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการเรียน การสอน เช่น ต้องเข้าใจถึงธรรมชาติที่มาตัวอักษร ที่มาของวิธีสอนและวิธีเรียนอ่านของเด็ก เพื่อนำมาวิเคราะห์ว่าควรจะสอนอ่านด้วยวิธีใดจึงจะส่งเสริมให้เด็กได้เรียนอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบสำคัญในการสอนภาษาหรือการอ่าน มีดังนี้

- 1 ประวัติการคิดตัวอักษร หรือมิติเกี่ยวกับธรรมชาติที่มาตัวอักษร

1.1 เริ่มแรกนั้น เมื่อมนุษย์ได้มีภาษาพูดขึ้นใช้แล้วต้องการจะบันทึกที่จะสื่อความหมายนั้น มนุษย์ได้ใช้ภาพในสื่อ ที่เรียกว่า Pictograph ดังจะเห็นได้จากภาษาจีน ที่ใช้พู่กันจีนในการเขียนภาพ จนกลายเป็นตัวหนังสือ

1.2 มนุษย์ใช้ความหมายของภาพในการสื่อ (Ideograph) เนื่องจากภาพที่ใช้สื่อโดยตรงนั้น ใช้ได้ในวงจำกัด มนุษย์จึงใช้ความหมายของภาพในการสื่อ ยุคนี้จึงใช้แปลความหมายของภาพเข้าช่วยในการอ่าน ทั้งภาพและความหมายของภาพนี้ สามารถใช้สื่อความหมายได้ดีพอสมควร ดังจะเห็นปรากฏตามผนังโบสถ์ วิหาร ซึ่งใช้แทนตัวหนังสือได้ หรือบางที่ก็ใช้ตัวหนังสืออธิบายประกอบเพื่อความกระจ่างได้มากขึ้น

13 มนุษย์ใช้เสียงของภาพในการสื่อ จากความต้องการที่มนุษย์ต้องการหาทางที่จะสื่อความหมายโดยการบันทึกให้ได้กว้างขึ้น มนุษย์จึงได้ใช้เสียงของภาพ โดยการอ่านภาพเป็นประโยค เมื่อฟังแล้วเกิดความเข้าใจได้เช่นกัน

จากการที่มนุษย์ใช้เสียงของภาพนี้เอง มนุษย์ก็ได้แนวคิดในการกำหนดตัวอักษร (พยัญชนะ สระ) ขึ้นใช้ผสมเสียงอ่าน ออกเสียงให้ตรงคำพูดที่ใช้พูดจากันได้ เฉพาะของไทยเรานอกเหนือจากพยัญชนะและสระแล้ว เรายังมีวรรณยุกต์ช่วยกำหนดเสียงสูงต่ำได้ด้วย การประดิษฐ์ ตัวอักษรขึ้นใช้ต่างๆ กัน จึงได้กำหนดแนวคิดในการผสมเสียงอ่านเป็นวิธีสอนอ่านขึ้นวิธีแรก เรียกว่า วิธีสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ (Synthetic method) ซึ่งมีวิวัฒนาการมาจากแนวคิดเรื่อง เสียงของภาพ (Phonograph) เป็นวิธีที่ผสมเสียงอ่านให้ตรงกับคำพูดที่ฟังแล้วช่วยให้เด็กภาพได้หรือบางทีก็เด็กภาพไม่ได้ เน้นเฉพาะเสียงความหมายของการผสมเสียงอ่านออกมาเมื่อพิจารณาแล้วจะเข้าใจได้ว่า วิธีสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำมุ่งเพื่อการอ่านออกเท่านั้น

2 วิธีสอนอ่าน ได้นำเสนอวิธีการสอนหลักๆ ไว้ 3 วิธี คือ

2.1 วิธีสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ (Synthetic Method) วิธีสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำนี้เป็นวิธีการสอนแบบดั้งเดิม ชาวอเมริกันเรียกวิธีสอนอ่านแบบนี้ว่า Discard Method เป็นวิธีสอนอ่านที่เลิกหรือล้าสมัยแล้ว เพราะเหตุผลหลายประการ เช่น

2.1.1 สิ่งที่อ่าน หรือคำที่อ่าน มีความหมายน้อย ไม่น่าสนใจ เพราะเน้นเสียง

2.1.2 เป็นการบังคับให้เด็กต้องฝึกอ่านโดยไม่รู้ความหมาย

2.1.3 มีเฉพาะตัวหนังสือไม่มีภาพช่วยการอ่าน ขาดเครื่องล่อใจให้อยากอ่าน

2.1.4 ต้องเรียนโดยท่องจำ ทำให้ประสบความสำเร็จยาก

2.1.5 รากภาษาของอังกฤษออกเสียงไม่คงที่ ทำให้การสอนโดยวิธีนี้ได้ผลน้อยแต่ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีสัญลักษณ์ออกเสียงคงที่ (Phonic language) ยังมีความจำเป็นที่จะต้องใช่วิธีสะกดตัวผสมคำ เพื่อให้เด็กสามารถใช้หลักเกณฑ์ในการไล่สะกดอ่านคำใหม่ได้ดีการอ่านด้วยวิธีสะกดตัวผสมคำนี้ สัมพันธ์กับการสอนเขียน คือ อ่านสะกดคำแล้วเขียนตามที่สะกดไปได้ หรือเรียกว่า เขียนหรืออ่านโดยใช้เสียงพาไป (Sound blending) ได้ดี

2.2 วิธีสอนอ่านแบบอ่านเป็นคำเป็นประโยค (Basal Readers Approach) วิธีสอนอ่านแบบนี้มุ่งให้อ่านเฉพาะคำหรือเรื่องราวที่มีความหมาย โดยมีภาพเป็นเครื่องล่อใจภาพช่วยในการอ่าน ภาพเป็นแนว (Cue) ช่วยบอกเรื่อง เป็นที่สนใจให้เด็กอยากอ่าน การอ่านเป็นการอ่านแบบเป็นคำ เป็นประโยค ซึ่งสอดคล้องกับจิตวิทยาในการสอนอ่านตามทฤษฎีเกสตัล (Gestalt Theory) ที่ว่า การเรียนรู้เป็นส่วนรวม คือ อ่านเป็นคำๆ เป็นประโยค แล้วจึงแยกสะกดตัวผสมคำ ฝึกอ่านภายหลังซึ่งมีส่วนสอดคล้องสนองความต้องการ ความสนใจ และทันใจของผู้เรียน (รู้เรื่องหรือความหมายได้ทันอกทันใจ) ทำให้เด็กอยากอ่านทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

2.2.1 บทเรียนอ่าน มีภาพช่วย เป็นเครื่องล่อใจให้อยากอ่าน

2.2.2 ลักษณะของบทอ่านเป็นเรื่องราว น่าสนใจสำหรับเด็ก

2 2 3 คำที่เด็กอ่านควรเป็นคำที่เด็กคุ้นเคย หรือมีประสบการณ์ในการพูดของเด็กมาก่อน เมื่อเด็กอ่านคำเหล่านั้นเขาจะเข้าใจได้ดี เพราะเคยใช้พูดจากัน

2 2 4 แต่ละบทอ่านใช้คำน้อยคำ มีการซ้ำคำ ช่วยให้จำแนก ใช้เป็นตัวนำในการแจกลูกได้ดี นั่นคือ มีคำแม่บท (Key Word)

2 2 5 การดำเนินเรื่องรวดเร็ว สอดคล้องกับช่วงความสนใจของเด็ก ทำให้เด็กกระตือรือร้นที่จะอ่าน ไม่ต้องใช้เวลานาน (ถ้านานเกินช่วงความสนใจ 10 – 15 นาที เด็กจะเริ่มเบื่อก่อนที่จะฝึกอ่าน)

การสอนอ่านแบบอ่านเป็นคำเป็นประโยค จะต้องสอนให้อ่านเรื่องราวทีละประโยคเพื่อมุ่งให้ฟังการอ่านแล้วรู้เรื่อง ฟังหลาย ๆ ประโยคก็สามารถสรุปเรื่องได้ (ฝึกทักษะในการฟังไปด้วย) จึงมีความสอดคล้องกับความหมายของการอ่าน คือ อ่านได้ หรือสอนอ่านเพื่อให้อ่านได้ และยังมีความสัมพันธ์กับธรรมชาติที่มาของตัวอักษรที่ใช้ภาพเป็นสื่อในการอ่านอีกด้วย การใช้ภาพเป็นสื่อในการอ่าน จึงเป็นการส่งเสริมการอ่านเพื่อการอ่านได้

2 3 วิธีสอนอ่านแบบใช้แผนภูมิประสบการณ์ (Experience Approach) การสอนอ่านแบบนี้ คือ การนำเอาประสบการณ์ที่เด็กเล่า มาเรียบเรียงเป็นเรื่องราวโดยการจัดรูปประโยค จังหวะ สีสันให้น่าอ่าน เหมาะกับช่วงความสนใจในการอ่าน แล้วมีบทหรือประโยคสรุปให้ได้ความกะทัดรัด เป็นการหลอมรวมประสบการณ์ของผู้เรียนไปสู่ข้อสรุปที่เป็นคำศัพท์รวม (คำอรรถ) หรือคำศัพท์ที่มีการสรุปเป็นมโนทัศน์ (Concept formation) ได้ดีอีกด้วย

ลักษณะของการส่งเสริมให้เด็กระลึกถึงประสบการณ์เดิมของเขานั้น ขณะที่เด็กนึกภาพแห่งประสบการณ์ (ความหมายของภาพ) ได้แจ่มชัด เด็กก็จะแปลภาพ เล่าเรื่องจากความหมายของภาพแห่งประสบการณ์ที่ระลึกได้ภาพแห่งประสบการณ์นี้เกิดที่จอตมอง (นึกเห็นภาพปรากฏที่ตมอง) จึงมีความสัมพันธ์กับการใช้ความหมายของภาพในการสื่อ (ธรรมชาติที่มาของตัวอักษร) และยังสอดคล้องกับความหมายของการอ่านเพื่อการอ่านเป็นอีกด้วย

3 วิธีเรียนอ่านของเด็ก แฟรงค์ แมรี และลอว์เรนซ์ (บันลือ พฤษะวัน 14 อ้างอิงจาก Frank Mary and Lawrence n d) ได้ทำการค้นคว้าและพบว่า เด็กเรียนอ่านได้ 3 ทางด้วยกัน

3 1 เด็กเรียนอ่านทางตา เด็กใช้สายตาอ่านภาพที่สัมพันธ์กับคำ หรืออ่านบัตรคำประกอบภาพ พอรู้จักเรียนชื่อภาพนั้นเขาก็อ่านคำได้ ซึ่งถือว่าเป็นวิธีอ่านที่ง่ายที่สุด บัตรประโยคประกอบภาพก็อ่านกิริยาอาการของภาพ แล้วพูดเป็นประโยคตามที่ได้เห็นภาพนั้น ๆ อ่านภาพบอกเรื่องแล้วฝึกอ่านคำได้

ภาพเป็นหัวใจสำคัญที่เด็กใช้ช่วยในการอ่าน แบบเรียนกิตติ หนังสือสำหรับเด็กกิตติ น่าจะใช้ประโยชน์จากภาพ นามาช่วยในการอ่านให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อจะส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จจากการอ่านแต่ต้นเด็กจะได้มีกำลังใจในการอ่านมากขึ้น เมื่อเด็กมีกำลังใจและสนใจในการอ่านแล้วย่อมนำไปฝึกอ่านหนังสือได้ดี

3.2 เด็กเรียนอ่านทางหู ใช้หูวิเคราะห์เสียงและผสมเสียงอ่านเป็นคำๆ การอ่านลักษณะนี้ เด็กจะใช้เสียงพาไป (Sound blending) มาช่วยในการอ่าน และการอ่านแบบนี้ บางทีเด็กเกือบไม่ใช้สายตาช่วยในการอ่านเลย (ถ้าอ่านเป็นกลุ่ม) ถ้าสังเกตเด็กอ่านบทแจกลูก แม่ ก กา หรือคำที่มีตัวสะกดด้วย เด็กก็สามารถใช้เสียงพาไป เช่น จาน จออาจา , จานอ = จาน พอหัวหน้าออกเสียงตัว ง เด็กสามารถไล่สะกดคำได้ทันที เพราะได้แนวจากโครงสร้างของคำที่อ่านมาแล้วช่วยการอ่านนั่นก็คือ การไล่สะกดคำอ่านโดยใช้เสียงพาไป การเรียนอ่านด้วยหูของเด็ก จึงมีความสัมพันธ์กับธรรมชาติที่มาของภาษา (ตัวอักษร) ที่ใช้เสียงของภาพในการสื่อ และยังมีส่วนสัมพันธ์กับวิธีการสอนแบบสะกดตัวผสมคำอีกด้วย

3.3 เด็กเรียนอ่านโดยการจำรูปคำโครงสร้างและรูปคำของตัวอักษรที่มีความหมายเด่น และได้อ่านซ้ำๆ บ่อยครั้งก็จะจำได้ดี เพราะนี่ก็ภาพออกได้เด่นชัด ความหมายของภาพที่เด็กแปลจากคำอ่าน จะมีความสัมพันธ์กับคำที่จำได้ การจำรูปจึงเป็นการเรียนอ่านทางสมอง โดยสมองจะระลึกภาพได้จากการเข้าใจความหมายของคำนั้นๆ เช่น เด็กอ่านคำว่า ยักษ์ แล้วระลึกถึงรูปยักษ์ได้ดี เพราะเคยเห็นภาพยักษ์จากโทรทัศน์หรือหน้าประตูโบสถ์วิหาร หรือ โขน คำว่า ยักษ์ สัตว์ และสัตย์ เด็กย่อมจำคำแรกได้ดีกว่า เพราะความหมายเด่นกว่าคำอื่น

การที่เด็กเรียนอ่านโดยวิธีจำรูปคำ ต้องเป็นคำที่เด็กระลึกถึงความหมายเป็นภาพได้ ภาพที่ระลึกได้จึงเป็นภาพแห่งความหมาย ซึ่งมีความสัมพันธ์กับธรรมชาติ ที่มาของตัวอักษรที่ใช้ความหมายของภาพในการสื่อ หรือแปลความหมายของคำที่จำได้นั้นเป็นภาพ และในทำนองเดียวกัน การจะเล่าเรื่องราว เด็กจะต้องระลึกภาพแห่งประสบการณ์ได้ก่อน ความหมายของภาพแห่งประสบการณ์ที่ระลึกได้ก่อนเหล่านี้ เป็นทางนำที่จะให้ครูสร้างเป็นแผนภูมิประสบการณ์ใช้ในการสอนอ่านโดยใช้แผนภูมิประสบการณ์

กรมสามัญศึกษา (2529 : 6 - 7) หลักสูตรประถมศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มพิเศษ (กลุ่ม ก) 2521 (ฉบับปรับปรุง 2529) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนอ่านไว้ดังนี้

- 1 ดูภาพง่าย ๆ แล้วตอบคำถามได้ว่า เหมือนหรือต่างกัน อะไรหายไป อะไรเกินมา
- 2 ชี้และเคลื่อนสายตาจากซ้ายไปขวาได้
- 3 ตอบคำถามเกี่ยวกับศัพท์ในชีวิตประจำวันได้
- 4 ตอบคำถามเรื่องราวสั้นๆ ได้
- 5 วางอริยาบทถูกต้องในการในหนังสือ
- 6 อ่านออกเสียงได้

- 7 อ่านในใจได้
- 8 มีทักษะเบื้องต้นในการอ่านออกเสียงคำง่าย ๆ ได้ถูกต้อง
- 9 อ่านคำที่กำหนดให้เรียนได้
- 10 นำทักษะในการอ่านออกเสียงไปใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้

2.5 การสอนอ่านเป็นคำ

การสอนอ่านเป็นคำ มีแนวคิดและวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

บันลือ พุกกะวัน (2538 : 3) กล่าวว่า การที่เด็กอ่านได้โดยการอ่านเป็นคำ มีภาพประกอบในการช่วยอ่าน เด็กได้ฝึกอ่านคำประกอบภาพ เป็นการเสริมแรงให้เด็กสนใจ ทำท่าย่อยากอ่าน ให้ผู้เรียนเห็นว่าการอ่านนั้นง่าย

การสอนอ่านเป็นคำ

การสอนโดยใช้วิธีนี้เป็นการ แก้ว ฝึกฝน และฝึกปฏิบัติ ในการช่วยเหลือนักเรียนในการอ่านคำศัพท์ ใช้สอนอ่านในขั้นต้นของการอ่าน และการอ่านเพื่อจำแนกคำ เป็นวิธี การสอนที่ดีที่สุดในการใช้เป็นกิจกรรมเสริมในการเรียนรู้คำศัพท์ โดยใช้ สัญลักษณ์ คำโครงของคำ ที่มองเห็นในการอ่านหรือจำแนกคำออกมาและยังสามารถใช้ร่วมกับการสอนอ่านวิธีอื่นๆ เช่น การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา การสอนอ่านเบื้องต้น หรือเทคนิคในการอ่านคล่อง วิธีนี้ เหมาะสมที่จะใช้กับนักเรียนที่เริ่มต้นเรียนอ่านคำ จำแนกคำ ก่อนที่จะไปเรียนการอ่าน เนื้อเรื่อง หรือข้อความ เป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมกับการสอนนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือนักเรียนกลุ่มเล็กๆ

ขั้นตอนการสร้างคำ

เลือกคำจากเนื้อเรื่องที่นักเรียนไม่สามารถอ่านได้ถูกต้องและอ่านได้โดยอัตโนมัติในทุกครั้งที่อ่าน จำนวน 5- 10 คำ เมื่อเลือกคำได้แล้ว ดำเนินการสอนตามขั้นตอนดังนี้

- 1 ครูและนักเรียนช่วยกันเลือกคำที่แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจความหมายของคำซึ่งเป็นคำที่อยู่ในเนื้อเรื่องที่อ่าน
- 2 แสดงคำให้นักเรียนดูทีละคำโดยใช้เวลา 5 วินาที และอ่านคำนั้น 2 ครั้ง
- 3 สืบคำและถามให้เด็กนักเรียนอ่านคำในบัตรคำแต่ละใบ ครูคอยบอกคำที่ถูกต้องให้กับเด็กนักเรียนหลังจากที่เด็กอ่านคำนั้นผิดและถ้าเด็กไม่ตอบหรือไม่อ่านคำภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้เด็กฟัง
- 4 แสดงคำทั้งหมดอีกครั้ง โดยใช้วิธีเดียวกับขั้นตอนที่ 2
- 5 ให้นักเรียนอ่านหรือออกเสียงคำแต่ละคำอีกครั้งโดยใช้วิธีเดียวกับขั้นตอนที่ 3 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งเด็กสามารถอ่านคำได้ โดยอัตโนมัติ

ถ้านักเรียนยังไม่สามารถจำคำได้ หลังจากทีสอนไปแล้ว 7 ครั้ง ให้เปลี่ยนจากการระลึกได้ (Recall task) มาเป็นการจำได้ (Recognition task) โดยวางคำต่างๆ ไว้บนโต๊ะแล้วให้เด็กชี้คำตามที่ครูบอก ถ้าเด็กยังอ่านคำไม่ได้อีกให้ใช้เทคนิคต่างๆ ดังนี้

- 1 เทคนิคการใช้รูปภาพ (Picture association techniques)
- 2 เทคนิคความสัมพันธ์ระหว่างประโยคหรือคำ (Sentence / Word association techniques)

3 เทคนิคการเติมคำ (Cloze procedure)

หลังจากที่สอนอ่านคำให้กับเด็กแล้วให้ครูบันทึกผลการอ่านคำของเด็กลงในแบบบันทึก และ เมื่อสอนคำในวันแรก ๆ ไปแล้วให้นำกลับมาสอนหรือทบทวนใหม่ในวันต่อๆ ไป

ข้อคิดเห็น

ขั้นตอนนี้เป็นเทคนิคการสอนอ่านอย่างเป็นระบบสำหรับการสอนอ่านเป็นคำ เป็นการแก้ไขการอ่านคำ เป็นแบบฝึกที่ใช้สอนอ่านเป็นคำๆ อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อที่ควรคำนึงถึงเกี่ยวกับการสอน ดังนี้

- 1 วิธีนี้เป็นเพียงเทคนิคเสริม และจะต้องใช้ร่วมกับวิธีสอนอื่นๆ ที่เน้นการอ่าน เนื้อเรื่องและการจำแนกคำ เช่น ตัวบอกริบท (Context clues)

- 2 เด็กควรจะเข้าใจความหมายของคำ

- 3 ใช้ในกรณีที่แยกสอนเป็นคำๆ

นอกจากวิธีการสอนอ่านคำดังกล่าวข้างต้นแล้วยังมีเทคนิคต่างๆ ที่ช่วยเสริมและสนับสนุนให้การเรียนรู้ด้านการอ่านคำ ได้ผลดียิ่งขึ้น คือ

เทคนิคการใช้รูปภาพ (Picture association techniques)

การจำแนกคำโดยใช้รูปภาพนั้นจะมีประโยชน์และใช้ได้ดี ถ้ารูปนั้นบ่งบอกหรือแสดงภาพออกมาได้ตรงตามความหมายของคำ วิธีนี้จะช่วยให้เด็กสามารถอ่านคำนั้นออกมาได้เป็นรูปแบบที่คิดขึ้นมาเพื่อช่วยนักเรียนในการพัฒนาการอ่านคำศัพท์และยังช่วยในการเชื่อมโยงวิธีการที่เน้นการอ่านคำในเนื้อเรื่อง เมื่ออ่านเนื้อเรื่องนักเรียนควรจะพยายามอ่านคำไม่คิดถึงแต่รูปภาพประกอบเท่านั้น แต่จะต้องเข้าใจความหมายที่แท้จริงของคำด้วย

ขั้นตอนการสอน อ่านคำโดยใช้เทคนิคการใช้รูปภาพ มีดังนี้

เลือกคำที่เด็กอ่านไม่ได้ โดยเลือกคำที่แสดงภาพได้ง่ายๆ ก่อน เช่น คำนาม คำกริยา และคำคุณศัพท์ แล้วเขียนคำลงในบัตรคำ (ใช้ 5 - 10 คำ ในการสอนแต่ละครั้ง) แยกบัตรออกเป็นส่วนๆ โดยจะวาดหรือหารูปมาติดในบัตร หรืออาจจะให้เด็กวาดรูปลงในบัตรเองก็ได้ เมื่อเลือกคำและบัตรภาพได้แล้วให้ปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

- 1 วางบัตรภาพไว้ที่ด้านหน้าเด็ก แล้วฝึกให้เด็กพูดชื่อตามภาพนั้น
 - 2 วางบัตรภาพและบัตรคำ ครูพูดชื่อคำนั้นอีกครั้งและให้นักเรียนฝึกพูดชื่อคำ
 - 3 บอกให้นักเรียนจับคู่คำกับภาพและพูดชื่อคำขณะที่จับคู่ ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนกว่านักเรียนจะสามารถจับคู่คำกับภาพได้หมด
 - 4 วางคำไว้หลาย ๆ คำ ไว้ข้างหน้าเด็กและให้เด็กเลือกหรือชี้บอกคำที่ครูพูด ถ้าเด็กไม่สามารถชี้บอกได้ถูกต้องให้เด็กนึกภาพเพิ่มเติมในความจำของตนเอง ถ้าเด็กยังไม่สามารถชี้คำได้อีก ให้แสดงรูปที่คู่กับคำนั้นให้เด็กดู
 - 5 ให้เด็กนึกถึงคำและอ่านโดยแสดงคำให้ดู 1 ครั้ง และทำซ้ำอีกถ้าเด็กไม่สามารถนึกคำและอ่านได้ ให้เด็กนึกภาพประกอบไปด้วย ถ้าเด็กยังไม่สามารถนึกได้อีก ครูบอกให้เด็ก ดูรูปภาพที่คู่กับคำนั้น
 - 6 ทำตามขั้นตอนที่ 5 ต่อไปจนกว่าเด็กจะสามารถจำแนกคำทั้งหมดได้โดยอัตโนมัติ และบันทึกผลในแบบบันทึก
 - 7 ให้เด็กทบทวนคำต่างๆ ทุกๆ วัน และที่สำคัญที่สุดให้เด็กอ่านคำในเนื้อเรื่อง เมื่อเด็กอ่านและไม่สามารถอ่านได้ ครูช่วยแนะนำให้เด็กนึกภาพหรือคำที่ช่วยให้เด็กนึกถึงคำศัพท์นั้นได้
- ซาบาติโน มิลเลอร์ และ ชมิดท์ (Sabatino, Miller and Schmidt 1981 256 - 257) กล่าวว่า การสอนอ่านเป็นคำเป็นวิธีการสอนอ่านแบบจำคำวิธีหนึ่ง มีวิธีการ เทคนิคต่างๆ และมีขั้นตอนในการสอน ดังนี้
- 1 การจับคู่ภาพ
 - 2 การจับคู่ตัวอักษร
 - 3 การจับคู่คำ
 - 4 เกมในการจำคำ
 - 5 เกมที่ใช้ไม้กระดาน
 - 6 เกมที่ใช้สนาม ลู่วิ่ง
 - 7 เกมให้อาหาร สำหรับพัฒนา การจำคำในหมวดคำสิ่งของหรือสัตว์
 - 8 การสร้างหมวดหมู่คำ เช่น การสร้างบัตรภาพ บัตรคำของดอล์ฟ ที่สามารถแสดงภาพได้น่า ๆ ชนิด ในแต่ละตัวอักษรวิธีนี้สามารถใช้การฟังร่วมด้วยได้ การสอนอ่านคำในเบื้องต้นสามารถนำคำที่เป็นชื่อสี, จำนวน หรือ วัน เดือน ฯลฯ มาสอนได้
- แวนน์ ชารอน และ บอส แคนดา (Vaughn, Sharon and Bos, Candace s 1991 124 – 127) ได้กล่าวถึงเทคนิควิธีการสอนอ่านเป็นคำ ไว้ดังนี้
- เทคนิคการสร้าง คำคั่นตา
- เด็กบางคนมีความรู้สึกยุ่งยากในการจำคำได้โดยอัตโนมัติ และต้องการโอกาสที่จะได้ฝึกกระลีกคำ และจำคำที่เรียนได้ ในเรื่องที่จะกล่าวถึงนี้เป็นสิ่งที่สามารถช่วยให้นักเรียน จำคำได้และยังมี เกมที่สามารถใช้ได้ดีเท่าๆ กับคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ซึ่งกิจกรรมต่างๆ นี้ไม่ใช่

วิธีที่นำไปสู่การอ่านได้ทั้งหมด ไม่ควรที่จะนำมาใช้เป็นวิธีหลักในการสอนอ่านเพียงวิธีนี้วิธีเดียว ควรที่จะนำไปใช้ช่วยในการซ่อมเสริมหรือสอนเสริมในด้านการอ่านโดยเน้นการอ่านคำ และให้ความหมายของคำ

การสอนอ่านเป็นคำ ซึ่งเป็นการสอนอ่านแบบจำคำอย่างหนึ่งและมีวิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ในการช่วยให้เด็กสามารถอ่านคำได้ในทันทีที่เห็น โดยไม่ต้องสะกดคำอ่าน และเด็กเข้าใจความหมายของคำที่อ่าน การที่เด็กจะเรียนรู้คำและสามารถอ่านคำที่เห็นได้นั้น วิธีการสอนและการดำเนินการตามขั้นตอนก็มีความสำคัญที่จะช่วยทำให้เด็กสามารถอ่านคำได้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาและเลือกวิธีการสอนอ่านเป็นคำมาใช้กับเด็กออทิสติกเพื่อให้เด็กสามารถอ่านออกเสียงคำและเข้าใจความหมายของคำได้

2.6 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเป็นคำ

ทฤษฎีการเรียนรู้ มีมากมายหลายกลุ่มด้วยกัน แต่ละทฤษฎีก็มีหลักการและแนวคิดแตกต่างกันไป ในที่นี้ได้นำทฤษฎีของนักจิตวิทยาในกลุ่มเกสตัลท์ที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเป็นคำที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ ได้ดังนี้

เยาเวา เดเซคูปต์ (2542 63 - 65) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของนักจิตวิทยากลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt - Field Theory) ไว้ว่า ทฤษฎีกลุ่มเกสตัลท์เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Theories) ที่เน้นการรับรู้โดยส่วนรวม (Whole) มากกว่าที่จะมุ่งเน้นส่วนย่อยๆ แนวความคิดนี้เกิดขึ้นในประเทศเยอรมนี ในสมัยเดียวกับที่ทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ของวัตสันกำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในสหรัฐอเมริกา นักจิตวิทยาในกลุ่มเกสตัลท์ ได้แก่ แมกซ์ เวอร์ไทเมอร์ วอล์ฟแกง โคเลอร์ คอฟท์ และเคิร์ท เลวิน และต่อมาเลวินได้ศึกษาและขยายความคิดออกเป็นทฤษฎีสถาน (Field Theory)

หลักการเรียนรู้ การเรียนรู้ตามทฤษฎีนี้ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ

1 การรับรู้ (Perception) การรับรู้ในความคิดของนักจิตวิทยากลุ่มนี้ หมายถึง กระบวนการแปลความหมายของสิ่งเร้าที่มากกระทบกับประสาทสัมผัส ซึ่งมีหู ตา จมูก ลิ้น และผิวหนัง และการแปลความหมายของสิ่งเร้าที่มากกระทบสัมผัสก็ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ เป็นการสร้างความหมายเกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ ให้กับตัวเรา เช่นการรับรู้ทางสายตา ก็ได้แก่เมื่อมีสิ่งเร้าในลักษณะต่างๆ เช่น ภาพมากระทบสายตา สายตาก็สัมผัส ทำให้มองเห็นและแปลความหมายเป็นความสวยงาม ความน่าเกลียด เป็นต้น

2 การหยั่งเห็น (Insight) หรือการรู้แจ้งตลอด หมายถึง การเกิดความคิด ความเข้าใจที่แวบขึ้นมาทันทีทันใด โดยมีความเข้าใจในสาระสำคัญในการแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ กล่าวคือ มองเห็นขั้นตอนกระบวนการความสัมพันธ์ของเหตุการณ์กับปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในการแก้ปัญหาอย่างแจ่มแจ้งว่าจะแก้จุดใดก่อนหลัง การหยั่งเห็นจึงเป็นความเข้าใจที่เกิดขึ้น

หลังจากที่มีการคิดแก้ปัญหาด้วยการคิดแก้ไขโดยวิธีการอื่นก่อนระยะหนึ่ง เช่น การลองผิดลองถูก เป็นต้น แล้วจึงเกิดความคิดความเข้าใจแวบขึ้นมา มองเห็นช่องทางตลอดทุกขั้นตอนในการแก้ปัญหา นั้นๆ แล้วอุทานว่า อ้อ (Aha)

กฎของการเรียนรู้ ทฤษฎีในกลุ่มนี้ได้เน้นกฎการเรียนรู้ที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1 กฎความแน่นอนชัดเจน (Principle of Pronging) กฎนี้เป็นกฎที่มีความสำคัญกว้างขวาง ครอบคลุมกฎอื่นๆ โดยได้อธิบายว่า ในการรับรู้สิ่งใดก็ตาม อินทรีย์มีแนวโน้มที่จะจัดประสบการณ์นั้นๆ ให้เป็นระเบียบหมวดหมู่ ให้อยู่ในรูปแบบที่ดีที่สุด มีความหมายสมบูรณ์ และง่าย เช่น การจัดกลุ่มดาวเป็นรูปลูกหมี ฝูงลูกไก่ เป็นต้น ดังนั้นในการรับรู้อินทรีย์อาจรับรู้แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากประสบการณ์ที่แตกต่างกันของบุคคล แต่การรับรู้ที่ดีจะต้องเกิดความแน่นอนหรือชัดเจน ซึ่งมีสิ่งที่ต้องคำนึง 2 ประการ คือ

1.1 ภาพ (Figure) หรือส่วนที่เด่น เป็นจุดศูนย์รวมของสิ่งที่สนใจ ซึ่งเกิดขึ้นจากการรับรู้ในการจัดระเบียบของลักษณะภาพ เป็นสิ่งที่ต้องการเน้นหรือสนใจเป็นพิเศษในขณะนั้น

1.2 พื้น (Ground) หรือส่วนประกอบของภาพ เป็นส่วนที่รอบรับภาพซึ่งเกิดจากการจัดระเบียบของการรับรู้ในลักษณะที่เป็นพื้น เป็นส่วนประกอบของภาพไม่ใช่สิ่งที่ต้องการเน้นหรือสนใจในขณะนั้น

การรับรู้ภาพและพื้นซึ่งบางทีอาจจะมองเห็นสลับกันนั้น ตามทฤษฎีของกลุ่มเกสตัลท์เชื่อว่า เกิดจากประสบการณ์ของบุคคลเป็นสำคัญ หรืออาจกล่าวได้ว่า ประสบการณ์เดิมของบุคคลมีผลต่อการเรียนรู้ภาพและพื้น

2 กฎความใกล้ชิด (Principle of Proximity) หมายถึง สิ่งเราใดๆ ที่อยู่ใกล้กัน ซึ่งมนุษย์มีแนวโน้มที่จะรับรู้สิ่งต่างๆ ที่อยู่ใกล้กันเป็นพวกเดียวกันหรือเป็นหมวดหมู่เดียวกัน

3 กฎความคล้ายคลึง (Principle of Similarity) หมายถึง สิ่งเราใดๆ ก็ตามที่มีลักษณะรูปร่าง ขนาด หรือสีคล้าย ๆ กัน มนุษย์มีแนวโน้มที่จะรับรู้ลักษณะรูปร่าง ขนาดหรือสีที่คล้ายกันเป็นพวกเดียวกัน หรือมีแบบแผนไปในทางหนึ่งด้วยกัน ก็จะทำให้รับรู้เป็นรูปร่างหรือเป็นหมวดหมู่ขึ้น

4 กฎความต่อเนื่อง (Principle of Continuity) หมายถึง สิ่งเราที่ดูเหมือนว่าจะมีทิศทางไปในทางเดียวกัน หรือมีแบบแผนไปในแนวทางหนึ่งด้วยกัน ก็จะทำให้รับรู้เป็นรูปร่างหรือเป็นหมวดหมู่ขึ้น

5 กฎความสมบูรณ์หรือกฎปิด (Principle of Closure) หมายถึง สิ่งเราใดก็ตามที่ยังขาดความสมบูรณ์ มนุษย์มีแนวโน้มที่จะรับรู้ให้เป็นสิ่งที่สมบูรณ์

การนำทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มเกสตัลท์ไปใช้ในการจัดการศึกษามีข้อแนะนำดังต่อไปนี้

1 ครูผู้สอนควรจัดสถานการณ์ต่างๆ รอบตัวเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิด เพราะทฤษฎีของนักจิตวิทยากลุ่มนี้จะเน้นการส่งเสริมความคิดของเด็กเป็นสำคัญ โดยใช้กิจกรรมหลายๆ ชนิด เช่น นิทาน เหตุการณ์ มาใช้ในการจัดประสบการณ์เดิม

2 ครูผู้สอนควรคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนหรือความสามารถของผู้เรียนเป็นพื้นฐานทั้งนี้เพื่อสามารถจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน เป็นต้น

3 การเน้นภาพรวม ครูควรจัดบทเรียนให้เป็นหมวดหมู่ มองเห็นโครงสร้างของเรื่องที่จะเรียน แล้วยังแยกเป็นหน่วยย่อย ๆ ที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน แล้วจึงให้รายละเอียดของหน่วยย่อยแต่ละหน่วยนั้น โดยเฉพาะการสอนภาษาควรเน้นให้เด็กเห็นคำหรือประโยคมากกว่าการสะกดคำ

4 การประยุกต์ใช้ การเรียนรู้ควรเน้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

5 การเรียนรู้ ควรเน้นความเข้าใจมากกว่าการท่องจำ โดยหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ นำความรู้ไปใช้ได้จริง

จากทฤษฎีและหลักการข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการที่จะสอนอ่านให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์นั้น จะต้องศึกษาและเข้าใจในธรรมชาติของภาษา ธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็ก และหลักการ วิธีการสอนให้สอดคล้องกัน การจะเลือกใช้วิธีการสอนแบบใด จึงขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา ความบกพร่อง จุดที่ต้องการแก้ไขหรือพัฒนาในตัวเด็ก เพราะวิธีการสอนในแต่ละวิธีจะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามระดับการเรียนรู้หรือจุดมุ่งหมายของการสอน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นเด็กออทิสติกที่มีปัญหาในด้านการอ่านและการเข้าใจความหมายของคำศัพท์ ทำให้เด็กอ่านไม่ได้ อ่านไม่ออก ผู้วิจัยจึงได้เลือกวิธีการสอนอ่านเป็นคำ เพราะวิธีนี้ช่วยให้เด็กเรียนรู้การอ่านโดยอ่านเป็นคำๆ ไม่ต้อง สะกดคำอ่านหรือสะกดตัวผสมคำ เด็กเรียนอ่านทางตา ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการเรียนอ่านของเด็ก และยังมีภาพเป็นตัวช่วยให้เด็กจำคำได้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้นวิธีการสอนอ่านเป็นคำ จึงน่าจะเป็นวิธีการสอนที่ช่วยแก้ปัญหาในการอ่านของเด็กให้เด็กสามารถอ่านคำได้และพัฒนาไปสู่การอ่านเป็นประโยคและเนื้อเรื่องต่อไป

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพลินพิศ ไชยยาสุข (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2543 23 - 25, อ้างอิงจาก เพลินพิศ ไชยยาสุข) ได้ศึกษา การใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านคำภาษาไทยในบทเรียนสำหรับนักเรียนชาวเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการทดลองปรากฏว่า

คะแนนการอ่านคำของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมและคะแนนความก้าวหน้าการอ่านคำของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

รอส (Bender 1993 : 188, citing Ross and) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการสอนอ่านเป็นคำ ไว้ว่า การสอนวิธีนี้ใช้ได้ดี ทั้งเด็กพิเศษและเด็กปกติ ซึ่งดีในด้านการจำคำ เด็กจะเรียนรู้คำศัพท์ได้มากกว่าและใช้เวลาน้อยกว่าการเรียนรู้โดยวิธีปกติ

โรเจอร์ เจน เอฟ (Roger, James F 2001 : 6108-A) ได้ทำการศึกษาเรื่องการนำไปสู่การอ่านและการเขียน กรณีศึกษาของเด็กออทิสติกซึ่งเป็นการศึกษาเด็กออทิสติกระดับรุนแรง และวิธีการได้รับการสอนการอ่านและการเขียนในห้องเรียนสอนเสริมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องระดับเล็กน้อยตามแนวคิดโครงสร้างนิยมทางสังคม (social constructivism) และการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (whole language) การเรียนรู้ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านโดยการสอนอ่านด้วยวิดีโอเพื่อนช่วยอ่าน (video buddy reader) ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยให้เรียนรู้ในเรื่องการอ่านและการเขียนเท่านั้น แต่ยังช่วยให้เด็กเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนด้วยกัน โดยเริ่มจากเพื่อนช่วยอ่าน (buddy reader) และจะต่อเนื่องถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน นอกจากจะกระตุ้นให้เกิดการอ่านแล้ว ยังช่วยกระตุ้นพัฒนาการด้านการเขียนอย่างมีความหมาย รวมถึงช่วยเพิ่มการสื่อสารด้วยชุดคำศัพท์และสัญลักษณ์ อันจะส่งเสริมการสื่อสารด้วยการพูดโดยใช้การแลกเปลี่ยนภาพเพื่อสื่อถึงความต้องการจำเป็นของตนเอง โดยสรุปลักษณะการสอนเป็นแบบบูรณาการซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของเด็กออทิสติกและจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับรุนแรงมากกว่าด้วย

3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงและเทคนิคการใช้สี

3.1 ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory)

ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory) อาศัยหลักของทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายเกิดขึ้นโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้ดังนี้

ทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ (Skinner 1938) สกินเนอร์เชื่อว่า พฤติกรรมของบุคคลส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนรู้แบบปฏิบัติ (Operant Behavior) ถ้าต้องการให้พฤติกรรมคงอยู่ต้องได้รับการเสริมแรง (Reinforcement) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมซ้ำเดิมและการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ของบุคคล สิ่งเร้านั้นจะต้องมีแรงเสริมอยู่ในตัว หากแรงเสริมลดลงเมื่อใดการตอบสนองก็จะลดลง (สุรางค์ ไคว์ตระกูล 2533 : 140 - 143)

สกินเนอร์ได้แบ่งการเสริมแรงออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1 การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) คือการเสริมแรงที่มีผลให้พฤติกรรมที่ได้รับการเสริมแรงนั้นมีความถี่ขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า การใช้คำพูดตำหนิ หรือการตีบุคคลใด บุคคลหนึ่งก็อาจเป็นแรงเสริมทางบวกได้ ถ้าการกระทำดังกล่าวส่งผลให้พฤติกรรมที่ได้รับการกระทำนั้นมีความถี่เพิ่มมากขึ้น

2 การเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) คือการทำให้ความถี่ของพฤติกรรมเพิ่มขึ้น อันเป็นผลมาจากการที่แสดงพฤติกรรมดังกล่าวนั้น สามารถจะถอดถอนจากสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจมากขึ้น คือการทำให้ความถี่ของพฤติกรรมเพิ่มขึ้น อันเป็นผลมาจากการที่แสดงพฤติกรรมดังกล่าวนั้น สามารถจะถอดถอนจากสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ (Aversive Stimuli) ออกไปได้ สิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจอาจเป็นตัวเสริมแรงทางลบได้ต่อเมื่อพฤติกรรมที่แสดงออกแล้ว ถอดถอนสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจมากขึ้น ดังนั้นสิ่งที่ไม่พึงพอใจ ไม่พึงปรารถนา หรือสิ่งที่รบกวนบุคคลต่างๆ ไม่จำเป็นจะต้องเป็นตัวเสริมแรงทางลบเสมอไป นอกเสียจากว่า จะทำให้เกิดพฤติกรรมที่แสดงออกแล้วสามารถถอดถอนสิ่งเร้าที่ไม่พอใจนั้นมีความถี่เพิ่มขึ้น

ประเภทของการเสริมแรงทางบวก แบ่งได้เป็น 5 ประเภทด้วยกัน (Rimm & Master 1978) คือ

1 ตัวเสริมแรงที่เป็นสิ่งของ (Material Reinforces) เป็นตัวเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด เนื่องจากเป็นตัวเสริมแรงที่ประกอบด้วยอาหาร ของที่เสพได้ เช่น ขนม ของเล่น บุหรี่ เหล้า เสื้อผ้า น้ำหอม เป็นต้น ในการนำตัวเสริมแรงไปใช้ จะต้องพิจารณาถึงความต้องการของแต่ละบุคคล ชนิดของอาหาร จำนวนครั้งและปริมาณการเสริมแรงที่เหมาะสมกับบุคคลและสภาพการณ์ นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดว่าในบางสภาพการณ์ ไม่สามารถให้ตัวเสริมแรงแก่บุคคลได้ทันที และการให้ตัวเสริมแรงชนิดอาจรบกวนพฤติกรรมที่บุคคลกำลังกระทำอยู่

2 ตัวเสริมแรงทางสังคม (Social Reinforce) เป็นตัวเสริมแรงที่ต้องวางเงื่อนไข แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การเสริมแรงโดยใช้วาจา ได้แก่ คำพูดต่างๆ ที่เป็นคำชมเชย ยกย่อง แสดงความพอใจ ในการใช้ตัวเสริมแรงด้วยวาจาควรทำให้บุคคลที่ได้รับการเสริมแรงทราบว่า เขาได้รับการเสริมแรงในพฤติกรรมใด เช่น ครูบอกว่า “ดีมาก ที่เธอแบ่งขนมเพื่อน”

2.2 การเสริมแรงโดยใช้ท่าทาง เช่น การยิ้มให้ การสัมผัส การแตะตัว การเสริมแรงทางสังคมสามารถนำไปใช้ควบคู่กับตัวเสริมแรงอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่มีข้อจำกัดว่า อาจไม่เป็นตัวเสริมแรงสำหรับบางบุคคล

3 ตัวเสริมแรงที่เป็นกิจกรรม (Activity Reinforces) โดยส่วนใหญ่แล้วจะรู้จัก ตัวเสริมแรงลักษณะ ลักษณะนี้กล่าวหลักการของฟรีแม็ค (Premack Principle) ซึ่งเป็นการนำกิจกรรมที่บุคคลนั้นชอบหรือมีโอกาสสูงที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นๆ มาเป็นตัวเสริมแรง เพื่อให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเป้าหมาย โดยบุคคลต้องแสดงเป้าหมายก่อนแล้วจึงเลือกทำกิจกรรมที่

บุคคลนั้นชอบกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่มีความถี่สูง สามารถนำมาใช้เป็นตัวเสริมแรงกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่มีความถี่ต่ำได้ เช่น การได้รับอนุญาตให้ไปวิ่งที่สนามหญ้า อาจเสริมแรงต่อการนั่งอยู่กับที่อย่างเรื่อย ๆ

4 ตัวเสริมแรงที่เป็นเบี้ยอรรถกร (Token Reinforces) เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นตัวเสริมแรงหรือแลกเปลี่ยนตัวเสริมแรงอื่นๆ ที่บุคคลต้องการ เช่น ดาว เหรียญ รูปธง แสตมป์ เป็นต้น สิ่งที่สำคัญในการใช้การเสริมแรงชนิดนี้คือ ต้องกำหนดอัตราแลกเปลี่ยน (Ratio of Exchange) ระหว่างเบี้ยอรรถกรกับตัวเสริมแรงอื่นอย่างชัดเจน เพื่อให้รู้ว่าจะต้องใช้เบี้ยอรรถกรจำนวนเท่าใดเพื่อแลกกับตัวเสริมแรงที่ต้องการได้ เบี้ยอรรถกรเป็นตัวเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถทำให้ระดับพฤติกรรมของบุคคลคงอยู่ หรือเพิ่มขึ้นมากกว่าและนานกว่าตัวเสริมแรงอื่น นอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้กับบุคคลอื่น เพราะสามารถนำไปแลกเปลี่ยนตัวเสริมแรงอื่นได้

5 ตัวเสริมแรงภายใน (Covert Reinforces) ตัวเสริมแรงนี้ครอบคลุมถึงความคิด ความรู้สึกต่างๆ เช่น ความพึงพอใจ ความสุข หรือความภาคภูมิใจ เป็นต้น ซึ่งตัวเสริมแรงภายในนี้จะอธิบายได้ว่า ทำไมบุคคลจึงแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่เห็นจะได้รับผลตอบแทนที่เห็นอย่างเด่นชัด เช่น การทำบุญ หรือการให้เงินแก่ขอทาน เป็นต้น พฤติกรรมดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่าบุคคลกระทำไปเพราะเกิดความรู้สึกเป็นสุขที่ได้ทำ ซึ่งความรู้สึกภายในดังกล่าวจัดได้ว่าเป็นตัวเสริมแรงต่อการแสดงพฤติกรรมนั้นนั่นเอง

หลักการเสริมแรงทางบวกอย่างมีประสิทธิภาพ

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2541 : 192 - 193) กล่าวว่า หลักการใช้เสริมแรงทางบวกอย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีหลักการต่างๆ ไป ดังนี้

1 การเสริมแรงทางบวกจะต้องให้หลังจากการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายเท่านั้น การให้การชมเชยหรือให้สิ่งของก่อนการเกิดพฤติกรรมไม่ถือว่าเป็นการเสริมแรง

2 การเสริมแรงจะต้องกระทำทันทีที่พฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้น การเสริมแรงต่อพฤติกรรมเป้าหมายอย่างทันทีนั้น จะทำให้ผู้ที่ได้รับการเสริมแรงเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

3 การเสริมแรงควรจะให้อย่างสม่ำเสมอ คือ ควรให้การเสริมแรงทุกครั้ง หรือแทบทุกครั้งที่พฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้น ไม่ควรขึ้นอยู่กับอารมณ์ของผู้ดำเนินการปรับพฤติกรรม การให้การเสริมแรงไม่สม่ำเสมอทำให้การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมเกิดขึ้นได้น้อยมาก

4 ควรมีการบอกถึงเงื่อนไขการให้การเสริมแรง คือ ควรจะมีการบอกผู้ที่ถูกปรับพฤติกรรมว่าเขาควรจะแสดงพฤติกรรมอะไรในสถานการณ์ใด แล้วจะได้รับอะไรเป็นการเสริมแรง

5 ตัวเสริมแรงนั้น ควรจะมีปริมาณพอเหมาะที่จะเสริมแรงมากไปก็อาจจะทำให้เกิดการหมดสภาพการเป็นตัวเสริมแรง คือ บางครั้งทำให้ตัวเสริมแรงมากไปก็อาจจะทำให้เกิดการหมดสภาพการเป็นตัวเสริมแรงได้โดยเฉพาะตัวเสริมแรงประเภทตัวเสริมแรงปฐมภูมิ แต่ก็ไม่ควรจะน้อยเกินไปจนไม่มีพลังพอที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา

6 ตัวเสริมแรงนั้นจะต้องเลือกให้เหมาะสมแต่ละบุคคล เนื่องจากคนเรามีความแตกต่างกัน ดังนั้น ตัวเสริมแรงของแต่ละคนจึงอาจไม่เหมือนกัน อีกทั้งในบางโอกาสตัวเสริมแรงที่เคยเสริมแรงคน ๆ หนึ่ง อาจจะไม่เสริมแรงคนๆ นั้นในเวลาต่อมาก็ได้

7 ถ้าเป็นไปได้ควรให้ตัวเสริมแรงที่อยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น เช่น การใช้กิจกรรมที่ชอบทำมากที่สุด หรือการเสริมแรงทางสังคม

8 ควรมีการใช้ตัวแบบหรือการชี้แนะควบคู่ไปกับการเสริมแรงด้วย เนื่องจากจะทำให้บุคคลได้เรียนรู้เร็วขึ้น

9 ควรมีการวางแผนการใช้ตารางการเสริมแรงหรือยืดเวลาการเสริมแรง เมื่อพฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้นสม่ำเสมอแล้ว ควรมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการเสริมแรงเสียใหม่ให้เป็นการใช้ตารางการเสริมแรงแทน หรืออาจจะใช้การยืดเวลาการเสริมแรงก็ได้ เพราะจะทำให้พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปให้คงอยู่นานขึ้น แม้ว่าจะไม่ได้รับการเสริมแรงอีกเลยในอนาคตก็ตาม

วิธีการเลือกตัวเสริมแรง

ข้อควรพิจารณาในการเลือกตัวเสริมแรง

1 ควรพิจารณาถึงอายุ ความสนใจและความปรารถนา ของบุคคลที่เราต้องการจะให้เขาเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เนื่องจากการที่อายุของบุคคลเปลี่ยนแปลงไป ความสนใจต่างๆ ก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น ตอนที่เด็กอยู่อาจจะชอบไปเที่ยวต่างจังหวัดกับผู้ปกครอง แต่ถ้าใช้กับเด็กอายุ 15 ปี ก็อาจจะใช้ไม่ได้ เนื่องจากเด็กอายุ 15 ปีนั้น กิจกรรมที่ทำกับเพื่อนดูเหมือนว่าจะมีอิทธิพลมากกว่าที่จะทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองขณะเดียวกันก็ต้องระลึกไว้เสมอว่า ความสนใจและความปรารถนา ของบุคคลจะแปรเปลี่ยนไปตามเวลาและสภาพการณ์ด้วย

2 ควรพิจารณาพฤติกรรมที่ต้องการจะให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นั่นคือจะต้องกำหนดให้ชัดเจนเฉพาะเจาะจง และบุคคลนั้นจะต้องสามารถทำได้ โดยที่จะต้องท้าทายความสามารถของบุคคลนั้นพอควร คือไม่ยากเกินไปจนทำไม่ได้และไม่ง่ายเกินไปจนไม่ท้าทายความสามารถ

3 ทำรายการตัวเสริมแรงที่คิดว่าน่าจะใช้ได้กับบุคคลที่ต้องการให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยพิจารณาในแง่ของ เพศ อายุ ความสนใจ สิ่งที่ชอบ และไม่ชอบ

4 พิจารณากิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลชอบทำเป็นพิเศษหรือทำบ่อยๆ

- 5 ทำการสอบถาม โดยอาจทำได้โดยการใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์
- 6 ลองพิจารณาตัวเสริมแรงใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น เช่น การพิจารณาถึงกิจกรรมที่บุคคลในสังคมชอบทำกัน
- 7 พิจารณาตัวเสริมแรงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น การยอมรับ คำยกย่อง ชมเชย เป็นต้น
- 8 พิจารณาตัวเสริมแรงที่จะใช้ โดยดูรายการจากข้อ 3 – 7 แล้วพิจารณาถึงความเหมาะสมในสภาพการณ์ เวลา และโอกาส ตลอดจนพิจารณาว่า ตัวเสริมแรงตัวใดน่าจะมีประสิทธิภาพมากที่สุดในสภาพการณ์ขณะนั้น อีกทั้งความสะดวกในการใช้อีกด้วย
- 9 บันทึกพฤติกรรมเพื่อดูว่าพฤติกรรมแปรเปลี่ยนไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ นั่นคือ ตรรกะที่ชี้ให้เห็นว่า สิ่งที่ใช้เป็นตัวเสริมแรงหรือไม่นั่นเอง

ตัวอย่างของตัวเสริมแรงที่ควรพิจารณา

สำหรับเด็ก

ตัวเสริมแรงทางบวก

วาจา

ดีมาก ดี ถูกต้อง
ยิ่งใหญ่ วิเศษ น่าสนใจ
ฉันพอใจมาก ทำได้ดี
สวยงาม คิดได้ดี ขอขอบคุณ
เธอทำให้ฉันเป็นสุข เธอทำได้ดีขึ้น
ยอดเยี่ยม อะไรจะขนาดนั้น
เจ๋ง ยอดมาก เจ็บจริงๆ
ฉันรักคุณ

ท่าทาง

มองตา มองอย่างสนใจ ยิ้ม หลับตาให้
หัวเราะ เดินด้วยกัน แตะตัว จับมือ
นั่งตัก กอด กุมมือ แตะไหล่หรือหลัง
ยกนิ้วให้

ตัวเสริมแรงที่เป็นวัตถุสิ่งของ

ของเล่น จักรยาน ตุ๊กตา สัตว์เลี้ยง หนังสือ เกมส์ ตัวต่อ อาหาร (ขนม)
ห้องนอนส่วนตัว เสื้อผ้า เครื่องดนตรี ดินสอ ยางลบ ปากกา สมุด ลูกบอล กล้องใส่ดินสอ บัตร
ชมเชย เหรียญเรียนดี

ตัวเสริมแรงที่เป็นกิจกรรม

เล่นเกมกับผู้ปกครอง ออกไปซื้อของกับผู้ปกครอง ใช้โทรศัพท์ ดูโทรทัศน์เวลาว่าง เล่นกับเพื่อน ไปนอนบ้านเพื่อน อ่านหนังสือ เล่นดนตรี ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน ไปรับประทานอาหารนอกบ้าน ฟังเพลง ไปทัศนศึกษานอกสถานที่ ไปแคมป์ จัดงานปาร์ตี้ นอนดึก ดูภาพยนตร์ ไปดูคอนเสิร์ต ช่วยครูทำงาน เป็นผู้ทำกิจกรรม

สำหรับผู้ใหญ่

ตัวเสริมแรงทางสังคม

คำพูดชมเชย

จดหมายหรือการแสดงการชมเชย

การให้ข้อมูลย้อนกลับของการทำงาน

การเชิญมาดื่มกาแฟ / น้ำชา

การขอคำแนะนำ

การเขียนชมเชยยกย่องในเอกสารที่ดีพิมพ์ในที่ทำงาน

การแตะหลังหรือไหล่ ยิ้ม การมองอย่างชื่นชม

ตัวเสริมแรงที่เป็นวัตถุสิ่งของ

ให้อุปกรณ์สำนักงานชุดใหม่

ให้โล่เชิดชูเกียรติ

การให้รางวัล

การได้ไปท่องเที่ยว

การได้รับเงินเดือนขึ้น 2 ขั้น

ตัวเสริมแรงที่เป็นกิจกรรม

ทำงานที่รับผิดชอบสูงขึ้น

เปลี่ยนงานตามความสนใจ

กลับบ้านก่อนเวลาเลิกงาน

มีโอกาสดูผลงานในการประชุม

การได้มีโอกาสไปประชุมสัมมนา

ได้งานพิเศษทำ

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงของเด็กออทิสติก

งานวิจัยในประเทศ

เย็น ชีรพัฒน์ชัย (2541 บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนของเด็กออทิสติกโดยวิธีการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรในการทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์ โดยตั้งสมมติฐานว่าพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนของเด็กออทิสติกในชั้นการศึกษาพิเศษที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนมากที่สุด จำนวน 3 คน ในโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ ซึ่งคัดเลือกจากรายงานเบื้องต้นของครูการศึกษาพิเศษ

ผลการวิจัยครั้งนี้ ปรากฏว่าสนับสนุนสมมติฐานที่ว่าเด็กออทิสติกด้วยเบี้ยอรรถกรจะแสดงพฤติกรรมตั้งใจทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มมากขึ้น และแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนลดลง

3.3 ความหมาย ความสำคัญ และเทคนิคการสอนอ่านเป็นคำ

ระบบการอ่าน (Reading System) ที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านและปรับความเข้าใจกับความหมายจากข้อความ เช่น การเน้นคำ ประโยค หรือข้อความโดยใช้สีที่แตกต่างกัน นอกจากนั้นการเพิ่มขนาดของตัวอักษรก็สามารถใช้ร่วมกับการเน้นสีตัวอักษร อันจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เฉพาะด้านเช่นกัน (The University of Washington 2004 online)

การใช้สีสอนอ่าน (Reading in color) เป็นการใช้สีเขียนแทนตัวอักษร โดยแต่ละสีแสดงถึงเสียงที่แตกต่างกัน ซึ่งจะแทนที่เสียงในรูปคำ (Patricial Lindamood, Nanci Bell and Phyllis Lindawood 1997 5, citing Gattegno 1967, Moyle 1971)

การใช้สีสอนอ่านเป็นคำ (word in color) ครูจะไม่แนะนำให้ผู้เรียนเรียนรู้เฉพาะเสียง พยัญชนะเพียงส่วนเดียว แต่จะให้เรียนรู้ร่วมกับเสียงสระ ดังนั้นผู้เรียนจะได้รับการเรียนรู้จากการอ่านออกเสียงคล้องจองกับพยางค์ที่ละพยางค์ที่ประกอบขึ้นจากสระและพยัญชนะ

การเรียนรู้การใช้สีประกอบการอ่านเป็นคำในชั้นเรียนนั้น จะสอนด้วยการใช้เสียงสระที่คุ้นเคยในรูปพยางค์จำนวน 1 พยางค์ก่อน โดยครูเขียนพยัญชนะเช่น p บนกระดานด้วยชอล์กสีน้ำตาลและแทนที่พยัญชนะทุกตัวด้วยสีน้ำตาล แต่สำหรับการเขียนสระจะใช้สีที่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงถึงเสียงที่แตกต่างกัน สีของชอล์กที่ใช้เขียนสระเป็นเครื่องหมายในการอ้างอิงถึงเสียงได้ดีกว่าสระที่ไม่ปรากฏสี เช่นการออกเสียงคำว่า "at" a แทนด้วยสีที่แตกต่างจาก a ในรูปคำเช่น ate, was, any, watch, all , private, dark, war ไม่เพียงแต่สีที่ใช้ในการออกเสียงสำหรับการพูดเท่านั้น มันจะช่วยในการสร้างองค์ความรู้ว่าภาษาทำงานอย่างไร และอะไรที่ ผู้อ่านต้องถอดรหัสออกจากคำที่ไม่ ปรากฏสีและอะไรที่ผู้เขียนต้องพิจารณาเมื่อใส่รหัส

การเชื่อมโยงความหมายโดยใช้สีเป็นส่วนในการรับรู้ทางสายตา ผู้อ่านควรเรียนรู้ซ้ำๆ เพื่อให้สามารถบอกถึงเสียงจากสีหรือเครื่องหมายภายใต้บริบทของคำที่กำหนดให้ในขณะให้ความสำคัญกับความหมายพ้องที่ผู้อ่านจะบอกถึงเสียงจากความหมายที่แทนด้วยสีจากพยางค์หรือคำได้ อีกทั้งผู้อ่านสามารถบอกความหมายจากบริบทของคำด้วยการเชื่อมโยงกับเครื่องหมายโดยใช้สี

สำหรับสื่อการใช้สีสอนการอ่านเป็นคำ จะจัดทำเป็นแผนผัง (charts) รหัสหน่วยเสียง 8 แผนผัง แผนผังเหล่านี้จะแสดงในรูปของเสียงตัวสะกดทุกเสียงโดยจัดเป็น 52 สดมภ์ ซึ่งประกอบด้วยเครื่องหมายที่ใช้สีแทนรูปสระเพื่อใช้ในการออกเสียงและสะกดคำตามหลักภาษาอังกฤษ จำนวน 340 เครื่องหมาย และแผนผังคำประกอบด้วยเครื่องหมายที่ใช้สีแทนรูปสระจำนวน 20 แผนผัง แต่ละแผนผังบรรจุคำแผนผังละ 35 คำ โดยทุกเครื่องหมายแสดงการออกเสียงสระเดียวกันด้วยสีที่เหมือนกัน ซึ่งคำในแต่ละแผนผังหรือทุกแผนผังสามารถนำมาเชื่อมต่อคำสร้างเป็นประโยคที่มีความหมายหรือต่อกันเป็นข้อความ เช่น แผนผังที่ 1 บรรจุคำ 36 คำ จากคำทั้งหมดแสดงเสียง 9 เสียง สระ 5 ตัว และพยัญชนะ 4 ตัว นอกจากนี้ยังประกอบด้วยคำที่สะกดต่างกันแต่ใช้เสียงเดียวกัน เช่น I, my, eye, lie, isle, height ฯลฯ, knew, now, pneumatic, to, two, too, through ฯลฯ โดยคำที่ออกเสียงเดียวกันจะแสดงด้วยสีที่เหมือนกัน (Rose Katz Ortiz 2004 online)

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการใช้สีสอนการอ่าน

สตีต, มูรีน โรบินส์ (Steed, Maurine Robins 1984 4502 - A) ได้ทำการศึกษาเรื่องระบบการสอนทักษะการจำคำของเด็กที่มีปัญหาทางการอ่านระดับรุนแรง มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและประเมินระบบการสอนการจำคำและการระบุทักษะการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการอ่านในระดับรุนแรง ระบบการสอนอ่านได้รับการพัฒนาให้ผู้สอนอ่านใช้ในการสอนแบบปกติและปรับเป็นโปรแกรมพิเศษ ระบบการสอนอ่านประกอบด้วยการระบุพื้นฐานแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเลือกรูปแบบคำ การสร้างสื่อแบบใหม่ (แม่เหล็ก, การถอดรหัสโดยใช้สี, การสร้างอักษรด้วยโฟมหรือยาง, การรวมกลุ่มตัวอักษร) นอกจากนี้มีการทดสอบก่อนและหลังการสอน การทำรายการคำศัพท์ เทคนิคการนำเสนอ ระบบการบันทึกข้อมูล และระบบการให้คำชี้แจงเชิงเหตุผล การประเมินระบบดังกล่าวโดยครูผู้สอน 3 โรงเรียน ประเมินโดยการสัมภาษณ์ การสังเกตการนำไปใช้ และนำเสนอผ่านการตีพิมพ์ โดยสรุประบบนี้สามารถใช้ในทางปฏิบัติสำหรับครูการศึกษาพิเศษได้เกินกว่าระดับที่คาดหวังไว้

แจ๊คสัน, อิสซาเบลลา ไอโอวินา (Jackson, Isabella lovina 1994 5408 – B) The Transient Channel Deficit Model (TDC) ของเด็กที่มีปัญหาด้านการอ่านได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิผลต่อการสอนการอ่าน ผลการใช้วัดตุลีโปร่งใสต่อความสามารถในการอ่าน ใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียน 4 กลุ่ม ($n = 15$) แบ่งเป็นเด็กที่มีปัญหาด้านการอ่าน 2 กลุ่มย่อย (R – S – A และ R – S) และนักเรียนที่ไม่มีปัญหาด้านการอ่าน (A และ ADD) โดยประเมินความเข้าใจในการอ่าน การจำคำ และอัตราการอ่านภายใต้สภาวะสี 3 ลักษณะพบว่าวัดตุลีโปร่งใสสีฟ้ามีผลต่อความเข้าใจในการอ่านและอัตราการอ่าน ในขณะที่การทับซ้อนของสีแดงไม่มีผล และสิ่งสำคัญคือการทับซ้อนของสีไม่มีผลต่อความสามารถในการอ่านของทั้ง 2 กลุ่ม

4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ Single Subject Design

4.1 ลักษณะของการวิจัยแบบ Single Subject Design

Single Subject Design หรือการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว มีลักษณะสำคัญดังนี้

1 ใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก

คำว่ากลุ่มตัวอย่างเดี่ยว มิได้หมายความว่า การวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเพียง 1 คนเท่านั้น ในการทดลองแต่ละครั้งอาจใช้กลุ่มตัวอย่าง 1 คน 3 คน 1 คู่ 1 ครอบครัว 1 กลุ่มที่ประกอบด้วยหลายๆ คนก็ได้

2 มีการสังเกตพฤติกรรมโดยละเอียด

ในการวิจัยแบบนี้ครูการศึกษาพิเศษจะต้องสังเกตพฤติกรรมของเด็กซ้ำแล้วซ้ำอีกจนเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าเด็กมีพฤติกรรมเป็นเช่นใด มีปัญหาหรือไม่ ถ้าเด็กมีปัญหาก็ต้องสังเกตให้ละเอียดว่ามีปัญหาในระดับมากหรือน้อยแค่ไหน การสังเกตพฤติกรรมนี้ต้องกระทำตั้งแต่ระยะก่อนการทดลอง (baseline) ระหว่างทดลอง (treatment) และหลังการทดลอง

3 มีการสังเกตพฤติกรรมที่สม่ำเสมอ

เทคนิคที่นำมาใช้ในการสังเกตพฤติกรรมของเด็กจะต้องเป็นเทคนิคเดียวตลอดการวิจัยทั้งก่อนการทดลอง ขณะทดลอง และหลังการทดลอง วิธีการสังเกตพฤติกรรมเปรียบเทียบเสมือนการวัด การประเมินผลในการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research)

4 มีการใช้การจัดกระทำและการระงับการจัดกระทำ

การกระทำ (treatment) จะถูกนำมาใช้ในงานวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวทุกรูปแบบของการทดลอง การจัดกระทำ (treatment) จะดำเนินการหลังจากศึกษาข้อมูลในช่วงเส้นฐาน (baseline) ผ่านไประยะหนึ่งแล้ว ส่วนการระงับการจัดกระทำจะดำเนินการหลังช่วงการทดลอง วิธีการจัดกระทำ / การจัดกระทำนี้อาจจะเรียกว่าวิธีช่วยเหลือ / ระยะการช่วยเหลือ (intervention) การออกแบบการทดลองนั้นจะใช้การจัดกระทำอีกหลายครั้ง หลายวิธีก็ได้

ลักษณะเด่นของการวิจัยแบบนี้คือ การทดลองนำวิธีสอน (วิธีควบคุมเด็ก วิธีการช่วยเหลือเด็ก วิธีการจัดการกับพฤติกรรมของเด็ก) มาใช้กับเด็ก เพื่อทดลองว่าวิธีการดังกล่าว ใช้ได้ผลหรือไม่หรือจะทดลองเปรียบเทียบวิธีสอนหลายวิธี ว่าวิธีใดมีประสิทธิภาพมากกว่ากัน

5 เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม

การวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวส่วนมากนำมาใช้ในการศึกษาพฤติกรรมของเด็ก การทดลองใช้กลวิธีตลอดจนเทคนิคต่างๆ ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงจะจัดการกับพฤติกรรมของเด็ก ไม่นิยมนำวิธีการวิจัยรูปแบบนี้มาใช้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6 ใช้ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต

การวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ส่วนใหญ่จะใช้ข้อมูลที่เป็นตัวเลขหรือคะแนน แต่การวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวข้อมูลที่ใช้ได้จากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมข้อมูลส่วนมากจึงปรากฏในลักษณะของจำนวนนับ (number) ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percent) ระยะเวลา (duration) อัตรา (rate) ความรวดเร็วในการโต้ตอบ (latency) ความแรง (magnitude) ฯลฯ (ผดุง อารยะวิญญู 2546 3 – 5)

4.2 ข้อดีของการวิจัยแบบ Single subject Design

1 ใช้กลุ่มตัวอย่างน้อย เพียงคนเดียวหรือกลุ่มเดียว เหมาะที่จะนำมาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรที่หายาก เช่น เด็กออทิสติก เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กสมาธิสั้น และในกลุ่มตัวอย่างที่กล่าวนี้ยังมีความแตกต่างกันมากในเด็กแต่ละคนจนทำให้การหาค่าเฉลี่ยของกลุ่มด้อยความหมายลง

2 ไม่เสียเวลาในการเสาะแสวงหากลุ่มตัวอย่างที่หายาก

3 แปลผลง่ายเพราะไม่ต้องใช้สถิติที่สลับซับซ้อนเพียงดูจากกราฟก็อาจสรุปผลได้

4 มีความยืดหยุ่นสูง

5 สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบที่ไม่สำคัญได้

6 มีขั้นตอนง่ายๆ ไม่สลับซับซ้อน

7 เหมาะที่จะนำมาใช้ในทางการศึกษาพิเศษ เพราะเด็กประเภทนี้จัดเป็นกลุ่มเอกพันธ์ (Homogeneous Group) ค่อนข้างยาก (ผดุง อารยะวิญญู 2546 - 5 – 6)

4.3 การใช้ Single Subject Design กับการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานวิจัยที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้นโดยทำการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนและการสอนของครู เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอน ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ครูอาจคิดค้นหาวิธีสอนใหม่ๆ สร้างชุดฝึก แบบฝึกใหม่ๆ เพื่อแก้ปัญหาทักษะบางอย่างของเด็กตามทฤษฎีต่างๆ

หลังจากนั้นนำสิ่งที่คิดค้นขึ้นนั้นไปทดลองใช้แล้วจึงนำผลการทดลองมาศึกษาว่า มีปัญหาหรือความบกพร่องอย่างไร หากมีข้อบกพร่องควรนำไปแก้ไขและทดลองใช้ซ้ำอีกจนกระทั่งได้ผลดีแล้วจึงนำไปใช้และเผยแพร่ต่อไป การวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวสามารถนำมาใช้การวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างดี เพราะเป็นการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมในการเรียน พฤติกรรมทางสังคม พฤติกรรมในการแสดงออก พฤติกรรมในการศึกษาค้นคว้า พฤติกรรมในการคบเพื่อน พฤติกรรมในการแสดงออกกับเพศตรงข้าม และพฤติกรรมอื่นๆ อีกมากมายของนักเรียน การวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว ใช้กลุ่มตัวอย่างเพียงเล็กน้อยอาจเพียง 1 คน หรือ 2 - 3 คน หรือ 1 กลุ่มเล็ก) ซึ่งครูผู้สอนอาจหากกลุ่มตัวอย่างได้ง่าย มีขั้นตอนที่ไม่ซับซ้อน และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ไม่ยุ่งยาก ผลการศึกษามีความน่าเชื่อถือ ซึ่งครูทุกคนสามารถนำรูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างในชั้นเรียนได้

การวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว มีขั้นตอนในการศึกษาอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ มีการเลือกพฤติกรรมที่เป็นปัญหา บันทึกพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์พฤติกรรมที่บันทึกได้ ทดลองนำนวัตกรรมที่คิดผลิตขึ้นมาใช้กับเด็ก โดยการทดลองใช้ซ้ำๆ มีการประเมินผลและทดสอบหลายครั้งติดต่อกันแล้วจึงนำผลมาเสนอเพื่อให้เห็นพัฒนาการและความก้าวหน้าของพฤติกรรมที่กำลังศึกษาว่าดีขึ้นหรือลดลง ครูผู้สอนจึงควรหันมาใช้เทคนิควิจัยแบบนี้ เป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งเพื่อไปใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยให้ครูทุกคนมีทักษะในการทำวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นได้ (ผดุง อารยะวิญญู 2546 11)

4.4 รูปแบบพื้นฐานของการวิจัยแบบ Single Subject Design

1 B การจัดกระทำอย่างเดี่ยว (Intervention Only Design)

เป็นรูปแบบที่ง่ายที่สุด เป็นรูปแบบที่ไม่มีเส้นฐาน ผู้วิจัยนำวิธีการจัดกระทำ (treatment) มาใช้ได้เลย แล้วบันทึกผลการทดลอง ใช้เทคนิคต่างๆ ว่าให้ผลเป็นอย่างไร รูปแบบนี้ไม่ใช่เป็นการวิจัยเชิงทดลองที่สมบูรณ์ หากเปรียบเทียบกับการวิจัยเชิงทดลองทั่วไป จะมีลักษณะคล้ายกับการวิจัยแบบกลุ่มเดี่ยว ทดสอบหลังการทดลอง (One Group Post test only Design)

2 A - B รูปแบบเส้นฐานและวิธีการจัดกระทำ (Baseline and Intervention Design)

สำหรับรูปแบบนี้การทดลองแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงเส้นฐาน (ช่วง A) และช่วงการใช้วิธีการจัดกระทำ (intervention) (ช่วง B) มีการวัดตลอดระยะเวลาทั้งช่วง A และ B การวิจัยรูปแบบนี้ ในช่วงเส้นฐานจะทำให้เราทราบลักษณะของพฤติกรรมของเด็ก ในช่วงที่เราใช้วิธีการจัดกระทำจะทำให้เราทราบว่าวิธีการดังกล่าวทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนไปหรือไม่ โดย

การเปรียบเทียบกับพฤติกรรมในช่วงเส้นฐาน หากข้อมูลแตกต่างกันแสดงว่ามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปจากเดิม ซึ่งอาจทำให้เราสรุปได้ว่า วิธีการจัดกระทำที่เรานำมาทดลองใช้ เป็นผลดี

รูปแบบการวิจัยนี้ มีขั้นตอนดังนี้

- 1 กำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เราต้องการเปลี่ยนแปลง
- 2 เก็บข้อมูลในช่วงเส้นฐาน(อย่างน้อย 5 ครั้ง) จนกระทั่งได้ข้อมูลที่คงที่

(stable)

- 3 ทดลองใช้วิธีการจัดกระทำ (treatment)

- 4 บันทึกข้อมูลอย่างต่อเนื่องในช่วงการใช้วิธีการจัดกระทำ

5 พยายามหลีกเลี่ยงการสรุปผล โดยอ้างว่าพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปมีสาเหตุมาจากวิธีการจัดกระทำ

- 6 อาจทดลองวิธีเดียวกันนี้กับเด็กคนอื่น

3 A – B - A รูปแบบการระงับวิธีการจัดกระทำ (Withdrawal Design)

เป็นรูปแบบที่ให้ผลดีกว่ารูปแบบที่ผ่านมา รูปแบบนี้มีลักษณะคล้ายแบบ A - B แต่มีการเพิ่มช่วงระยะเวลาขึ้นมาอีก 1 ช่วง ในช่วงที่ 3 นี้ เป็นการระงับการให้วิธีการจัดกระทำ (treatment) บางครั้งเรียกว่า ระยะคงไว้ซึ่งพฤติกรรม (maintenance of behavior) ในช่วงที่ 3 ที่ไม่มีวิธีการจัดกระทำ ผู้วิจัยจะต้องบันทึกข้อมูลไปอีกระยะหนึ่งเพื่อให้เห็นแนวโน้มของพฤติกรรมว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลในระยะเส้นฐานและระยะการจัดกระทำ แล้วข้อมูลเป็นอย่างไร หากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า เมื่อเริ่มใช้วิธีการจัดกระทำพฤติกรรมของเด็กเริ่มเปลี่ยนและเมื่อระงับการจัดกระทำ พฤติกรรมของเด็กกลับไปสู่สภาพเดิมในระยะเส้นฐาน แสดงว่าวิธีการจัดกระทำส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

อย่างไรก็ตาม รูปแบบการวิจัยนี้ก็จะมีจุดบกพร่องเช่นเดียวกัน เช่น ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม พฤติกรรมบางอย่างเกิดขึ้นแล้วเกิดขึ้นเลย ไม่อาจเปลี่ยนแปลงหรือเราเรียกผลกระทบนี้ว่า Sleeper effect แต่จะแสดงผลตามมาในภายหลัง ซึ่งอาจเป็นช่วงเวลาระงับการจัดกระทำก็ได้ ทำให้สรุปผลได้ยาก ดังนั้นจึงควรใช้รูปแบบนี้กับพฤติกรรมบางพฤติกรรมเท่านั้น

รูปแบบการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

- 1 กำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เราต้องการเปลี่ยนแปลง
- 2 เก็บข้อมูลในช่วงเส้นฐานอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งได้ข้อมูลที่คงที่

- 3 ทดลองใช้วิธีการจัดกระทำ (treatment)

- 4 บันทึกข้อมูลอย่างต่อเนื่องในช่วงการจัดกระทำ

5 ระงับหรือหยุดการใช้วิธีการจัดกระทำ (Withdrawal Design) มีการบันทึกข้อมูลอย่างต่อเนื่อง นั่นคือกระทำเช่นเดียวกับช่วงเส้นฐาน

- 6 อาจทดลองใช้วิธีเดียวกันนี้กับเด็กอื่น (ผดุง อารยะวิญญู 2546 58 – 64)

4.5 การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

ในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลการวิจัยแบบ Single Subject Design หรือกลุ่มตัวอย่างเดียว มักเสนอในรูปของกราฟเส้นตรง และกราฟแท่ง ไม่จำเป็นต้องใช้สถิติที่ซับซ้อนในการวิเคราะห์ข้อมูลเส้นกราฟจะบอกแนวโน้มของข้อมูลว่ามีแนวทางไปในลักษณะใด แล้วก็สรุปในแนวทางเชิงบรรยายอาศัยข้อมูลจากเส้นกราฟเป็นหลัก เรียกว่า “graphical analysis” หรือ “visual inspection” (ผดุง อารยะวิญญู 2546 : 47)

สรุปได้ว่าการวิจัยแบบ Single Subject Design เป็นการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อย เหมาะสำหรับการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ การปรับพฤติกรรม จิตวิทยาคลินิก ที่มีกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันและหลากหลายประเภทใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอโดยกราฟ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติก โดยใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
- 4 แบบแผนการวิจัย
- 5 วิธีดำเนินการวิจัย
- 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นเด็กออทิสติก เพศชาย อายุ 9 ปี ได้รับการวินิจฉัยจากโรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล ว่าเป็นเด็กออทิสติกและไม่มีควมพิการซ้ำซ้อน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กออทิสติก เพศชาย อายุ 9 ปี ได้รับการวินิจฉัยจากโรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล ว่าเป็นเด็กออทิสติกที่ได้รับการปรับพฤติกรรม และฝึกพูดมาแล้ว จำนวน 1 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เด็กออทิสติกคนนี้ ไม่มีพฤติกรรมที่รุนแรง ด้านการสื่อสาร สามารถตอบคำถามเป็นประโยคสั้นๆได้เข้าใจ ความพร้อมทางวิชาการ การเขียน เขียนตามแบบได้ การอ่าน ท่อง ก - ฮ ได้ ด้านคณิตศาสตร์ ท่อง 1 - 30 ได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

- 1 ชุดการสอนอ่านเป็นคำ ซึ่งประกอบด้วย
 - 1.1 แผนการสอน
 - 1.2 บัตรคำ - บัตรภาพ ขนาด 8 X 7 นิ้ว
 - 1.3 แบบฝึก
- 2 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำ
- 3 แบบบันทึกความสามารถในการอ่านคำ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory) การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) ตัวเสริมแรงที่เป็นสิ่งของ (Material Reinforcement) ตัวเสริมแรงทางสังคม (Social Reinforce) ตัวเสริมแรงที่เป็นกิจกรรม (Activity Reinforce) โดยนำมาประยุกต์ใช้กับการสอนอ่านด้วยเทคนิคการใช้สื่อสอนอ่านเป็นคำ

2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของเด็กออกทิสติกและค้นหาสิ่งที่เป็นตัวเสริมแรงโดยการสังเกต และสัมภาษณ์ผู้ปกครองหรือคนที่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด และนำสิ่งของประเภท ขนม มาให้เด็กเลือกเพื่อเป็นรางวัล และกรอกข้อมูลลงในแบบบันทึกการประเมินรางวัลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3 การสร้างและหาคุณภาพ ชุดการสอน การอ่านคำ

การสร้างชุดการสอนการอ่านเป็นคำ ได้กำหนด ให้มีแผนการสอนอ่านเป็นคำ โดยใช้ บัตรภาพ บัตรคำ แบบฝึก เพื่อช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและระดับความรู้ความสามารถของเด็ก ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสาร ตำรา และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเป็นคำ เทคนิค วิธีการที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนา ความสามารถในการอ่านคำและวิธีการสร้างบัตรคำ บัตรภาพ ให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ตลอดจนหาผู้เชี่ยวชาญในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

กำหนดเนื้อหาในการเรียน โดยนำศัพท์จากบทเรียนซึ่งเป็นคำพื้นฐาน เป็นคำที่เด็กใช้ในชีวิตประจำวันบ่อยๆ แต่ไม่สามารถอ่านเป็นคำได้ และได้นำมาสร้างเป็นหน่วยการเรียน 2 หน่วย การเรียนดังนี้

หน่วยที่ 1 เรื่องอวัยวะของร่างกาย

หน่วยที่ 2 เรื่องสัตว์

นำชุดการสอนการอ่านคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษตรวจสอบเนื้อหา ความเที่ยงตรงว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือไม่

นำชุดการสอนมาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4 การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำ

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำประกอบด้วย บัตรภาพ และบัตรคำ จำนวน 24 คู่ เพื่อให้ได้แบบทดสอบที่เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง มีขั้นตอนดังนี้

4 1 ศึกษาหลักสูตรและคู่มือครูวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อศึกษาคำพื้นฐานในระดับชั้น

4 2 ศึกษาวิธีการสอนอ่านเป็นคำ ของ อาจารย์ผดุง อารยะวิญญู

4 3 สร้างแบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำโดยนำคำที่ใช้บ่อยๆ ในชีวิตประจำวัน มาจัดเป็นหมวดหมู่ แล้วนำมาทดสอบ จำนวน 2 ชุด ประกอบด้วย

4 3 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำให้เด็กอ่านทีละคำในบัตรคำ

4 3 2 แบบทดสอบความเข้าใจความหมายของคำ โดยให้โยงเส้นจับคู่ภาพกับคำ

4 4 เกณฑ์ในการให้คะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ

4 4 1 การอ่านออกเสียงคำ (จำนวน 24 คำ 24 คะแนน)

อ่านออกเสียงคำได้ ให้ 1 คะแนน

ออกเสียงคำไม่ได้หรือไม่ออกเสียง ให้ 0 คะแนน

4 4 2 ความเข้าใจความหมายของคำ (จำนวน 24 คำ 24 คะแนน)

โยงเส้นจับคู่คำกับภาพได้ถูกต้อง ให้ 1 คะแนน

โยงเส้นจับคู่คำกับภาพไม่ถูกต้อง ให้ 0 คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน เป็นการนำคะแนนการอ่านออกเสียงคำและการเข้าใจความหมายมารวมกัน เป็นคะแนน 48 คะแนนโดยใช้ค่าพิสัยในการแบ่งคะแนนออกเป็น 4 ระดับ พิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ร้อยละ 78 – 100 หมายถึง ความสามารถในการอ่านคำอยู่ใน ระดับดีมาก

ร้อยละ 51 – 75 หมายถึง ความสามารถในการอ่านคำอยู่ใน ระดับดี

ร้อยละ 26 – 50 หมายถึง ความสามารถในการอ่านคำอยู่ใน ระดับพอใช้

ร้อยละ 0 – 25 หมายถึง ความสามารถในการอ่านคำอยู่ใน ระดับปรับปรุง

4 5 นำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยพิจารณาคำที่ใช้ทดสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่

4 6 นำแบบทดสอบมาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องให้ดีขึ้น แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

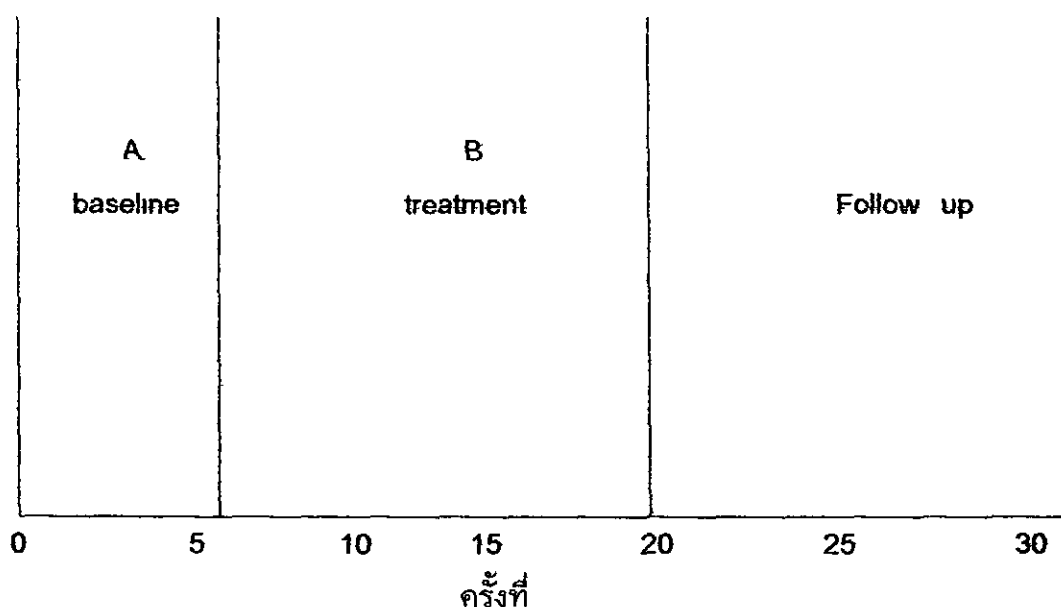
แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษารายกรณีผู้วิจัยใช้การวิจัยทางการศึกษาพิเศษในรูปแบบ Single Subject Design ประเภท Single Baseline Design แบบ A - B (ผดุง อารยะวิญญู 2546 : 60)

กราฟแสดงแบบแผนการทดลอง A - B Design เป็นการพิจารณาความสามารถในการอ่านคำ ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ราย พฤติกรรมที่สังเกตคือ

- 1 การอ่านออกเสียงคำ = □
- 2 ความเข้าใจความหมายของคำ = ⊕

จำนวนคำ

ระยะที่ 1 (A) หมายถึง ระยะเส้นฐานของพฤติกรรม ยังไม่มีการสอนให้นักเรียนแสดงออกในรูปของการทำแบบทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบการอ่านคำ จำนวน 24 คำ

ระยะที่ 2 (B) หมายถึง ระยะทดลอง ทำการสอนอ่านเป็นแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำ วันละ 2 คำ สัปดาห์ละ 8 คำ รวมทั้งหมด 24 คำ (ผู้ทำการทดลองจะให้การเสริมแรงแก่เด็กทุกครั้งเมื่อเด็กอ่านคำได้ถูกต้อง)

ระยะที่ 3 (Follow up) หมายถึง ระยะติดตามผล ใช้ระยะในการติดตามผล 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยเริ่มทำการสังเกตพฤติกรรมการอ่านแต่ละวันแล้วให้ทำแบบทดสอบโดยใช้แบบทดสอบเช่นเดียวกับในระยะ (A) จำนวน 24 คำ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ทำการทดลองวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ครั้งละ 30 นาที เวลา 08 00 - 08 30 น รวมทั้งหมด 30 ครั้ง ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

1 ผู้วิจัยขอให้นักศึกษาลibraryออกหนังสือเพื่อเชิญผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญเรื่องการสอนเด็กออทิสติก ตรวจสอบแผนการสอน

2 ทำการทดสอบก่อนการทดลอง หาความสามารถในการอ่าน (Baseline) ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำ โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3 ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนของแผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง วันจันทร์ ถึง วันศุกร์ ครั้งละ 30 นาที รวม 30 ครั้ง โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะ (A), (B) และระยะติดตามผล (Follow up) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

สัปดาห์	ครั้งที่	ระยะ / แบบการสอน
1		A = ระยะเส้นฐานของพฤติกรรมยังไม่มีการเรียนรู้การสอน ทำการสังเกตและทดสอบการอ่านคำโดยใช้แบบทดสอบที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2		B = เริ่มทำการสอนโดยใช้แผนการสอน
	6	ใช้แผนการสอนที่ 1
	7	ใช้แผนการสอนที่ 2
	8	ใช้แผนการสอนที่ 3
	9	ใช้แผนการสอนที่ 4
	10	ใช้แผนการสอนที่ 5
3	11	ใช้แผนการสอนที่ 6
	12	ใช้แผนการสอนที่ 7
	13	ใช้แผนการสอนที่ 8
	14	ใช้แผนการสอนที่ 9
	15	ใช้แผนการสอนที่ 10

ตาราง 1 (ต่อ)

สัปดาห์	ครั้งที่	ระยะ / แบบการสอน
4	16	ใช้แผนการสอนที่ 11
	17	ใช้แผนการสอนที่ 12
	18	ใช้แผนการสอนที่ 13
	19	ใช้แผนการสอนที่ 14
	20	ใช้แผนการสอนที่ 15
5-6	21-30	Follow up = เป็นการติดตามผลทำการสังเกตพฤติกรรม การอ่าน และให้ทำแบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำและ ความเข้าใจความหมายของคำใช้แบบทดสอบเดียวกับ ระยะ (A) เพื่อดูความคงทนในการอ่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน
- 2 หาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบ
- 3 แปลความหมายของคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำ
 - ร้อยละ 78 – 100 หมายถึง ความสามารถในการอ่านคำอยู่ใน ระดับดีมาก
 - ร้อยละ 51 – 75 หมายถึง ความสามารถในการอ่านคำอยู่ใน ระดับดี
 - ร้อยละ 26 – 50 หมายถึง ความสามารถในการอ่านคำอยู่ใน ระดับพอใช้
 - ร้อยละ 0 – 25 หมายถึง ความสามารถในการอ่านคำอยู่ใน ระดับควรปรับปรุง
- 4 นำเสนอข้อมูลด้วยตารางและแผนภูมิ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองเมื่อเสร็จสิ้นลงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติกโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ จากวิธีการสอนอ่านปรากฏว่าผลในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตาราง 2 ผลรวมจำนวนคะแนนการอ่านออกเสียงค่าและความเข้าใจความหมายของค่าในการทดลอง 3 ระยะ

ข้อที่	ระยะ (A)				ระยะ (B)				ระยะติดตามผล (Follow up)			
	เลขฐานสิบ	เลขฐานสิบสอง	เลขฐานสิบสาม	เลขฐานสิบสี่	เลขฐานสิบ	เลขฐานสิบสอง	เลขฐานสิบสาม	เลขฐานสิบสี่	เลขฐานสิบ	เลขฐานสิบสอง	เลขฐานสิบสาม	เลขฐานสิบสี่
1	1	4 16	1	4 16					เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ
2	1	4 16	1	4 16					เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ
3	1	4 16	1	4 16					เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ
4	1	4 16	1	4 16					เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ
5	1	4 16	1	4 16					เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ
6					1	4 16	1	4 16	เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ
7					3	12 5	3	12 5	เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ
8					5	20 83	5	20 83	เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ
9					5	20 83	6	25 00	เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ
10					6	25 00	8	33 33	เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ
11					8	33 33	10	41 66	เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ
12					10	44 66	12	50 00	เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ
13					12	50 00	14	58 33	เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ
14					14	58 33	16	66 66	เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ
15					14	58 33	16	66 66	เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ
16					14	58 33	16	70 83	เลขฐานสิบ			เลขฐานสิบ

[illegible]

ความสามารถในการอ่าน

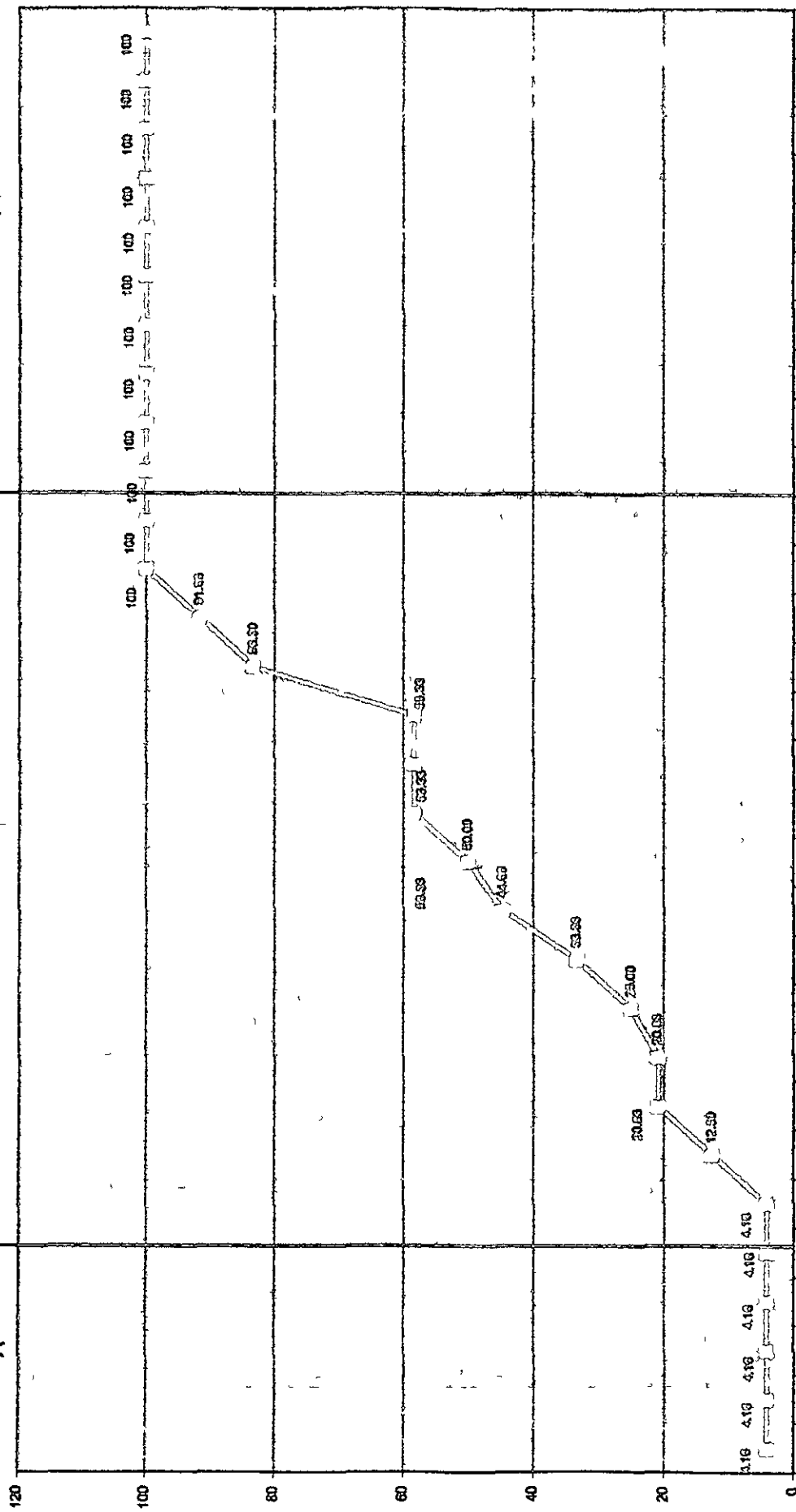
☐ 100%

100%

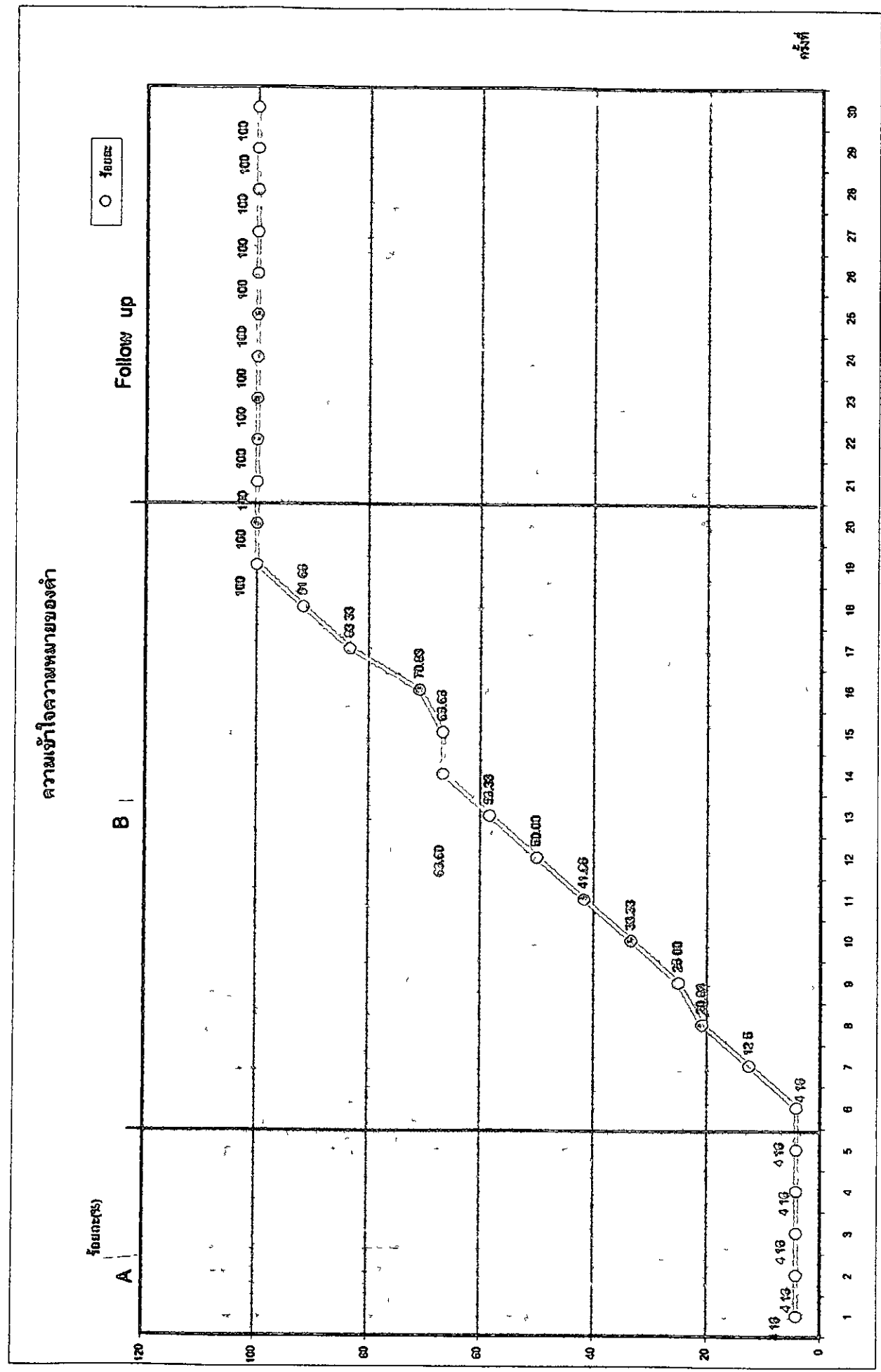
A

B

Follow up

จำนวนครั้งที่บันทึก

จำนวนครั้งที่บันทึก

จากตาราง พบว่าความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติกโดยใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำ

ในระยะ (A) คือระยะพื้นฐานยังไม่มีการสอน สังเกตดูความสามารถในการอ่านของนักเรียนแสดงออกในรูปของการทำแบบทดสอบโดยใช้แบบทดสอบการอ่านคำจำนวน 24 คำ นักเรียนสามารถอ่านได้เท่ากับ 1 คำ และมีความเข้าใจความหมายของคำได้เท่ากับ 1 คำ

ในระยะ (B) ระยะทำการสอนอ่าน แล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบ ความสามารถในการอ่านคำวันละ 2 คำ สัปดาห์ละ 8 คำ รวมทั้งหมด 24 คำ ปรากฏว่าในระยะทำการสอน นักเรียนสามารถอ่านคำได้เท่ากับ 24 คำ และมีความเข้าใจความหมายของคำได้เท่ากับ 24 คำ

ในระยะ (Follow up) ระยะติดตามผล ใช้ระยะในการติดตามผล 2 สัปดาห์โดยการสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่านในแต่ละวัน แล้วให้ทำแบบทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบวิธีทดสอบเช่นเดียวกับในระยะ (A)

ผลปรากฏว่าในระยะติดตามผลนักเรียนสามารถอ่านคำได้เท่ากับ 24 คำ และมีความเข้าใจความหมายของคำได้เท่ากับ 24 คำ มีค่าระยะเพิ่มขึ้นจากระยะพื้นฐาน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติกโดยใช้เทคนิคการใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำ ก่อนระยะทดลอง (A) และระยะหลังการทดลอง (Follow up) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติกโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ
- 2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติก ก่อนและหลังการสอนโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กออทิสติกเพศชาย อายุ 9 ปี ที่ได้รับการวินิจฉัยจากโรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล ว่าเป็นเด็กออทิสติกและไม่มีความพิการซ้ำซ้อน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กออทิสติกเพศชายอายุ 9 ปี ที่ได้รับการวินิจฉัยจากโรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล ว่าเป็นเด็กออทิสติกที่ได้รับการปรับพฤติกรรมและฝึกพูดมาแล้วจำนวน 1 คนโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่าน

สมมติฐานของการวิจัย

ความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติกหลังจากที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำสูงขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

- 1 ชุดการสอนอ่านเป็นคำประกอบด้วย
 - 1 1 แผนการสอน
 - 1 2 บัตรคำบัตรภาพขนาด 8 x 7 นิ้ว
 - 1 3 แบบฝึก

2 แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน

3 แบบบันทึกความสามารถในการอ่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ทำการทดลองวันจันทร์ ถึง วันศุกร์ ครั้งละ 30 นาที เวลา 08 00 - 08 30 น รวมทั้งหมด 30 ครั้ง ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

1 ผู้วิจัยขอให้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ออกหนังสือเพื่อเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2 ทำการทดสอบก่อนการทดลอง หาความสามารถในการอ่าน (Baseline) ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำ โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3 ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนของแผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคการใช้สื่อนอ่านเป็นคำใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง วันจันทร์ ถึง วันศุกร์ ครั้งละ 30 นาที รวม 30 ครั้ง โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะ (A) , (B) และระยะติดตามผล (Follow up)

ขั้นตอนดำเนินการ

1 ขั้นก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านไปทดลองเพื่อดูความสามารถในการอ่านก่อนการสอนโดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้ว บันทึกคะแนนไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลองใช้ระยะเวลา 1 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที รวม 5 ครั้ง

2 ขั้นดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดลองโดยใช้เทคนิคการใช้สื่อนอ่านเป็นคำใช้ระยะเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที รวม 15 ครั้ง

3 ขั้นติดตามผล (follow up) ระยะในการติดตามผล 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง รวม 10 ครั้ง

ผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมการอ่านคำในแต่ละวัน และให้ทำแบบทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวิธีทดสอบเช่นเดียวกับการทดสอบก่อนการทดลองระยะ (A)

สรุปผลวิเคราะห์ข้อมูล

- 1 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน
- 2 หาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบ
- 3 แปลความหมายของคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน
 - ร้อยละ 78 – 100 หมายถึง ความสามารถในการอ่านคำอยู่ใน ระดับดีมาก
 - ร้อยละ 51 – 75 หมายถึง ความสามารถในการอ่านคำอยู่ใน ระดับดี
 - ร้อยละ 26 – 50 หมายถึง ความสามารถในการอ่านคำอยู่ใน ระดับพอใช้
 - ร้อยละ 0 – 25 หมายถึง ความสามารถในการอ่านคำอยู่ใน ระดับควรปรับปรุง
- 4 นำเสนอข้อมูลด้วยตารางและแผนภูมิ

สรุปผลการวิจัย

นักเรียนออทิสติกที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติก โดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคการใช้สีการสอนอ่านเป็นคำมีความสามารถในการอ่านดีขึ้น เนื่องจากเทคนิคการใช้สีเป็นการกระตุ้นความสนใจ เป็นสื่อนำทางสายตาช่วยให้เด็กสามารถอ่านคำต่างๆ ได้ สีเป็นตัวช่วยดึงดูดความสนใจให้กับเด็กมีความกระตือรือร้นในการอ่านเพิ่มขึ้น จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการสอนการอ่านโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำช่วยให้เด็กออทิสติก มีความสามารถในการอ่านสูงขึ้นเป็นเพราะวิธีการสอนที่เริ่มจากขั้นตอนที่ง่ายไปหายาก โดยมีสื่อในการสอนคือ บัตรภาพ – บัตรคำ แบบทดสอบ (บัตรคำที่นำมาแต่ละคำจะใช้สีเข้ามาช่วย คือ พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด ใช้สีต่างกัน เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็ก) เริ่มจากการให้นักเรียนได้ดูบัตรภาพและบัตรคำซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้และสามารถจำคำได้ ซึ่งสอดคล้องกับแฟรงค์ แมรีและลอว์เรนซ์ (Frank Mary and Lawrence) ได้ค้นพบว่าเด็กเรียนอ่านได้ 3 ทาง คือ เด็กเรียนอ่านทางตา เด็กใช้สายตาอ่านภาพที่สัมพันธ์กับคำหรืออ่านบัตรคำประกอบภาพได้ เด็กอ่านทางหูใช้หูวิเคราะห์เสียงและผสมเสียงอ่านเป็นคำๆ การอ่านลักษณะนี้เด็กจะใช้เสียงพาไป เด็กเรียนอ่านโดยการจำรูปคำ โครงสร้างและรูปคำของตัวอักษรที่มีความหมายเด่นและได้อ่านซ้ำๆ บ่อยๆ ครั้งก็จะจำได้ดี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสตี๊ด มูริน โรบินส์ (Steed, Maurine Robins 1984 4502 – A) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องระบบการสอนทักษะการจำคำของ

เด็กที่มีปัญหาทางการอ่านระดับรุนแรง โดยการใช้สื่อแบบใหม่ด้วยการถอดรหัสโดยใช้สี สรุปลได้ว่าสามารถใช้ในทางปฏิบัติได้เกินกว่าระดับที่คาดหวังไว้

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1 1 จากการศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติกโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำมีความสามารถในการอ่านดีขึ้น ดังนั้นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติก เช่น ครู ผู้ปกครอง สามารถนำเอาวิธีการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคการใช้สีเข้ามาใช้ ช่วยในการแก้ปัญหา ในด้านการอ่านของเด็กได้เพื่อให้เด็กได้มีพื้นฐานและทักษะในการอ่านในระดับที่สูงขึ้น

1 2 วิธีการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำเป็นวิธีที่ใช้ได้กับเด็กทุกประเภท ไม่ว่าเด็กที่มีความผิดปกติหรือเด็กปกติที่เริ่มต้นเรียนอ่านคำก่อนที่จะไปอ่านเป็นประโยค และเนื้อเรื่องต่อไปเพราะการอ่านโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำเด็กสามารถแยกสัญลักษณ์ ตัวสะกด วรรณยุกต์ได้ซึ่งง่ายต่อการจำ

1 3 ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสในการอ่านเป็นประโยค ข้อความสั้นๆ หรือเนื้อเรื่องที่นักเรียน เรียนและได้ฝึกในการอ่านคำบ่อยๆ

2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2 1 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทดลองใช้วิธีการสอนการอ่านโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในด้านอื่นๆ ที่เรียนรู้การอ่าน

2 2 ควรมีการทดลองหรือเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านโดยใช้เทคนิคสีสอนอ่านกับวิธีการสอนอ่านวิธีอื่นๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน, กระทรวงศึกษาธิการ (2533)
กรมวิชาการ (2543) การพัฒนาเด็กออทิสติก กรุงเทพฯ โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว
กรมสามัญศึกษา (2529) หลักสูตรสำหรับเด็กพิเศษ (กลุ่ม ก) ฉบับปรับปรุง 2529
กรุงเทพฯ กระทรวงศึกษาธิการ
- ชาติรี วิฑูรชาติ (2540) ออทิสซึมในกุมารเวชศาสตร์ เล่ม 1 บรรณาธิการโดย มนต์รี
ตุจินดา และคนอื่นๆ กรุงเทพฯ เรือนแก้วการพิมพ์
- ดุสิต ลิขนะพิชิตกุล (2545) พัฒนาการบำบัดสำหรับเด็กออทิสติกตามแนวทางป้าหมด
เพ็ญแข กรุงเทพฯ พิมพ์ดี
- นภดล จันทรเพ็ญ (2539) การใช้ภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ ดันอ้อ
- บันลือ พงกษะวัน (2538) มิติใหม่ในการสอนอ่าน พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ
ไทยวัฒนาพานิช
- ผดุง อารยะวิญญู (2546) การเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
กรุงเทพฯ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ผดุง อารยะวิญญู (2546) วิธีสอนเด็กออทิสติก (เอกสารประกอบการสอน) กรุงเทพฯ
ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ผดุง อารยะวิญญู (2546) การวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว (Single Subject Design) (เอกสาร
ประกอบการสอน) กรุงเทพฯ ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถ่ายเอกสาร
- เพ็ญแข ลิมศิลา (2540) การวินิจฉัยโรคออทิสซึม สมุทรปราการ โรงพยาบาลยุวประสาท
ไวทโยปถัมภ์
- เพ็ญแข ลิมศิลา (2545) ออทิสซึมในประเทศไทย จากตำราสู่ประสบการณ์ เอกสาร
ประกอบการบรรยายพิเศษ การประชุมวิชาการระดับชาติเรื่อง ครู หมอ พ่อแม่
มิติแห่งการพัฒนาศักยภาพบุคคลออทิสติก หน้า 10 – 28 กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์
- พรเพ็ญ ศิริสัตยะวงศ์ และกนิษฐา เมฆาภักดิ์ (2543,กันยายน-ธันวาคม) "ความสามารถด้าน
การรับรู้จากการมองเห็นของผู้สูงอายุ" วารสารกิจกรรมบำบัด 5(3) 31 - 32
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2542) การสื่อสารหน่วยที่ 1 – 8 (เอกสารประกอบการสอน)
กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

- เย็น ชีรพัฒน์ชัย (2541) การปรับพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียนของเด็กออทิสติก โดยวิธีการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร ในการทำแบบฝึกหัดวิชาวิทยาศาสตร์ ปริญญาโท กศ ม (สาขาการศึกษาพิเศษ) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- รัตนพินิจ นิเทศการศึกษา (2542) รวมปฐกถาด้านการศึกษาในสมเด็จพระเทพฯ กรุงเทพฯ อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง
- วรรณิ์ โสมประยูร (2537) การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา กรุงเทพฯ ไทยวัฒนาพานิช
- วินัดดา ปิยะศิลป์ (2537) คู่มือพ่อแม่เพื่อเด็กออทิสติก กรุงเทพฯ แปลนพลับลิชชิ่ง
- ศรียา นิยมธรรม (2535) ความบกพร่องทางการได้ยินผลกระทบทางจิตวิทยาการศึกษาและสังคม กรุงเทพฯ ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ศรีเรือน แก้วกังวาน (2543) จิตวิทยาเด็กพิเศษแนวคิดสมัยใหม่ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สนิท ตั้งทวี (2538) การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์
- สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี, กระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ (2546) คู่มือการดูแลเด็กออทิสติก กรุงเทพฯ ชัยเจริญ
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543) สรุปย่อรายงานการวิจัย กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ อรุณลาดพร้าว
- สุชา จันทรเฒ. (2544) จิตวิทยาทั่วไป กรุงเทพฯ ไทยวัฒนาพานิช
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543) หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ ไทยวัฒนาพานิช
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2533) จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2541) ทฤษฎีและการปรับพฤติกรรม กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2533) การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา กรุงเทพฯ ประยูรวงศ์พริ้นติ้ง
- American Psychiatric Association (1996) *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* 4 th ed Washington DC The American Psychiatric Association press
- Autism Society of American (2003) (online) Available <http://www.Autismsociety.org/PageServer?pagename=whatisautism> Retrieved November 12 2003
- Bender, William N (1993) *Teaching Students with Mild Disabilities* Massachusetts

- Allyn and Bacon A Simon & Schuster Company
- Bluepsy com (2003) Autism (online) Available <http://www.Bluepsy.com/autism.htm>
Retrieved June 22, 2003
- Bond, Guy L and Miles A Thnker (1957) *Reading Difficultties Their Diagnosis and Correction* New York Appleton Century Crofts
- Cumine,Val, Leach,Julia , & Stevenson,Gill (2000) *Autism in the early years* London David Fulton
- Crawley, Sharon J (1995) *Strategies for Guiding Content Reading* New York A Simon & Schuster,Inc ,
- Crealock and Bache (1995) *Instruction Strategies For Students with Special Needs* Needham Heights, Massachusetts Allyn and Bacon
- Dalton, Richard and Forman, Marc A (2000) "Pervasive Developmental Disorders and Childhood Psychosis," in Nelson Textbook of Pediatrics 16th ed Edited by Richard E Behrman, Robert M Kliengman and Hal B Jenson P 95 -97 Philadelphia W B Saunders Company
- Grandin, T (1996) *Teaching tips for children and adults with Autism* (online) Available <http://www.autism.org/template/tips.htm> Retrieved October 19, 2003
- Hafner, L E (1982) *Teaching Reading to Children* New York Macmillan
- Huang, M, A (2545) "Understanding Individuals with Autism From Research to Practice เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษ การประชุมวิชาการระดับชาติเรื่อง ครูหมอ พ่อแม่ มิติ แห่งการพัฒนาศักยภาพบุคคลออทิสติก หน้า 3 - 4 กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- Jackson, Isabella lovina (1994, February) "Interventions for visual perceptual deficits in reading – disabled children," *Dissertation Abstracts International* 4437 5408 – B
- Patricial lindamood, Nanci Bell and Phyllis Lindawood (1997) Sensory – Cognitive Factors in the Controversy over Instruction *Journal of Developmental and Learning Disorder* 1 (1) 1 – 39
- Rogers, Janes F (2001, February) "Invitations to literacy A case study of a child with autism," *Dissertation Abstracts International* 3120 6108 – A
- Rose Katz Ortiz (2004) *Using Words in Color as a Way to Restore the Role of Time in Reading* [Homepage of College of Staten Island] (online) Available

[http // assoc wanandoo fr/une education pour demain/lectureenc/wcprese htm](http://assoc.wanandoo.fr/une_education_pour_demain/lectureenc/wcprese.htm)

Retrieved September 24, 2004

Sabatino, Miller and Schmid (1981) *Learning Disabilities* Rockville,Maryland Aspen Systems Corporation

Sharon and Candace S Bos (1991) *Strategies For Teaching Students with Learning And Behavior Problems* Massachusetts Allyn and Bacon A Division of Simon & Schuster,Inc ,

Siegle, B (1996) *The word of Autistic Child Understanding and Treating Autistic Spectrum Disorder* New York Oxford University Press

Steed, Maurine Robins (1984, August,) "A System for Teaching Word Recognition Skills to Children with Severe Reading Disorders (Dyslexia)," *Dissertation Abstracts International* 480 4502 – A

The University of Washington (2004) *Working together Computer and people with learning disabilities* [Homepage of The University of Washington] (online)
Available [http //washington edu/doit/Brochure/Technology/atpwld.html](http://washington.edu/doit/Brochure/Technology/atpwld.html)
Retrieved September 24,2004

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แผนการสอน

แผนการสอน ที่ 1

วิชา	ภาษาไทย เรื่อง	การอ่านคำ	หมวด	อวัยวะของร่างกาย
ชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1	จำนวน	1	คาบ (เวลา 30 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์หมวดอวัยวะในร่างกายเป็นคำพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นักเรียนต้องเรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำ หมวดคำ อวัยวะของร่างกาย คำว่า ตา หู

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า ตา หู ได้
- 2 นักเรียนสามารถ อ่านคำศัพท์ ตา หู และกากบาททับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ กากบาททับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1 ครูให้นักเรียนสองกระเจกเงาสำรวจดูอวัยวะของร่างกายของตนเอง
- 2 ครูออกเสียงคำศัพท์ อวัยวะของร่างกาย แล้วให้นักเรียน ชี้ อวัยวะของนักเรียนตามคำที่ได้ยิน พร้อมออกเสียง

ขั้นสอน

- 1 ครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันอยู่ในระยะที่เหมาะสมแล้วทำความเข้าใจในข้อตกลงกติกาว่า ถ้านักเรียนตั้งใจเรียนและอ่านคำได้ครูจะให้รางวัล (ขนมที่นักเรียนชอบ)
- 2 ครูชูบัตรภาพ ตา หู ขึ้นทีละ 1 บัตร อยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดู แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ โดยนักเรียนออกเสียงก่อน ถ้านักเรียนออกเสียงไม่ถูกต้อง ครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามจนกว่านักเรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพได้โดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนออกเสียงตามบัตรภาพได้เองครูจะใช้บัตรภาพต่อไป

3 ครูชูบัตรคำ ดา หู ขึ้นทีละ 1 คำอยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงตามบัตรคำโดยครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรคำให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามถ้านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องครูให้ขนมที่นักเรียนชอบ 1 คำ ถ้านักเรียนไม่ออกเสียงคำศัพท์ครูช่วยกระตุ้นในการออกเสียง โดยออกเสียงให้ฟังอีกครั้งหรือใช้การเสริมแรงโดยเอาขนมที่นักเรียนชอบนำมากระตุ้นในการออกเสียงจนกว่านักเรียนจะสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง

4 ครูวางบัตรคำ ดา หู ไว้บนโต๊ะ

5 ครูออกเสียงคำศัพท์ในบัตรคำแล้วให้นักเรียนหยิบบัตรคำที่ได้ยินสูงขึ้นแล้วออกเสียงคำศัพท์ที่สูงขึ้น ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ได้ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์คำต่อไป แต่ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ที่ไม่ถูกต้อง ครูรีบกระตุ้นโดยการออกเสียง “เน้นเสียง” คำศัพท์นั้นๆ แล้วชี้ชวนให้นักเรียนดูคำศัพท์ใหม่อีกครั้งจนกว่านักเรียนจะสามารถหยิบคำศัพท์ที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง

6 ครูชูบัตรคำ ดา หู ขึ้นทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านคำได้ถูกต้องครูใช้คำต่อไป ถ้านักเรียนอ่านคำไม่ถูกต้องหรือไม่อ่านคำ ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟังอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านคำตาม

7 ทำตามขั้นตอนที่ 6 อย่างน้อย 3 ครั้ง หรือจนกว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ขั้นสรุป

- 1 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านคำ แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับคำ
- 2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- 1 ของจริง อวัยวะของร่างกาย ของ ครู นักเรียน
- 2 บัตรคำ
- 3 บัตรภาพ
- 4 แบบฝึก

การประเมินผล

- 1 สังเกตการอ่านออกเสียง
- 2 ตรวจผลงานจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ ดา หู ได้ ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
- 2 นักเรียนสามารถ กากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ กากบาทภาพที่มีความหมายตรงกับคำ ดา หู ได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

แผนการสอน ที่ 2

วิชา	ภาษาไทย เรื่อง	การอ่านคำ	หมวด	อวัยวะของร่างกาย
ชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1		จำนวน	1 คาบ (เวลา 30 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์หมวดอวัยวะในร่างกายเป็นคำพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นักเรียนต้องเรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำ หมวดคำ อวัยวะของร่างกาย คำว่า จมูก ปาก

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า จมูก ปาก ได้
- 2 นักเรียนสามารถ อ่านคำศัพท์ จมูก ปาก และกากบาททับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ กากบาททับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1 ครูให้นักเรียนสองกระเจกเงาสารวจดูอวัยวะของร่างกายของตนเอง
- 2 ครูออกเสียงคำศัพท์ อวัยวะของร่างกาย แล้วให้นักเรียน ชี้ อวัยวะของนักเรียนตามคำที่ได้ยิน พร้อมออกเสียง

ขั้นสอน

- 1 ครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันอยู่ในระยะที่เหมาะสมแล้วทำความเข้าใจในข้อตกลง กติกาว่า ถ้านักเรียนตั้งใจเรียนและอ่านคำได้ครูจะให้รางวัล (ขนมที่นักเรียนชอบ)
- 2 ครูทบทวนบทเรียนที่ผ่านมามีคำว่า ตา หู
- 3 ครูชูบัตรภาพ ตา หู จมูก ปาก ขึ้นทีละ 1 บัตร อยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดู แล้ว ฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ โดยนักเรียนออกเสียงก่อน ถ้านักเรียนออกเสียงไม่ ถูกต้อง ครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามจนกว่านักเรียน สามารถออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพได้โดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนออกเสียงตามบัตรภาพได้เองครู จะใช้บัตรภาพต่อไป

4 ครูชูบัตรคำ ดา หู จมูก ปาก ขึ้นทีละ 1 คำอยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงตามบัตรคำโดยครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรคำให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามถ้านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องครูให้ขนมที่นักเรียนชอบ 1 คำ ถ้านักเรียนไม่ออกเสียงคำศัพท์ครูช่วยกระตุ้นในการออกเสียง โดยออกเสียงให้ฟังอีกครั้งหรือใช้การเสริมแรงโดยเอาขนมที่นักเรียนชอบนำมากระตุ้นในการออกเสียงจนกว่านักเรียนจะสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง

5 ครูวางบัตรคำ ดา หู จมูก ปาก ไว้บนโต๊ะ

6 ครูออกเสียงคำศัพท์ในบัตรคำแล้วให้นักเรียนหยิบบัตรคำที่ได้ยินชูขึ้น แล้วออกเสียงคำศัพท์ที่ชูขึ้น ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ได้ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์คำต่อไป แต่ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ไม่ถูกต้อง ครูรีบกระตุ้นโดยการออกเสียง “เน้นเสียง” คำศัพท์นั้นๆ แล้วชี้ชวนให้นักเรียนดูคำศัพท์ใหม่อีกครั้งจนกว่านักเรียนจะสามารถหยิบคำศัพท์ที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง

7 ครูชูบัตรคำ ดา หู จมูก ปาก ขึ้นทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านคำได้ถูกต้องครูใช้คำต่อไป ถ้านักเรียนอ่านคำไม่ถูกต้องหรือไม่อ่านคำ ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟังอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านคำตาม

8 ทำตามขั้นตอนที่ 7 อย่างน้อย 3 ครั้ง หรือจนกว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ขั้นสรุป

- 1 ครูและนักเรียนรวมกันอ่านคำ แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับคำ
- 2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- 1 ของจริง อวัยวะของร่างกาย ของ ครู นักเรียน
- 2 บัตรคำ
- 3 บัตรภาพ
- 4 แบบฝึก

การประเมินผล

- 1 สังเกตการอ่านออกเสียง
- 2 ตรวจผลงานจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ ดา หู จมูก ปาก ได้ ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
- 2 นักเรียนสามารถ กากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ กากบาทภาพที่มีความหมายตรงกับคำ ดา หู จมูก ปาก ได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

แผนการสอน ที่ 3

วิชา	ภาษาไทย เรื่อง	การอ่านคำ	หมวด	อวัยวะของร่างกาย
ชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1		จำนวน	1 คาบ (เวลา 30 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์หมวดอวัยวะในร่างกายเป็นคำพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นักเรียนต้องเรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำ หมวดคำ อวัยวะของร่างกาย คำว่า ฟัน คอ

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า ฟัน คอ ได้
- 2 นักเรียนสามารถ อ่านคำศัพท์ ฟัน คอ และกากบาททับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ กากบาททับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1 ครูให้นักเรียนสองกระเจงเงาะสำรวจดูอวัยวะของร่างกายของตนเอง
- 2 ครูออกเสียงคำศัพท์ อวัยวะของร่างกาย แล้วให้นักเรียน ชี้ อวัยวะของนักเรียนตามคำที่ได้ยิน พร้อมออกเสียง

ขั้นสอน

- 1 ครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันอยู่ในระยะที่เหมาะสมแล้วทำความเข้าใจในข้อตกลง กติกาว่า ถ้านักเรียนตั้งใจเรียนและอ่านคำได้ครูจะให้รางวัล (ขนมที่นักเรียนชอบ)
- 2 ครูทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาคำว่า จมูก ปาก
- 3 ครูชูบัตรภาพ จมูก ปาก ฟัน คอ ขึ้นทีละ 1 บัตร อยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดู แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ โดยนักเรียนออกเสียงก่อน ถ้านักเรียนออกเสียง ไม่ถูกต้อง ครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามจนกว่า นักเรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพได้โดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนออกเสียงตามบัตรภาพ ได้เองครูจะใช้บัตรภาพต่อไป

4 ครูชูบัตรคำ จมูก ปาก ฟัน คอ ขึ้นทีละ 1 คำอยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงตามบัตรคำโดยครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรคำให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามถ้านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องครูให้ขนมที่นักเรียนชอบ 1 คำ ถ้านักเรียนไม่ออกเสียงคำศัพท์ครูช่วยกระตุ้นในการออกเสียง โดยออกเสียงให้ฟังอีกครั้งหรือใช้การเสริมแรงโดยเอาขนมที่นักเรียนชอบนำมากระตุ้นในการออกเสียงจนกว่านักเรียนจะสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง

5 ครูวางบัตรคำ จมูก ปาก ฟัน คอ ไว้บนโต๊ะ

6 ครูออกเสียงคำศัพท์ในบัตรคำแล้วให้นักเรียนหยิบบัตรคำที่ได้ยินหูขึ้นแล้วออกเสียงคำศัพท์ที่หูขึ้น ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ได้ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์คำต่อไป แต่ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ไม่ถูกต้อง ครูรีบกระตุ้นโดยการออกเสียง "เน้นเสียง" คำศัพท์นั้นๆ แล้วชี้ชวนให้นักเรียนดูคำศัพท์ใหม่อีกครั้งจนกว่านักเรียนจะสามารถหยิบคำศัพท์ที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง

7 ครูชูบัตรคำ จมูก ปาก ฟัน คอ ขึ้นทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านคำได้ถูกต้องครูใช้คำต่อไป ถ้านักเรียนอ่านคำไม่ถูกต้องหรือไม่อ่านคำ ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟังอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านคำตาม

8 ทำตามขั้นตอนที่ 7 อย่างน้อย 3 ครั้ง หรือจนกว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ขั้นสรุป

- 1 ครูและนักเรียนรวมกันอ่านคำ แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับคำ
- 2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- 1 ของจริง อวัยวะของร่างกาย ของ ครู นักเรียน
- 2 บัตรคำ
- 3 บัตรภาพ
- 4 แบบฝึก

การประเมินผล

- 1 สังเกตการอ่านออกเสียง
- 2 ตรวจผลงานจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ จมูก ปาก ฟัน คอ ได้ ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
- 2 นักเรียนสามารถ กากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ กากบาทภาพที่มีความหมายตรงกับคำ จมูก ปาก ฟัน คอ ได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

แผนการสอน ที่ 4

วิชา	ภาษาไทย เรื่อง	การอ่านคำ	หมวด	อวัยวะของร่างกาย
ชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1		จำนวน	1 คาบ (เวลา 30 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์หมวดอวัยวะในร่างกายเป็นคำพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นักเรียนต้องเรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำ หมวดคำ อวัยวะของร่างกาย คำว่า เท้า มือ

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า เท้า มือ ได้
- 2 นักเรียนสามารถ อ่านคำศัพท์ เท้า มือ และกาภบาทที่ภาพที่มีความหมายตรงกับคำ กากบาทที่คำที่มีความหมายตรงกับภาพ ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1 ครูให้นักเรียนสองกระเจงเงาสำรวจดูอวัยวะของร่างกายของตนเอง
- 2 ครูออกเสียงคำศัพท์ อวัยวะของร่างกาย แล้วให้นักเรียน ชี้ อวัยวะของนักเรียนตามคำที่ได้ยิน พร้อมออกเสียง

ขั้นสอน

- 1 ครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันอยู่ในระยะที่เหมาะสมแล้วทำความเข้าใจในข้อตกลง กติกาว่า ถ้านักเรียนตั้งใจเรียนและอ่านคำได้ครูจะให้รางวัล (ขนมที่นักเรียนชอบ)
- 2 ครูทบทวนบทเรียนที่ผานมาคำว่า ฟัน คอ
- 3 ครูชูบัตรภาพ ฟัน คอ เท้า มือ ขึ้นทีละ 1 บัตร อยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดู แล้ว ฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ โดยนักเรียนออกเสียงก่อน ถ้านักเรียนออกเสียงไม่ ถูกต้อง ครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามจนกว่านักเรียน สามารถออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพได้โดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนออกเสียงตามบัตรภาพได้เองครู จะใช้บัตรภาพต่อไป

4 ครูชูบัตรคำ ฟัน คอ เท้า มือ ขึ้นทีละ 1 คำอยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงตามบัตรคำโดยครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรคำให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามถ้านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องครูให้ขนมที่นักเรียนชอบ 1 คำ ถ้านักเรียนไม่ออกเสียงคำศัพท์ครูช่วยกระตุ้นในการออกเสียง โดยออกเสียงให้ฟังอีกครั้งหรือใช้การเสริมแรงโดยเอาขนมที่นักเรียนชอบนำมากระตุ้นในการออกเสียงจนกว่านักเรียนจะสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง

4 ครูวางบัตรคำ ฟัน คอ เท้า มือ ไว้บนโต๊ะ

5 ครูออกเสียงคำศัพท์ในบัตรคำแล้วให้นักเรียนหยิบบัตรคำที่ได้ยินขึ้นแล้วออกเสียงคำศัพท์ที่ชูขึ้น ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ได้ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์คำต่อไป แต่ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ไม่ถูกต้อง ครูรีบกระตุ้นโดยการออกเสียง “เน้นเสียง” คำศัพท์นั้นๆ แล้วชี้ชวนให้นักเรียนดูคำศัพท์ใหม่อีกครั้งจนกว่านักเรียนจะสามารถหยิบคำศัพท์ที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง

6 ครูชูบัตรคำ ฟัน คอ เท้า มือ ขึ้นทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านคำได้ถูกต้องครูใช้คำต่อไป ถ้านักเรียนอ่านคำไม่ถูกต้องหรือไม่อ่านคำ ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟังอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านคำตาม

7 ทำตามขั้นตอนที่ 7 อย่างน้อย 3 ครั้ง หรือจนกว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ขั้นสรุป

1 ครูและนักเรียนรวมกันอ่านคำ แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- 1 ของจริง อวัยวะของร่างกาย ของ ครู นักเรียน
- 2 บัตรคำ
- 3 บัตรภาพ
- 4 แบบฝึก

การประเมินผล

- 1 สังเกตการอ่านออกเสียง
- 2 ตรวจผลงานจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ ฟัน คอ เท้า มือ ได้ ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
- 2 นักเรียนสามารถ กากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ กากบาทภาพที่มีความหมายตรงกับคำ ฟัน คอ เท้า มือ ได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

แผนการสอน ที่ 5

วิชา	ภาษาไทย เรื่อง	การอ่านคำ	หมวด	อวัยวะของร่างกาย
ชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1		จำนวน	1 คาบ (เวลา 30 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์หมวดอวัยวะในร่างกายเป็นคำพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นักเรียนต้องเรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำ หมวดคำ อวัยวะของร่างกาย คำว่า ตา หู จมูก ปาก ฟัน คอ เท้า มือ

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า ตา หู จมูก ปาก ฟัน คอ เท้า มือ ได้
- 2 นักเรียนสามารถ อ่านคำศัพท์ ตา หู จมูก ปาก ฟัน คอ เท้า มือ และกากบาท หับบัตรที่มีความหมายตรงกับภาพ ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1 ครูให้นักเรียนส่องกระจกเงาสำรวจอวัยวะของร่างกายของตนเอง
- 2 ครูออกเสียงคำศัพท์ อวัยวะของร่างกาย แล้วให้นักเรียนชี้ อวัยวะของนักเรียนตามคำที่ได้ยิน พร้อมออกเสียง

ขั้นสอน

- 1 ครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันอยู่ในระยะที่เหมาะสมแล้วทำความเข้าใจในข้อตกลง กติกาว่า ถ้านักเรียนตั้งใจเรียนและอ่านคำได้ครูจะให้รางวัล (ขนมที่นักเรียนชอบ)
- 2 ครูชูบัตรภาพ ตา หู จมูก ปาก ฟัน คอ เท้า มือ ขึ้นทีละ 1 บัตร อยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดู แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ โดยนักเรียนออกเสียงก่อน ถ้านักเรียนออกเสียงไม่ถูกต้อง ครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามจนกว่านักเรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพได้โดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนออกเสียงตามบัตรภาพได้เองครูจะใช้บัตรภาพต่อไป

3 ครูชูบัตรคำ ตา หู จมูก ปาก ฟัน คอ เท้า มือ ขึ้นทีละ 1 คำอยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงตามบัตรคำโดยครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรคำให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามถ้านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องครูให้ขนมที่นักเรียนชอบ 1 คำ ถ้านักเรียนไม่ออกเสียงคำศัพท์ครูช่วยกระตุ้นในการออกเสียง โดยออกเสียงให้ฟังอีกครั้งหรือใช้การเสริมแรงโดยเอาขนมที่นักเรียนชอบนำมากระตุ้นในการออกเสียงจนกว่านักเรียนจะสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง

4 ครูวางบัตรคำ ตา หู จมูก ปาก ฟัน คอ เท้า มือ ไว้บนโต๊ะ

5 ครูออกเสียงคำศัพท์ในบัตรคำแล้วให้นักเรียนหยิบบัตรคำที่ได้ยินหูขึ้นแล้วออกเสียงคำศัพท์ที่หูขึ้น ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ได้ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์คำต่อไป แต่ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ที่ไม่ถูกต้อง ครูรีบกระตุ้นโดยการออกเสียง “เน้นเสียง” คำศัพท์นั้นๆ แล้วชี้ชวนให้นักเรียนดูคำศัพท์ใหม่อีกครั้งจนกว่านักเรียนจะสามารถหยิบคำศัพท์ที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง

6 ครูชูบัตรคำ ตา หู จมูก ปาก ฟัน คอ เท้า มือ ขึ้นทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านคำได้ถูกต้องครูใช้คำต่อไป ถ้านักเรียนอ่านคำไม่ถูกต้องหรือไม่อ่านคำ ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟังอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านคำตาม

7 ทำตามขั้นตอนที่ 6 อย่างน้อย 3 ครั้ง หรือจนกว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ขั้นสรุป

- 1 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านคำ แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับคำ
- 2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- 1 ของจริง อวัยวะของร่างกาย ของ ครู นักเรียน
- 2 บัตรคำ
- 3 บัตรภาพ
- 4 แบบฝึก

การประเมินผล

- 1 สังเกตการอ่านออกเสียง
- 2 ตรวจผลงานจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ ตา หู จมูก ปาก ฟัน คอ เท้า มือ ได้ ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
- 2 นักเรียนสามารถ กากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ กากบาทภาพที่มีความหมายตรงกับคำ ตา หู จมูก ปาก ฟัน คอ เท้า มือ ได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

แผนการสอน ที่ 6

วิชา	ภาษาไทย เรื่อง	การอ่านคำ	หมวด	อวัยวะของร่างกาย
ชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1		จำนวน	1 คาบ (เวลา 30 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์หมวดอวัยวะในร่างกายเป็นคำพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นักเรียนต้องเรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำ หมวดคำ อวัยวะของร่างกาย คำว่า ขา แขน

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า ขา แขน ได้
- 2 นักเรียนสามารถ อ่านคำศัพท์ ขา แขน และกากบาททับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ กากบาททับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1 ครูให้นักเรียนส่องกระจกเงาสำรวจดูอวัยวะของร่างกายของตนเอง
- 2 ครูออกเสียงคำศัพท์ อวัยวะของร่างกาย แล้วให้นักเรียน ชี้ อวัยวะของนักเรียนตามคำที่ได้ยิน พร้อมออกเสียง

ขั้นสอน

- 1 ครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันอยู่ในระยะที่เหมาะสมแล้วทำความเข้าใจในข้อตกลง กติกาว่า ถ้านักเรียนตั้งใจเรียนและอ่านคำได้ครูจะให้รางวัล (ขนมที่นักเรียนชอบ)
- 2 ครูทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาคำว่า เท้า มือ
- 3 ครูชูบัตรภาพ เท้า มือ ขา แขน ขึ้นทีละ 1 บัตร อยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดู แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ โดยนักเรียนออกเสียงก่อน ถ้านักเรียนออกเสียงไม่ถูกต้อง ครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามจนกว่านักเรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพได้โดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนออกเสียงตามบัตรภาพได้เองครูจะใช้บัตรภาพต่อไป

4 ครูชูบัตรคำ เท้า มือ ขา แขน ขึ้นทีละ 1 คำอยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงตามบัตรคำโดยครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรคำให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามถ้านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องครูให้ขนมที่นักเรียนชอบ 1 คำ ถ้านักเรียนไม่ออกเสียงคำศัพท์ครูช่วยกระตุ้นในการออกเสียง โดยออกเสียงให้ฟังอีกครั้งหรือใช้การเสริมแรงโดยเอาขนมที่นักเรียนชอบนำมากระตุ้นในการออกเสียงจนกว่านักเรียนจะสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง

5 ครูวางบัตรคำ เท้า มือ ขา แขน ไว้บนโต๊ะ

6 ครูออกเสียงคำศัพท์ในบัตรคำแล้วให้นักเรียนหยิบบัตรคำที่ได้ยินขึ้นแล้วออกเสียงคำศัพท์ที่ชูขึ้น ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ได้ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์คำต่อไป แต่ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ที่ไม่ถูกต้อง ครูรีบกระตุ้นโดยการออกเสียง “เน้นเสียง” คำศัพท์นั้นๆ แล้วชี้ชวนให้นักเรียนดูคำศัพท์ใหม่อีกครั้งจนกว่านักเรียนจะสามารถหยิบคำศัพท์ที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง

7 ครูชูบัตรคำ เท้า มือ ขา แขน ขึ้นทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านคำได้ถูกต้องครูใช้คำต่อไป ถ้านักเรียนอ่านคำไม่ถูกต้องหรือไม่อ่านคำ ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟังอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านคำตาม

8 ทำตามขั้นตอนที่ 7 อย่างน้อย 3 ครั้ง หรือจนกว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ขั้นสรุป

- 1 ครูและนักเรียนรวมกันอ่านคำ แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับคำ
- 2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- 1 ของจริง อวัยวะของร่างกาย ของ ครู นักเรียน
- 2 บัตรคำ
- 3 บัตรภาพ
- 4 แบบฝึก

การประเมินผล

- 1 สังเกตการอ่านออกเสียง
- 2 ตรวจผลงานจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ เท้า มือ ขา แขน ได้ ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
- 2 นักเรียนสามารถ กากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ กากบาทภาพที่มีความหมายตรงกับคำ เท้า มือ ขา แขน ได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

แผนการสอนที่ 7

วิชา	ภาษาไทย	เรื่อง	การอ่านคำ	หมวด	อวัยวะของร่างกาย
ชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1			จำนวน	1 คาบ (เวลา 30 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์หมวดอวัยวะในร่างกายเป็นคำพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นักเรียนต้องเรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำ หมวดคำ อวัยวะของร่างกาย คำว่า คิ้ว นิ้ว

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า คิ้ว นิ้ว ได้
- 2 นักเรียนสามารถ อ่านคำศัพท์ คิ้ว นิ้ว และกากบาททับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ กากบาททับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1 ครูให้นักเรียนส่องกระจกเงาสำรวจดูอวัยวะของร่างกายของตนเอง
- 2 ครูออกเสียงคำศัพท์ อวัยวะของร่างกาย แล้วให้นักเรียน ชี้ อวัยวะของนักเรียนตามคำที่ได้ยิน พร้อมออกเสียง

ขั้นสอน

- 1 ครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันอยู่ในระยะที่เหมาะสมแล้วทำความเข้าใจในข้อตกลงกติกาว่า ถ้านักเรียนตั้งใจเรียนและอ่านคำได้ครูจะให้รางวัล (ขนมที่นักเรียนชอบ)
- 2 ครูทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาคำว่า ขา แขน
- 3 ครูชูบัตรภาพ ขา แขน คิ้ว นิ้ว ขึ้นทีละ 1 บัตร อยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดู แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ โดยนักเรียนออกเสียงก่อน ถ้านักเรียนออกเสียงไม่ถูกต้อง ครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามจนกว่านักเรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพได้โดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนออกเสียงตามบัตรภาพได้เองครูจะใช้บัตรภาพต่อไป

4 ครูชูบัตรคำ ขา แขน คิ้ว นิ้ว ขึ้นทีละ 1 คำอยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงตามบัตรคำโดยครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรคำให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามถ้านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องครูให้ขนมที่นักเรียนชอบ 1 คำ ถ้านักเรียนไม่ออกเสียงคำศัพท์ครูช่วยกระตุ้นในการออกเสียง โดยออกเสียงให้ฟังอีกครั้งหรือใช้การเสริมแรงโดยเอาขนมที่นักเรียนชอบนำมากระตุ้นในการออกเสียงจนกว่านักเรียนจะสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง

4 ครูวางบัตรคำ ขา แขน คิ้ว นิ้ว ไว้บนโต๊ะ

5 ครูออกเสียงคำศัพท์ในบัตรคำแล้วให้นักเรียนหยิบบัตรคำที่ได้ยินสูงขึ้นแล้วออกเสียงคำศัพท์ที่สูงขึ้น ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ได้ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์คำต่อไป แต่ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ไม่ถูกต้อง ครูรีบกระตุ้นโดยการออกเสียง “เน้นเสียง” คำศัพท์นั้นๆ แล้วชี้ชวนให้นักเรียนดูคำศัพท์ใหม่อีกครั้งจนกว่านักเรียนจะสามารถหยิบคำศัพท์ที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง

6 ครูชูบัตรคำ ขา แขน คิ้ว นิ้ว ขึ้นทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านคำได้ถูกต้องครูใช้คำต่อไป ถ้านักเรียนอ่านคำไม่ถูกต้องหรือไม่อ่านคำ ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟังอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านคำตาม

7 ทำตามขั้นตอนที่ 7 อย่างน้อย 3 ครั้ง หรือจนกว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ขั้นสรุป

- 1 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านคำ แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับคำ
- 2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- 1 ของจริง อวัยวะของร่างกาย ของ ครู นักเรียน
- 2 บัตรคำ
- 3 บัตรภาพ
- 4 แบบฝึก

การประเมินผล

- 1 สังเกตการอ่านออกเสียง
- 2 ตรวจผลงานจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ ขา แขน คิ้ว นิ้ว ได้ ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
- 2 นักเรียนสามารถ กากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ กากบาทภาพที่มีความหมายตรงกับคำ ขา แขน คิ้ว นิ้ว ได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

แผนการสอน ที่ 8

วิชา	ภาษาไทย เรื่อง	การอ่านคำ	หมวด	สัตว์	
ชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1		จำนวน	1	คาบ (เวลา 30 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์หมวดสัตว์เป็นคำพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นักเรียนต้องเรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำ หมวดคำ สัตว์ คำว่า ช้าง หมา

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า ช้าง หมา ได้
- 2 นักเรียนสามารถ อ่านคำศัพท์ ช้าง หมา และกากบาททับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ กากบาททับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับสัตว์ที่นักเรียนรู้จักว่ามีชนิดใดบ้าง
- 2 ครูให้นักเรียนบอกสัตว์ที่นักเรียนชอบ

ขั้นสอน

- 1 ครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันอยู่ในระยะที่เหมาะสมแล้วทำความเข้าใจในข้อตกลง กติกาว่า ถ้านักเรียนตั้งใจเรียนและอ่านคำได้ครูจะให้รางวัล (ขนมที่นักเรียนชอบ)
- 2 ครูทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาคำว่า คิ้ว นิ้ว
- 3 ครูชูบัตรภาพ คิ้ว นิ้ว ช้าง หมา ขึ้นทีละ 1 บัตร อยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดู แล้ว ฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ โดยนักเรียนออกเสียงก่อน ถ้านักเรียนออกเสียงไม่ ถูกต้อง ครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามจนกว่านักเรียน สามารถออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพได้โดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนออกเสียงตามบัตรภาพได้เองครู จะใช้บัตรภาพต่อไป

4 ครูชูบัตรคำ คิ้ว นิ้ว ช้าง หมา ขึ้นทีละ 1 คำอยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงตามบัตรคำโดยครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรคำให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามถ้านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องครูให้ขนมที่นักเรียนชอบ 1 คำ ถ้านักเรียนไม่ออกเสียงคำศัพท์ครูช่วยกระตุ้นในการออกเสียง โดยออกเสียงให้ฟังอีกครั้งหรือใช้การเสริมแรงโดยเอาขนมที่นักเรียนชอบนำมากระตุ้นในการออกเสียงจนกว่านักเรียนจะสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง

5 ครูวางบัตรคำ คิ้ว นิ้ว ช้าง หมา ไว้บนโต๊ะ

6 ครูออกเสียงคำศัพท์ในบัตรคำแล้วให้นักเรียนหยิบบัตรคำที่ได้ยินชูขึ้นแล้วออกเสียงคำศัพท์ที่ชูขึ้น ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ได้ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์คำต่อไป แต่ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ไม่ถูกต้อง ครูรีบกระตุ้นโดยการออกเสียง "เน้นเสียง" คำศัพท์นั้นๆ แล้วชี้ชวนให้นักเรียนดูคำศัพท์ใหม่อีกครั้งจนกว่านักเรียนจะสามารถหยิบคำศัพท์ที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง

7 ครูชูบัตรคำ คิ้ว นิ้ว ช้าง หมา ขึ้นทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านคำได้ถูกต้องครูใช้คำต่อไป ถ้านักเรียนอ่านคำไม่ถูกต้องหรือไม่อ่านคำ ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟังอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านคำตาม

8 ทำตามขั้นตอนที่ 7 อย่างน้อย 3 ครั้ง หรือจนกว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ขั้นสรุป

- 1 ครูและนักเรียนรวมกันอ่านคำ แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับคำ
- 2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- 1 บัตรคำ
- 2 บัตรภาพ
- 3 แบบฝึก

การประเมินผล

- 1 สังเกตการอ่านออกเสียง
- 2 ตรวจผลงานจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ คิ้ว นิ้ว ช้าง หมา ได้ ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
- 2 นักเรียนสามารถ กากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ กากบาทภาพที่มีความหมายตรงกับคำ คิ้ว นิ้ว ช้าง หมา ได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

แผนการสอน ที่ 9

วิชา	ภาษาไทย เรื่อง	การอ่านคำ	หมวด	สัตว์	
ชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1		จำนวน	1	คาบ (เวลา 30 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์หมวดสัตว์เป็นคำพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นักเรียนต้องเรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำ หมวดคำ สัตว์ คำว่า หมู ไก่

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า หมู ไก่ ได้
- 2 นักเรียนสามารถ อ่านคำศัพท์ หมู ไก่ และกากบาททับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ กากบาททับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับสัตว์ที่นักเรียนรู้จักว่ามีชนิดใดบ้าง
- 2 ครูให้นักเรียนบอกสัตว์ที่นักเรียนชอบ

ขั้นสอน

- 1 ครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันอยู่ในระยะที่เหมาะสมแล้วทำความเข้าใจในข้อตกลง กติกาว่า ถ้านักเรียนตั้งใจเรียนและอ่านคำได้ครูจะให้รางวัล (ขนมที่นักเรียนชอบ)
- 2 ครูทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาคำว่า ช้าง หมา
- 3 ครูชูปัฏฐภาพ ช้าง หมา หมู ไก่ ขึ้นทีละ 1 บัตร อยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดู แล้ว ฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ โดยนักเรียนออกเสียงก่อน ถ้านักเรียนออกเสียงไม่ ถูกต้อง ครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามจนกว่านักเรียน สามารถออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพได้โดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนออกเสียงตามบัตรภาพได้เองครู จะใช้บัตรภาพต่อไป

4 ครูชูบัตรคำ ช้าง หมา หมู ไก่ ขึ้นทีละ 1 คำอยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงตามบัตรคำโดยครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรคำให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามถ้านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ที่ได้ถูกต้องครูให้ขนมที่นักเรียนชอบ 1 คำ ถ้านักเรียนไม่ออกเสียงคำศัพท์ครูช่วยกระตุ้นในการออกเสียง โดยออกเสียงให้ฟังอีกครั้งหรือใช้การเสริมแรงโดยเอาขนมที่นักเรียนชอบนำมากระตุ้นในการออกเสียงจนกว่านักเรียนจะสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง

5 ครูวางบัตรคำ ช้าง หมา หมู ไก่ ไว้บนโต๊ะ

6 ครูออกเสียงคำศัพท์ในบัตรคำแล้วให้นักเรียนหยิบบัตรคำที่ได้ยินหูขึ้นแล้วออกเสียงคำศัพท์ที่หูขึ้น ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ได้ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์คำต่อไป แต่ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ไม่ถูกต้อง ครูรีบกระตุ้นโดยการออกเสียง “เน้นเสียง” คำศัพท์นั้นๆ แล้วชี้ชวนให้นักเรียนดูคำศัพท์ใหม่อีกครั้งจนกว่านักเรียนจะสามารถหยิบคำศัพท์ที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง

7 ครูชูบัตรคำ ช้าง หมา หมู ไก่ ขึ้นทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านคำได้ถูกต้องครูใช้คำต่อไป ถ้านักเรียนอ่านคำไม่ถูกต้องหรือไม่อ่านคำ ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟังอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านคำตาม

8 ทำตามขั้นตอนที่ 7 อย่างน้อย 3 ครั้ง หรือจนกว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ขั้นสรุป

- 1 ครูและนักเรียนรวมกันอ่านคำ แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับคำ
- 2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- 1 บัตรคำ
- 2 บัตรภาพ
- 3 แบบฝึก

การประเมินผล

- 1 สังเกตการอ่านออกเสียง
- 2 ตรวจผลงานจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ ช้าง หมา หมู ไก่ ได้ ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
- 2 นักเรียนสามารถ กากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ กากบาทภาพที่มีความหมายตรงกับคำ ช้าง หมา หมู ไก่ ได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

แผนการสอน ที่ 10

วิชา	ภาษาไทย เรื่อง	การอ่านคำ	หมวด	อวัยวะของร่างกายและหมวดสัตว์
ชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1		จำนวน	1 คาบ (เวลา 30 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์หมวดอวัยวะของร่างกายคำศัพท์หมวดสัตว์เป็นคำพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นักเรียนต้องเรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำ หมวดคำ อวัยวะของร่างกาย คำว่า ขา แขน คิ้ว นิ้ว หมวดคำ สัตว์ คำว่า ช้าง หมา หมู ไก่

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า ขา แขน คิ้ว นิ้ว ช้าง หมา หมู ไก่ ได้
- 2 นักเรียนสามารถ อ่านคำศัพท์ ขา แขน คิ้ว นิ้ว ช้าง หมา หมู ไก่ และกากบาททับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ กากบาททับคำที่มีความหมายตรงกับภาพได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1 ครูออกเสียงคำศัพท์ อวัยวะของร่างกาย แล้วให้นักเรียนชี้ อวัยวะของนักเรียนตามคำที่ได้ยินพร้อมออกเสียง

2 ครูให้นักเรียนบอกสัตว์ที่นักเรียนชอบ และออกเสียงร้องของสัตว์ที่นักเรียนรู้จัก

ขั้นสอน

1 ครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันอยู่ในระยะที่เหมาะสมแล้วทำความเข้าใจในข้อตกลงกติกาว่า ถ้านักเรียนตั้งใจเรียนและอ่านคำได้ครูจะให้รางวัล (ขนมที่นักเรียนชอบ)

2 ครูชูบัตรภาพ ขา แขน คิ้ว นิ้ว ช้าง หมา หมู ไก่ ขึ้นทีละ 1 บัตร อยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ โดยนักเรียนออกเสียงก่อนถ้านักเรียนออกเสียงไม่ถูกต้อง ครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามจนกว่านักเรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพได้โดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนออกเสียงตามบัตรภาพได้เองครูจะใช้บัตรภาพต่อไป

3 บัตรคำ ขา แขน คิ้ว นิ้ว ช่าง หมา หมู ไก่ ขึ้นทีละ 1 คำอยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงตามบัตรคำโดยครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรคำให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามถ้านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องครูให้ขนมที่นักเรียนชอบ 1 คำ ถ้านักเรียนไม่ออกเสียงคำศัพท์ครูช่วยกระตุ้นในการออกเสียง โดยออกเสียงให้ฟังอีกครั้งหรือใช้การเสริมแรงโดยเอาขนมที่นักเรียนชอบนำมากระตุ้นในการออกเสียงจนกว่านักเรียนจะสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง

4 ครูวางบัตรคำ ขา แขน คิ้ว นิ้ว ช่าง หมา หมู ไก่ ไว้บนโต๊ะ

5 ครูออกเสียงคำศัพท์ในบัตรคำแล้วให้นักเรียนหยิบบัตรคำที่ได้ยินขึ้นแล้วออกเสียงคำศัพท์ที่ชูขึ้น ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ได้ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์คำต่อไป แต่ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ที่ไม่ถูกต้อง ครูรับกระตุ้นโดยการออกเสียง “เน้นเสียง” คำศัพท์นั้นๆ แล้วชี้ชวนให้นักเรียนดูคำศัพท์ใหม่อีกครั้งจนกว่านักเรียนจะสามารถหยิบคำศัพท์ที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง

6 ครูชูบัตรคำ ขา แขน คิ้ว นิ้ว ช่าง หมา หมู ไก่ ขึ้นทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านคำได้ถูกต้องครูใช้คำต่อไป ถ้านักเรียนอ่าน คำไม่ถูกต้องหรือไม่อ่านคำ ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟังอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านคำตาม

7 ทำตามขั้นตอนที่ 6 อย่างน้อย 3 ครั้ง หรือจนกว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ขั้นสรุป

- 1 ครูและนักเรียนรวมกันอ่านคำ แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับคำ
- 2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- 1 ของจริง อวัยวะของร่างกาย ของครู นักเรียน
- 2 บัตรคำ
- 3 บัตรภาพ
- 4 แบบฝึก

การประเมินผล

- 1 สังเกตการอ่านออกเสียง
- 2 ตรวจผลงานจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ ขา แขน คิ้ว นิ้ว ช่าง หมา หมู ไก่ ได้ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
- 2 นักเรียนสามารถ กากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ กากบาทภาพที่มีความหมายตรงกับคำ ขา แขน คิ้ว นิ้ว ช่าง หมา หมู ไก่ ได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

แผนการสอน ที่ 11

วิชา	ภาษาไทย เรื่อง	การอ่านคำ	หมวด	สัตว์
ชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1	จำนวน	1	คาบ (เวลา 30 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์หมวดสัตว์เป็นคำพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นักเรียนต้องเรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำ หมวดคำ สัตว์ คำว่า แมว ม้า

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า แมว ม้า ได้
- 2 นักเรียนสามารถ อ่านคำศัพท์ แมว ม้า และกาภบาทัภาพที่มีความหมายตรงกับคำ
กาภบาทัคำที่มีความหมายตรงกับภาพได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับสัตว์ที่นักเรียนรู้จักว่ามีชนิดใดบ้าง
- 2 ครูให้นักเรียนบอกสัตว์ที่นักเรียนชอบ และออกเสียงร้องของสัตว์ที่นักเรียนรู้จัก

ขั้นสอน

- 1 ครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันอยู่ในระยะที่เหมาะสมแล้วทำความเข้าใจในข้อตกลง
กติกาว่า ถ้านักเรียนตั้งใจเรียนและอ่านคำได้ครูจะให้รางวัล (ขนมที่นักเรียนชอบ)
- 2 ครูทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาคำว่า หมู ไก่
- 3 ครูชูบัตรภาพ หมู ไก่ แมว ม้า ขึ้นทีละ 1 บัตร อยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดู แล้ว
ฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ โดยนักเรียนออกเสียงก่อน ถ้านักเรียนออกเสียงไม่
ถูกต้อง ครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามจนกว่านักเรียน
สามารถออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพได้โดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนออกเสียงตามบัตรภาพได้เองครู
จะใช้บัตรภาพต่อไป

4 ครูชูบัตรคำ หมู ไก่ แมว ม้า ขึ้นทีละ 1 คำอยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงตามบัตรคำโดยครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรคำให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามถ้านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องครูให้ขนมที่นักเรียนชอบ 1 คำ ถ้านักเรียนไม่ออกเสียงคำศัพท์ครูช่วยกระตุ้นในการออกเสียง โดยออกเสียงให้ฟังอีกครั้งหรือใช้การเสริมแรงโดยเอาขนมที่นักเรียนชอบนำมากระตุ้นในการออกเสียงจนกว่านักเรียนจะสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง

5 ครูวางบัตรคำ หมู ไก่ แมว ม้า ไว้บนโต๊ะ

6 ครูออกเสียงคำศัพท์ในบัตรคำแล้วให้นักเรียนหยิบบัตรคำที่ได้ยินขึ้นแล้วออกเสียงคำศัพท์ที่ชูขึ้น ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ได้ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์คำต่อไป แต่ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ไม่ถูกต้อง ครูรีบกระตุ้นโดยการออกเสียง “เน้นเสียง” คำศัพท์นั้นๆ แล้วชี้ชวนให้นักเรียนดูคำศัพท์ใหม่อีกครั้งจนกว่านักเรียนจะสามารถหยิบคำศัพท์ที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง

7 ครูชูบัตรคำ หมู ไก่ แมว ม้า ขึ้นทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านคำได้ถูกต้องครูใช้คำต่อไป ถ้านักเรียนอ่านคำไม่ถูกต้องหรือไม่อ่านคำ ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟังอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านคำตาม

8 ทำตามขั้นตอนที่ 7 อย่างน้อย 3 ครั้ง หรือจนกว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ขั้นสรุป

- 1 ครูและนักเรียนรวมกันอ่านคำ แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับคำ
- 2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- 1 บัตรคำ
- 2 บัตรภาพ
- 3 แบบฝึก

การประเมินผล

- 1 สังเกตการอ่านออกเสียง
- 2 ตรวจผลงานจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ หมู ไก่ แมว ม้า ได้ ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
- 2 นักเรียนสามารถ กากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ กากบาทภาพที่มีความหมายตรงกับคำ หมู ไก่ แมว ม้า ได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

แผนการสอน ที่ 12

วิชา	ภาษาไทย	เรื่อง	การอ่านคำ	หมวด	สัตว์
ชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1		จำนวน	1	คาบ (เวลา 30 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์หมวดสัตว์เป็นคำพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นักเรียนต้องเรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำ หมวดคำ สัตว์ คำว่า เต่า ลิง

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า เต่า ลิง ได้
- 2 นักเรียนสามารถ อ่านคำศัพท์ เต่า ลิง และกาภภาพที่ที่มีความหมายตรงกับคำ
กาภภาพที่ที่มีความหมายตรงกับภาพ ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับสัตว์ที่นักเรียนรู้จักว่ามีชนิดใดบ้าง
- 2 ครูให้นักเรียนบอกสัตว์ที่นักเรียนชอบ และออกเสียงร้องของสัตว์ที่นักเรียนรู้จัก

ขั้นสอน

- 1 ครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันอยู่ในระยะที่เหมาะสมแล้วทำความเข้าใจในข้อตกลง
กติกาว่า ถ้านักเรียนตั้งใจเรียนและอ่านคำได้ครูจะให้รางวัล (ขนมที่นักเรียนชอบ)
- 2 ครูทบทวนบทเรียนที่ผ่านมามีคำว่า แมว ม้า
- 3 ครูชูบัตรภาพ แมว ม้า เต่า ลิง ขึ้นทีละ 1 บัตร อยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดู แล้ว
ฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ โดยนักเรียนออกเสียงก่อน ถ้านักเรียนออกเสียงไม่
ถูกต้อง ครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามจนกว่านักเรียน
สามารถออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพได้โดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนออกเสียงตามบัตรภาพได้เองครู
จะใช้บัตรภาพต่อไป

4 ครูชูบัตรคำ แมว ม้า เต่า ลิง ขึ้นทีละ 1 คำอยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงตามบัตรคำโดยครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรคำให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามถ้านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องครูให้ขนมที่นักเรียนชอบ 1 คำ ถ้านักเรียนไม่ออกเสียงคำศัพท์ครูช่วยกระตุ้นในการออกเสียง โดยออกเสียงให้ฟังอีกครั้งหรือใช้การเสริมแรงโดยเอาขนมที่นักเรียนชอบนำมากระตุ้นในการออกเสียงจนกว่านักเรียนจะสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง

5 ครูวางบัตรคำ แมว ม้า เต่า ลิง ไว้บนโต๊ะ

6 ครูออกเสียงคำศัพท์ในบัตรคำแล้วให้นักเรียนหยิบบัตรคำที่ได้ยินชูขึ้นแล้วออกเสียงคำศัพท์ที่ชูขึ้น ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ได้ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์คำต่อไป แต่ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ไม่ถูกต้อง ครูรีบกระตุ้นโดยการออกเสียง "เน้นเสียง" คำศัพท์นั้นๆ แล้วชี้ชวนให้นักเรียนดูคำศัพท์ใหม่อีกครั้งจนกว่านักเรียนจะสามารถหยิบคำศัพท์ที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง

7 ครูชูบัตรคำ แมว ม้า เต่า ลิง ขึ้นทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านคำได้ถูกต้องครูใช้คำต่อไป ถ้านักเรียนอ่านคำไม่ถูกต้องหรือไม่อ่านคำ ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟังอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านคำตาม

8 ทำตามขั้นตอนที่ 7 อย่างน้อย 3 ครั้ง หรือจนกว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ขั้นสรุป

- 1 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านคำ แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับคำ
- 2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- 1 บัตรคำ
- 2 บัตรภาพ
- 3 แบบฝึก

การประเมินผล

- 1 สังเกตการอ่านออกเสียง
- 2 ตรวจผลงานจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ แมว ม้า เต่า ลิง ได้ ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
- 2 นักเรียนสามารถ กากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ กากบาทภาพที่มีความหมายตรงกับคำ แมว ม้า เต่า ลิง ได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

แผนการสอน ที่ 13

วิชา	ภาษาไทย เรื่อง	การอ่านคำ	หมวด	สัตว์
ชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1		จำนวน	1 คาบ (เวลา 30 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์หมวดสัตว์เป็นคำพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นักเรียนต้องเรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำ หมวดคำ สัตว์ คำว่า นก งู

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า นก งู ได้
- 2 นักเรียนสามารถ อ่านคำศัพท์ นก งู และกากบาททับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ กากบาททับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับสัตว์ที่นักเรียนรู้จักว่ามีชนิดใดบ้าง
- 2 ครูให้นักเรียนบอกสัตว์ที่นักเรียนชอบ และออกเสียงร้องของสัตว์ที่นักเรียนรู้จัก

ขั้นสอน

- 1 ครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันอยู่ในระยะที่เหมาะสมแล้วทำความเข้าใจในข้อตกลงกติกาว่า ถ้านักเรียนตั้งใจเรียนและอ่านคำได้ครูจะให้รางวัล (ขนมที่นักเรียนชอบ)
- 2 ครูทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาคำว่า เต่า ลิง
- 3 ครูชูบัตรภาพ เต่า ลิง นก งู ขึ้นทีละ 1 บัตร อยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดู แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ โดยนักเรียนออกเสียงก่อน ถ้านักเรียนออกเสียงไม่ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามจนกว่านักเรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพได้โดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนออกเสียงตามบัตรภาพได้เองครูจะใช้บัตรภาพต่อไป

3 ครูชูบัตรคำ เต่า ลิง นก งู ขึ้นทีละ 1 คำอยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงตามบัตรคำโดยครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรคำให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามถ้านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องครูให้ขนมที่นักเรียนชอบ 1 คำ ถ้านักเรียนไม่ออกเสียงคำศัพท์ครูช่วยกระตุ้นในการออกเสียง โดยออกเสียงให้ฟังอีกครั้งหรือใช้การเสริมแรงโดยเอาขนมที่นักเรียนชอบนำมากระตุ้นในการออกเสียงจนกว่านักเรียนจะสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง

4 ครูวางบัตรคำ เต่า ลิง นก งู ไว้บนโต๊ะ

5 ครูออกเสียงคำศัพท์ในบัตรคำแล้วให้นักเรียนหยิบบัตรคำที่ได้ยินหูขึ้นแล้วออกเสียงคำศัพท์ที่หูขึ้น ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ได้ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์คำต่อไป แต่ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ไม่ถูกต้อง ครูรีบกระตุ้นโดยการออกเสียง “เน้นเสียง” คำศัพท์นั้นๆ แล้วชี้ชวนให้นักเรียนดูคำศัพท์ใหม่อีกครั้งจนกว่านักเรียนจะสามารถหยิบคำศัพท์ที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง

6 ครูชูบัตรคำ เต่า ลิง นก งู ขึ้นทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านคำได้ถูกต้องครูใช้คำต่อไป ถ้านักเรียนอ่านคำไม่ถูกต้องหรือไม่อ่านคำ ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟังอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านคำตาม

7 ทำตามขั้นตอนที่ 7 อย่างน้อย 3 ครั้ง หรือจนกว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ขั้นสรุป

- 1 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านคำ แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับคำ
- 2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- 1 บัตรคำ
- 2 บัตรภาพ
- 3 แบบฝึก

การประเมินผล

- 1 สังเกตการอ่านออกเสียง
- 2 ตรวจผลงานจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ เต่า ลิง นก งู ได้ ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
- 2 นักเรียนสามารถ กากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ กากบาทภาพที่มีความหมายตรงกับคำ เต่า ลิง นก งู ได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

แผนการสอน ที่ 14

วิชา	ภาษาไทย เรื่อง	การอ่านคำ	หมวด	สัตว์	
ชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1		จำนวน	1	คาบ (เวลา 30 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์หมวดสัตว์เป็นคำพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นักเรียนต้องเรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำ หมวดคำ สัตว์ คำว่า กบ ปลา

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า กบ ปลา ได้
- 2 นักเรียนสามารถ อ่านคำศัพท์ กบ ปลา และกากบาททับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ กากบาททับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับสัตว์ที่นักเรียนรู้จักว่ามีชนิดใดบ้าง
- 2 ครูให้นักเรียนบอกสัตว์ที่นักเรียนชอบ และออกเสียงร้องของสัตว์ที่นักเรียนรู้จัก

ขั้นสอน

- 1 ครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันอยู่ในระยะที่เหมาะสมแล้วทำความเข้าใจในข้อตกลง กติกาว่า ถ้านักเรียนตั้งใจเรียนและอ่านคำได้ครูจะให้รางวัล (ขนมที่นักเรียนชอบ)
- 2 ครูทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาคำว่า นก งู
- 3 ครูชูบัตรภาพ นก งู กบ ปลา ขึ้นทีละ 1 บัตร อยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดู แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ โดยนักเรียนออกเสียงก่อน ถ้านักเรียนออกเสียงไม่ถูกต้อง ครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามจนกว่านักเรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพได้โดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนออกเสียงตามบัตรภาพได้เองครูจะใช้บัตรภาพต่อไป

4 ครูชูบัตรคำ นก งู กบ ปลา ขึ้นทีละ 1 คำอยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้ว ฝึกให้นักเรียนออกเสียงตามบัตรคำโดยครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรคำให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียน ออกเสียงคำศัพท์ตามถ้านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องครูให้ขนมที่นักเรียนชอบ 1 คำ ถ้า นักเรียนไม่ออกเสียงคำศัพท์ครูช่วยกระตุ้นในการออกเสียง โดยออกเสียงให้ฟังอีกครั้งหรือใช้การ เสริมแรงโดยเอาขนมที่นักเรียนชอบนำมากระตุ้นในการออกเสียงจนกว่านักเรียนจะสามารถออกเสียง คำศัพท์ได้ถูกต้อง

5 ครูวางบัตรคำ นก งู กบ ปลา ไว้บนโต๊ะ

6 ครูออกเสียงคำศัพท์ในบัตรคำแล้วให้นักเรียนหยิบบัตรคำที่ได้ยินหูขึ้นแล้วออกเสียง คำศัพท์ที่หูขึ้น ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ได้ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์คำต่อไป แต่ถ้านักเรียนหยิบ คำศัพท์ที่ไม่ถูกต้อง ครูรีบกระตุ้นโดยการออกเสียง “เน้นเสียง” คำศัพท์นั้นๆ แล้วชี้ชวนให้นักเรียนดู คำศัพท์ใหม่อีกครั้งจนกว่านักเรียนจะสามารถหยิบคำศัพท์ที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง

7 ครูชูบัตรคำ นก งู กบ ปลา ขึ้นทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่าน คำได้ถูกต้องครูใช้คำต่อไป ถ้านักเรียนอ่านคำไม่ถูกต้องหรือไม่อ่านคำ ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง อีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านคำตาม

8 ทำตามขั้นตอนที่ 7 อย่างน้อย 3 ครั้ง หรือจนกว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้โดย อัตโนมัติ

ขั้นสรุป

- 1 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านคำ แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับคำ
- 2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- 1 บัตรคำ
- 2 บัตรภาพ
- 3 แบบฝึก

การประเมินผล

- 1 สังเกตการอ่านออกเสียง
- 2 ตรวจผลงานจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ นก งู กบ ปลา ได้ ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
- 2 นักเรียนสามารถ กากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ กากบาทภาพที่มีความหมาย ตรงกับคำ นก งู กบ ปลา ได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

แผนการสอน ที่ 15

วิชา	ภาษาไทย เรื่อง	การอ่านคำ	หมวด สัตว์	
ชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1	จำนวน	1	คาบ (เวลา 30 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์หมวดสัตว์เป็นคำพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นักเรียนต้องเรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

การอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำ หมวดคำ สัตว์ คำว่า แมว ม้า เต่า ลิง นก งู กบ ปลา

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า แมว ม้า เต่า ลิง นก งู กบ ปลา ได้
- 2 นักเรียนสามารถ อ่านคำศัพท์ แมว ม้า เต่า ลิง นก งู กบ ปลา และโยงเส้นคำจับคู่กับภาพ ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับสัตว์ที่นักเรียนรู้จักว่ามีชนิดใดบ้าง
- 2 ครูให้นักเรียนบอกสัตว์ที่นักเรียนชอบ และออกเสียงร้องของสัตว์ที่นักเรียนรู้จัก

ขั้นสอน

1 ครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันอยู่ในระยะที่เหมาะสมแล้วทำความเข้าใจในข้อตกลงกติกาว่า ถ้านักเรียนตั้งใจเรียนและอ่านคำได้ครูจะให้รางวัล (ขนมที่นักเรียนชอบ)

2 ครูชูบัตรภาพ แมว ม้า เต่า ลิง นก งู กบ ปลา ขึ้นทีละ 1 บัตร อยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดู แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพ โดยนักเรียนออกเสียงก่อน ถ้านักเรียนออกเสียงไม่ถูกต้อง ครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงตามจนกว่านักเรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรภาพได้โดยอัตโนมัติ ถ้านักเรียนออกเสียงตามบัตรภาพได้เองครูจะใช้บัตรภาพต่อไป

3 ครูชูบัตรคำ แมว ม้า เต่า ลิง นก งู กบ ปลา ขึ้นทีละ 1 คำอยู่ในระดับสายตาให้นักเรียนดูแล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงตามบัตรคำโดยครูออกเสียงคำศัพท์ตามบัตรคำให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามถ้านักเรียนออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องครูให้ขนมที่นักเรียนชอบ 1 คำ ถ้านักเรียนไม่ออกเสียงคำศัพท์ครูช่วยกระตุ้นในการออกเสียง โดยออกเสียงให้ฟังอีกครั้งหรือใช้การเสริมแรงโดยเอาขนมที่นักเรียนชอบนำมากระตุ้นในการออกเสียงจนกว่านักเรียนจะสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง

4 ครูวางบัตรคำ แมว ม้า เต่า ลิง นก งู กบ ปลา ไว้บนโต๊ะ

5 ครูออกเสียงคำศัพท์ในบัตรคำแล้วให้นักเรียนหยิบบัตรคำที่ได้ยินขึ้นแล้วออกเสียงคำศัพท์ที่ชูขึ้น ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ได้ถูกต้องครูออกเสียงคำศัพท์คำต่อไป แต่ถ้านักเรียนหยิบคำศัพท์ไม่ถูกต้อง ครูรีบกระตุ้นโดยการออกเสียง “เน้นเสียง” คำศัพท์นั้นๆ แล้วชี้ชวนให้นักเรียนดูคำศัพท์ใหม่อีกครั้งจนกว่านักเรียนจะสามารถหยิบคำศัพท์ที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง

6 ครูชูบัตรคำ แมว ม้า เต่า ลิง นก งู กบ ปลา ขึ้นทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านคำได้ถูกต้องครูใช้คำต่อไป ถ้านักเรียนอ่านคำไม่ถูกต้องหรือไม่อ่านคำ ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟังอีกครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านคำตาม

7 ทำตามขั้นตอนที่ 6 อย่างน้อย 3 ครั้ง หรือจนกว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ขั้นสรุป

- 1 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านคำ แล้วให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับคำ
- 2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- 1 บัตรคำ
- 2 บัตรภาพ
- 3 แบบฝึก

การประเมินผล

- 1 สังเกตการอ่านออกเสียง
- 2 ตรวจผลงานจากแบบฝึก

เกณฑ์การประเมิน

- 1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ แมว ม้า เต่า ลิง นก งู กบ ปลา ได้ ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
- 2 นักเรียนสามารถ กากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ กากบาทภาพที่มีความหมายตรงกับคำ แมว ม้า เต่า ลิง นก งู กบ ปลา ได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์

ภาคผนวก ข
แบบทดสอบ

คู่มือดำเนินการทดสอบความสามารถในการอ่านคำ

คำชี้แจง

- 1 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำนี้ต้องการประเมินความสามารถในการอ่านคำของนักเรียน
- 2 แบบทดสอบนี้แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้
 - ชุดที่ 1 เป็นแบบทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มีทั้งหมด 24 คำ
 - ชุดที่ 2 เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบความสามารถในการอ่านคำหลังจากใช้วิธีการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ โดยใช้ทดสอบหลังสอนแต่ละวัน และใช้ทดสอบในทุกวันศุกร์ของแต่ละสัปดาห์มีทั้งหมด 8 คำ ต่อสัปดาห์
- 3 แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน แต่ละชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ
 - 1 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ โดยบัตรภาพ
 - 1 2 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำศัพท์
 - ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ
- 4 ข้อควรระวังในการดำเนินการทดสอบ
 - 4 1 สถานที่ในการดำเนินการทดสอบไม่ควรพลุกพล่าน หรือมีเสียงดัง
 - 4 2 ก่อนการทดสอบ ผู้ดำเนินการทดสอบควรสร้างความคุ้นเคย และสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง
 - 4 3 ผู้ดำเนินการทดสอบ ควรทดสอบในแบบทดสอบตอนที่ 1 ก่อน และตามด้วยแบบทดสอบตอนที่ 2 ตามลำดับ

คู่มือดำเนินการทดสอบความสามารถในการอ่านคำ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ

1.1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ โดยบัตรภาพ

ขั้นตอนในการดำเนินการทดสอบ

ก่อนทำการทดสอบ

- 1 ผู้ดำเนินการทดสอบควรศึกษาขั้นตอน วิธีการทดสอบให้เข้าใจก่อนลงมือทดสอบ
- 2 ผู้ดำเนินการทดสอบเตรียมแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน โดยบัตรภาพ (สำหรับนักเรียน) และแบบบันทึกผลการอ่านออกเสียง (สำหรับครู)

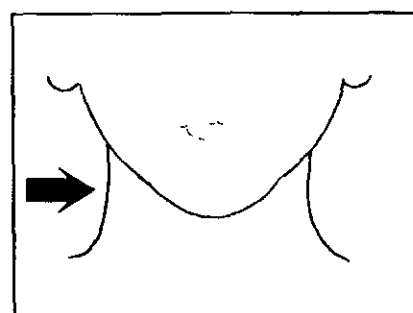
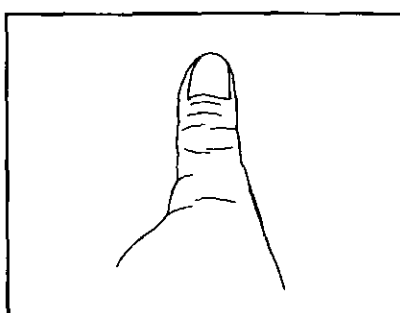
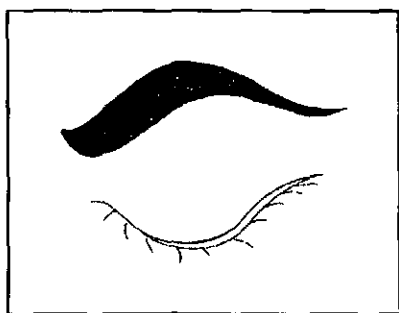
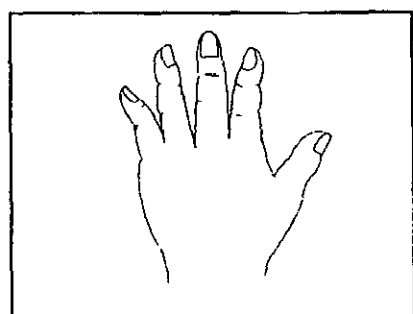
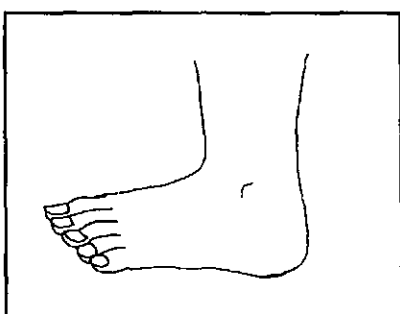
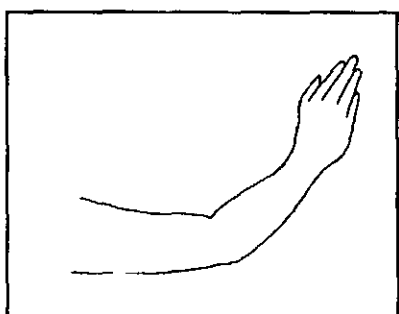
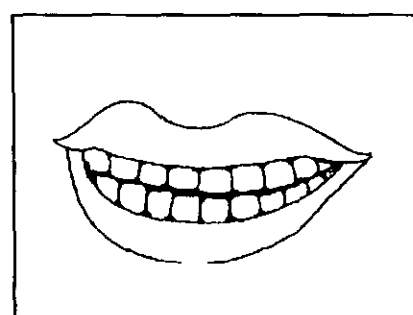
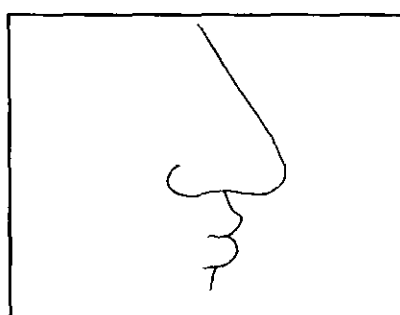
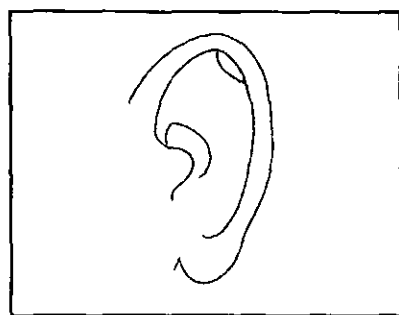
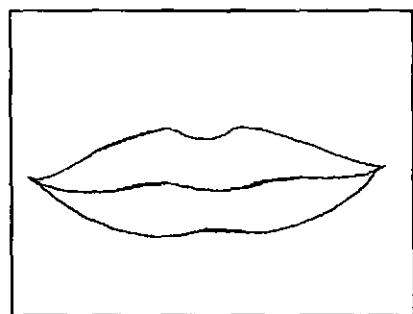
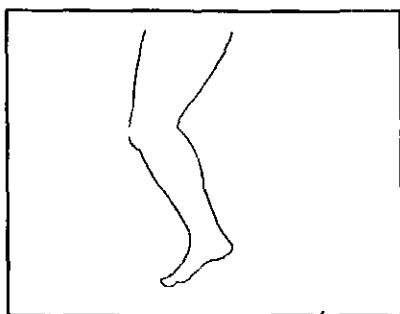
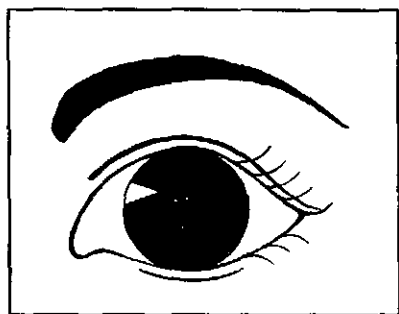
ระหว่างการทำทดสอบ

- 1 ผู้ดำเนินการทดสอบ นำบัตรภาพที่ใช้ในการทดสอบ ให้นักเรียนอ่านทีละบัตรภาพทีละภาพ โดยผู้ทดสอบเป็นผู้แสดงบัตรภาพให้นักเรียนดู ระยะห่างตามความเหมาะสมในระดับสายตาของนักเรียน
- 2 ผู้ทดสอบให้นักเรียนอ่านภาพที่แสดงให้ดู ในแต่ละภาพที่ใช้ทดสอบ ถ้านักเรียนไม่ตอบ ให้ผู้ทดสอบถามว่าอ่านได้ไหม ถ้านักเรียนไม่ตอบหรืออ่านไม่ได้ให้ทดสอบคำอื่นต่อไป
- 3 ผู้ทดสอบบันทึกการอ่านของนักเรียนในแบบบันทึกความสามารถในการอ่านคำโดยบัตรภาพ เมื่อทำการทดสอบเสร็จแล้วในแต่ละภาพ
- 4 ในการทดสอบในแต่ละภาพ ผู้ทดสอบควรให้เวลาทดสอบตามความเหมาะสมในการดำเนินการทดสอบ

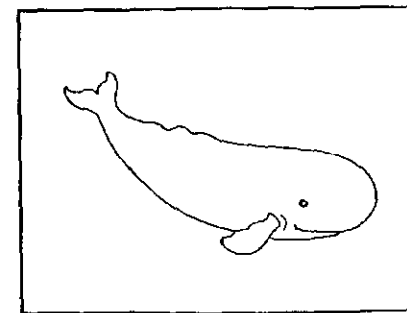
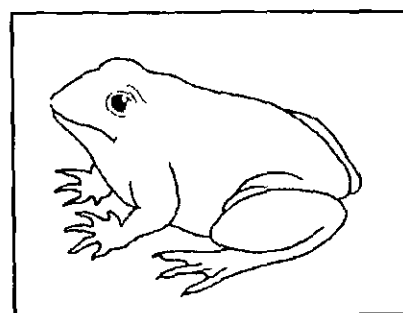
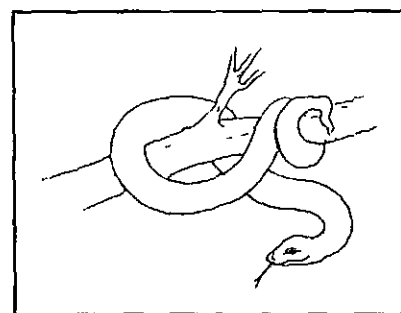
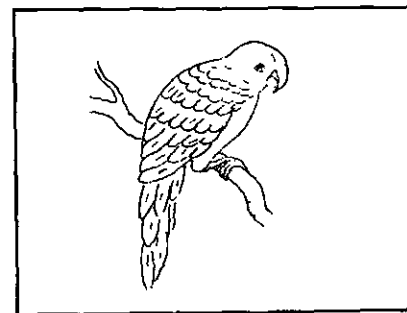
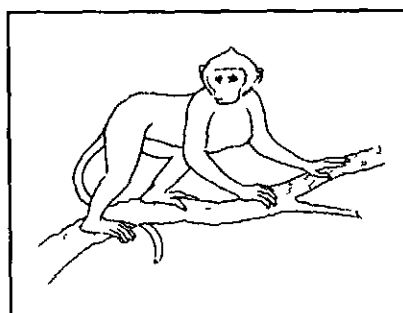
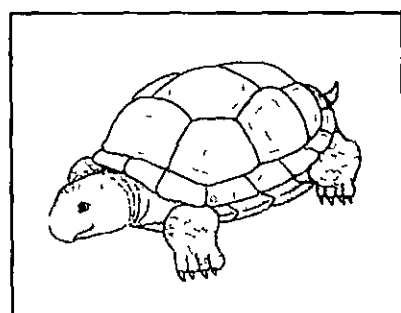
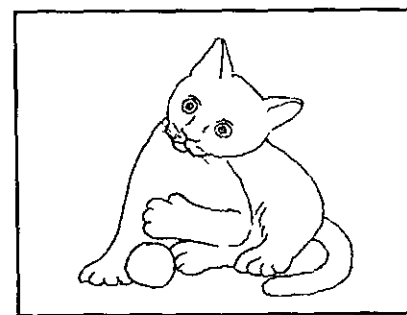
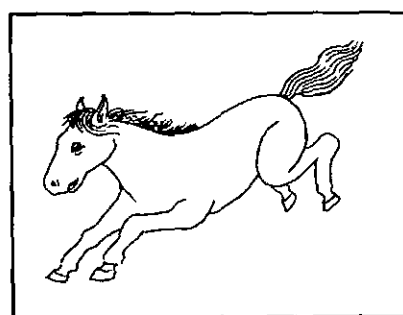
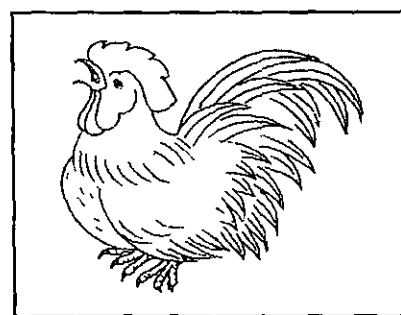
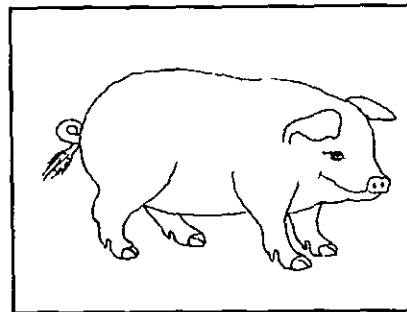
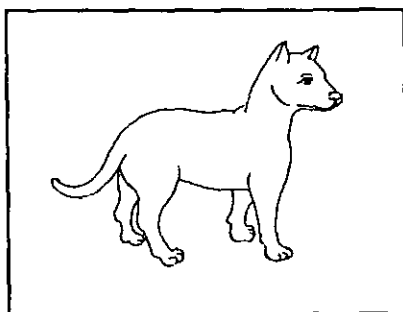
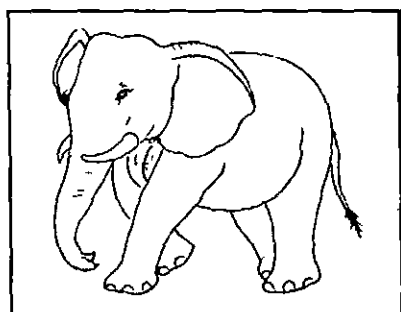
หลังทำการทดสอบ

ผู้ทดสอบตรวจสอบความเรียบร้อยของการทดสอบ และประเมินผลการอ่านออกเสียงจากแบบบันทึก

แบบทดสอบการอ่านออกเสียงโดยใช้บัตรภาพ
หมวดคำ อวัยวะในร่างกาย

แบบทดสอบการอ่านออกเสียงโดยใช้บัตรภาพ
หมวดคำ สัตว์

คู่มือดำเนินการทดสอบความสามารถในการอ่านคำ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ

1 2 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำศัพท์

ขั้นตอนในการดำเนินการทดสอบ

ก่อนทำการทดสอบ

- 1 ผู้ดำเนินการทดสอบควรศึกษาขั้นตอน วิธีการทดสอบให้เข้าใจก่อนลงมือทดสอบ
- 2 ผู้ดำเนินการทดสอบเตรียมแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน (สำหรับนักเรียน) และแบบบันทึกผลการอ่านออกเสียง (สำหรับครู)

ระหว่างการทำทดสอบ

- 1 ผู้ดำเนินการทดสอบ นำบัตรคำที่ใช้ในการทดสอบ ให้นักเรียนอ่านทีละบัตรคำ โดยผู้ทดสอบเป็นผู้แสดงบัตรให้นักเรียนดู ระยะห่างตามความเหมาะสมในระดับสายตาของนักเรียน
- 2 ผู้ทดสอบให้นักเรียนอ่านคำที่แสดงให้ดู ในแต่ละคำที่ใช้ทดสอบ ถ้านักเรียนไม่อ่าน ให้ผู้ทดสอบถามว่าอ่านได้ไหม ถ้านักเรียนไม่ตอบหรืออ่านไม่ได้ให้ทดสอบคำอื่นต่อไป
- 3 ผู้ทดสอบบันทึกการอ่านของนักเรียนในแบบบันทึกความสามารถในการอ่านคำศัพท์เมื่อทำการทดสอบเสร็จแล้วในแต่ละคำ
- 4 ในการทดสอบในแต่ละคำ ผู้ทดสอบควรให้เวลาทดสอบตามความเหมาะสมในการดำเนินการทดสอบ

หลังทำการทดสอบ

ผู้ทดสอบตรวจสอบความเรียบร้อยของการทดสอบ และประเมินผลการอ่านออกเสียงจากแบบบันทึก

แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำศัพท์
หมวดคำ อวัยวะในร่างกาย

ตา

ขา

ปาก

หู

จมูก

ฟัน

แขน

เท้า

มือ

คิ้ว

นิ้ว

คอ

แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำศัพท์
หมวดคำ สัตว์

๑

ช้าง

หมา

หมู
๑

ไก่

๑

มา

แมว

๑

เตา

ลิง

นก

ง
๑

กบ

ปลา

คู่มือดำเนินการทดสอบความสามารถในการอ่านคำ

แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำระหว่างเรียน (ต่อวัน)

แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบระหว่างเรียนในแต่ละวันใช้ทดสอบเมื่อเรียนจบในแต่ละวัน

ขั้นตอนในการดำเนินการทดสอบ

ก่อนทำการทดสอบ

- 1 ผู้ดำเนินการทดสอบควรทดสอบการอ่านออกเสียงโดยใช้บัตรภาพก่อน
- 2 ผู้ดำเนินการทดสอบ ทดสอบการอ่านออกเสียงคำศัพท์
- 3 ผู้ดำเนินการทดสอบเตรียมแบบทดสอบ วัดความเข้าใจความหมายของคำ (สำหรับนักเรียน)

ระหว่างการทดสอบ

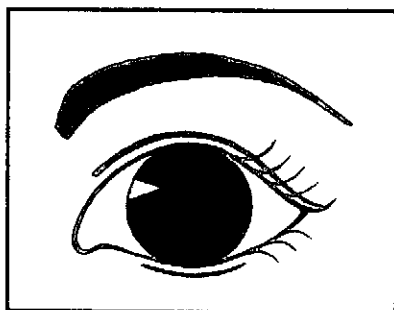
- 1 ผู้ดำเนินการทดสอบ อ่านคำชี้แจงและอธิบายวิธีการทำแบบทดสอบ ให้นักเรียนฟัง
- 2 ผู้ทดสอบแจกแบบทดสอบ ให้นักเรียน
- 3 ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบตามความเหมาะสม

หลังทำการทดสอบ

ผู้ทดสอบตรวจแบบทดสอบ บันทึกคะแนนลงในแบบบันทึก และประเมินผลการทำแบบทดสอบ วัดความเข้าใจความหมายของคำของนักเรียน

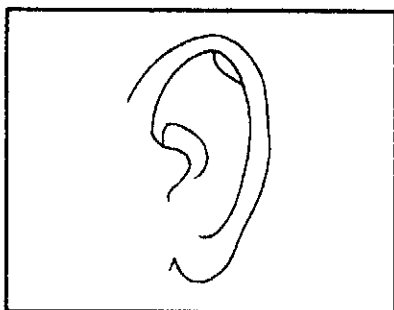
แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ วันที่ 1
ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้ว กากบาท (x) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

ตา

ปาก

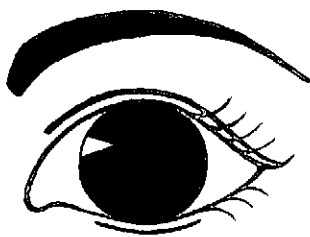

หู

ฟัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว กากบาท (x) ทับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

ตา

หู

แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ วันที่ 2

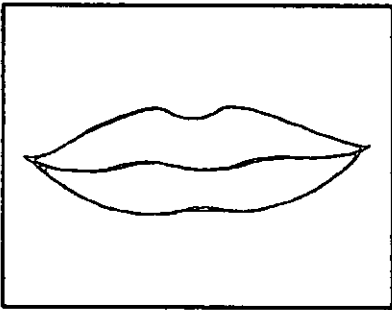
ชื่อ - นามสกุล.

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้ว กากบาท (x) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

จมูก
ข

ตา

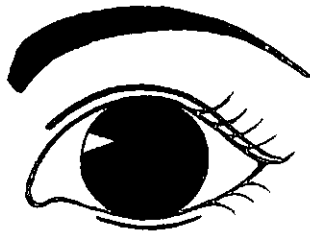

ห
ข

ปาก

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว กากบาท (x) ทับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

จมูก
ข

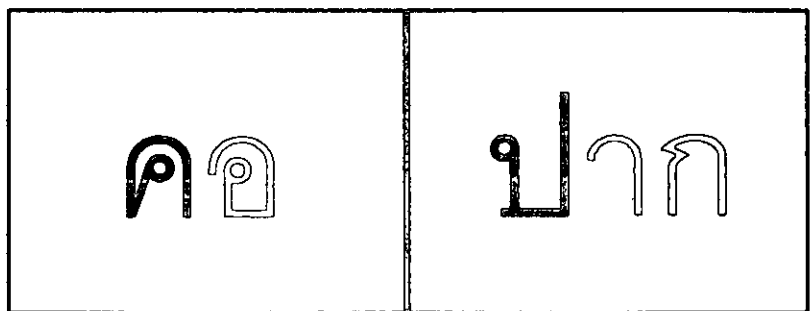
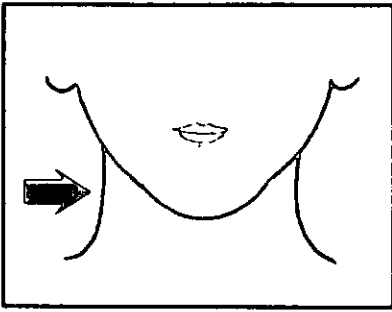
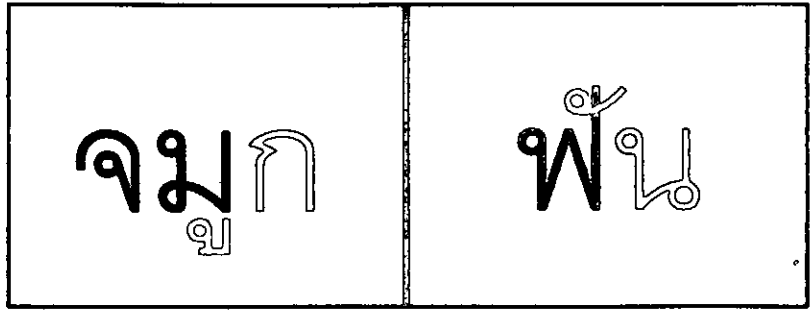
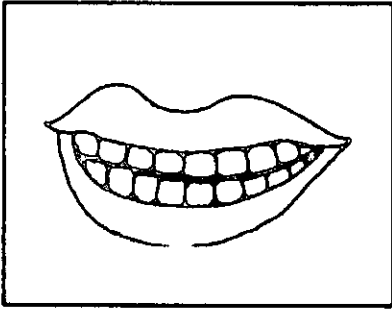

ปาก

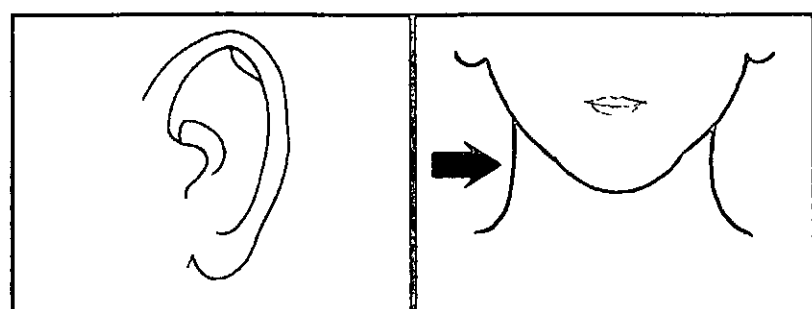
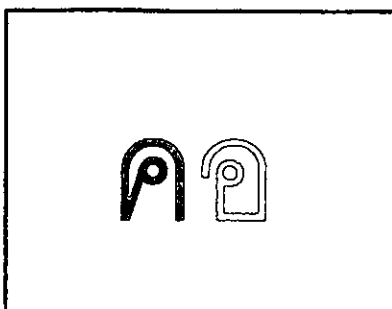
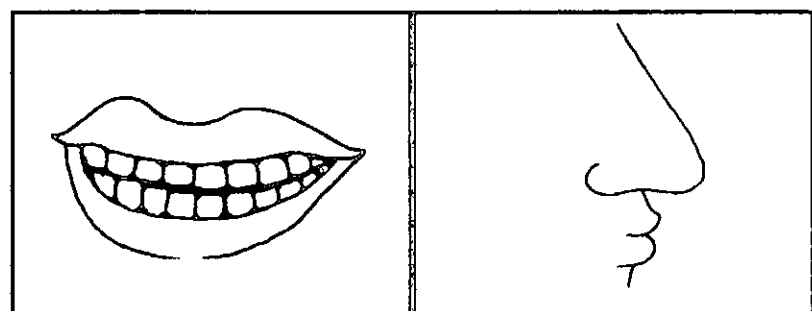
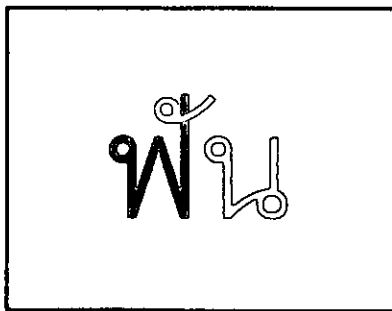

แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ วันที่ 3
ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้ว กากบาท (x) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

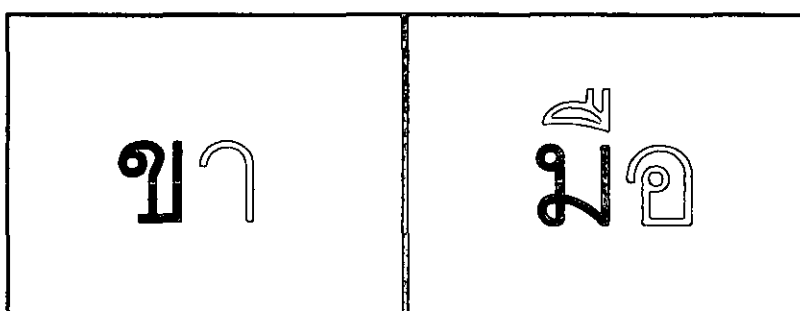
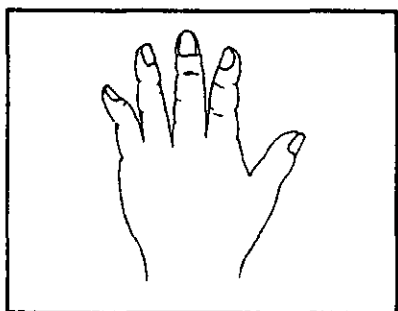
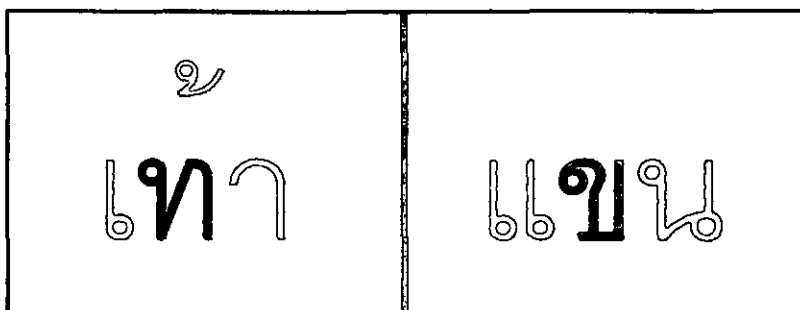
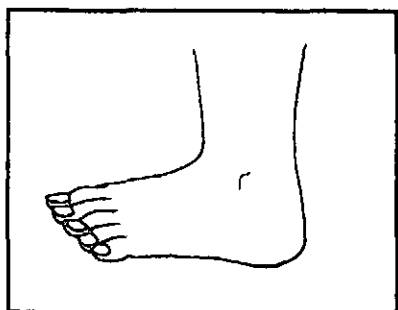
คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว กากบาท (x) ทับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

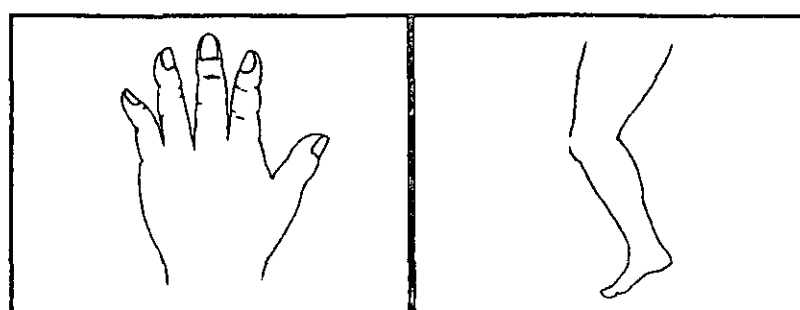
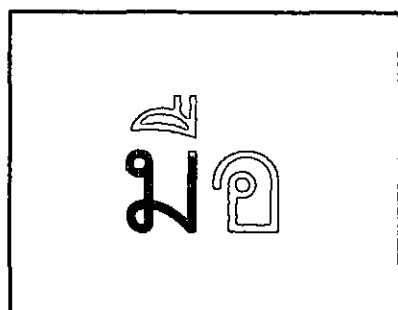
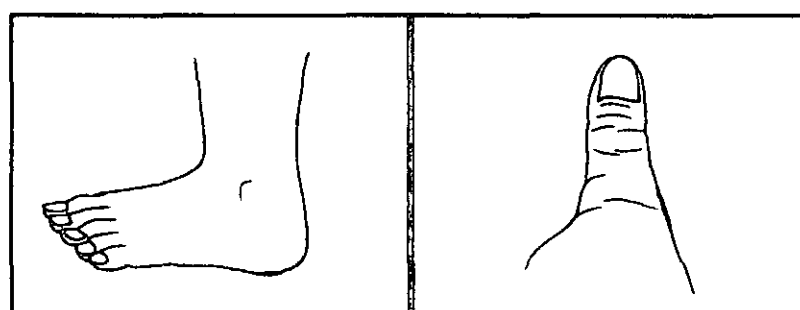
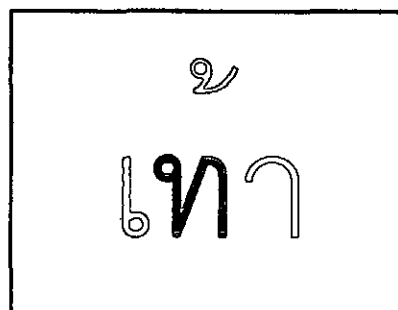
แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ วันที่ 4

ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้ว กากบาท (x) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

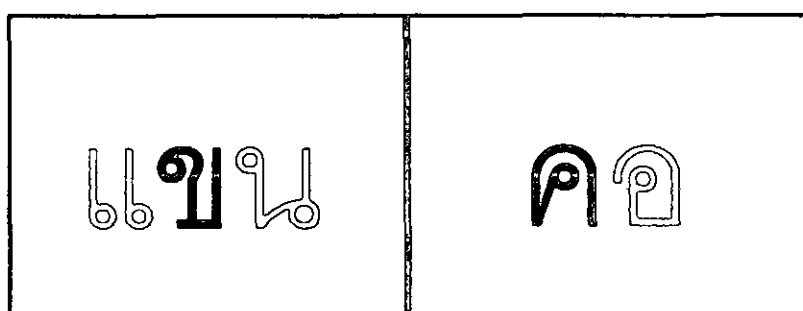
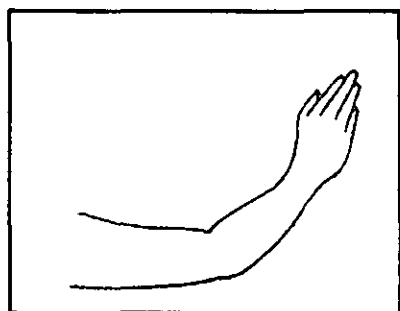
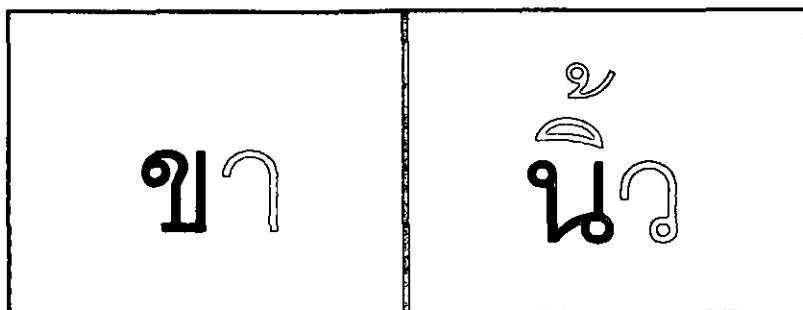
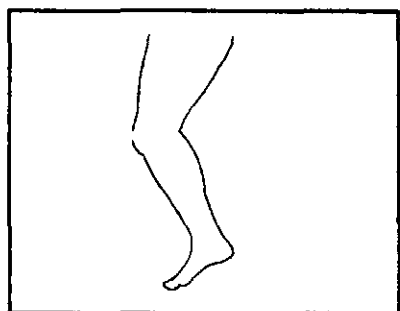

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว กากบาท (x) ทับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

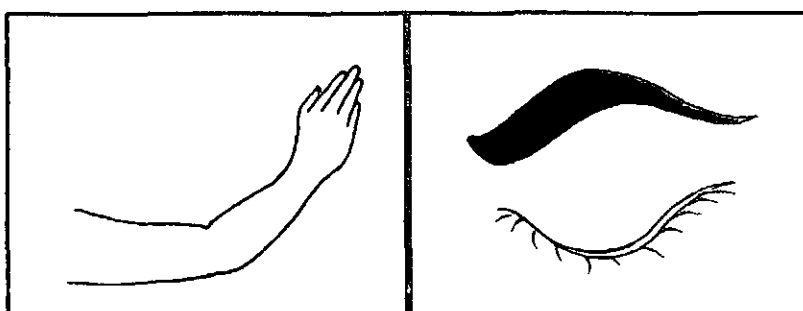
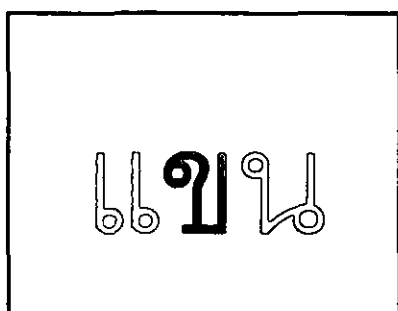
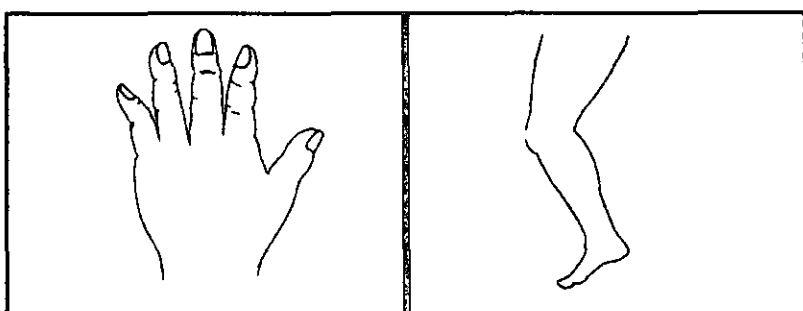
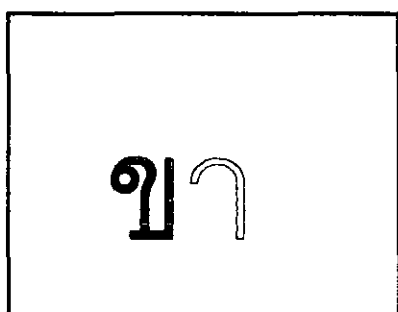

แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ วันที่ 5
ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้ว กากบาท (x) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

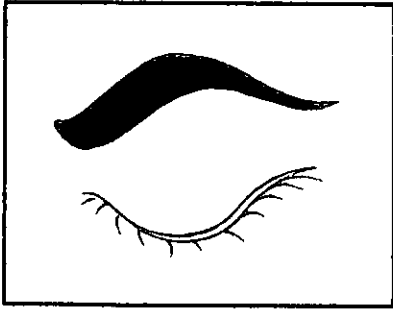

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว กากบาท (x) ทับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

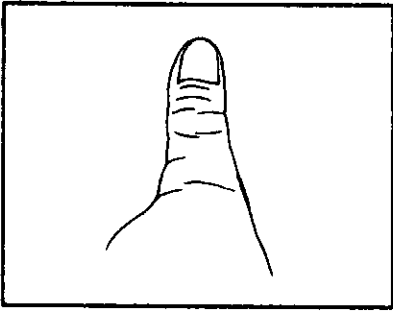
แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ วันที่ 6
ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้ว กากบาท (x) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

ขา

คิ้ว

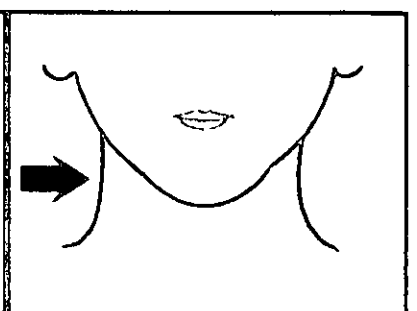
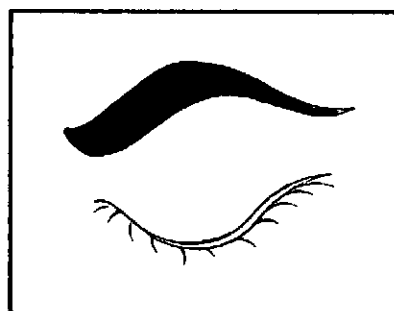

นิ้ว

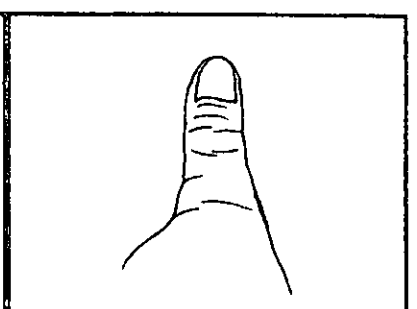
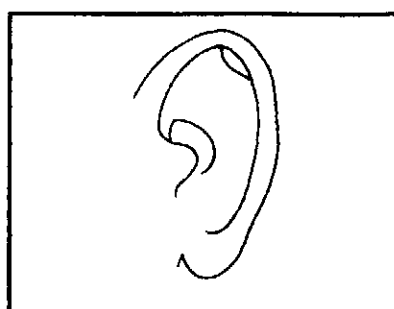
ฟัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว กากบาท (x) ทับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

คิ้ว

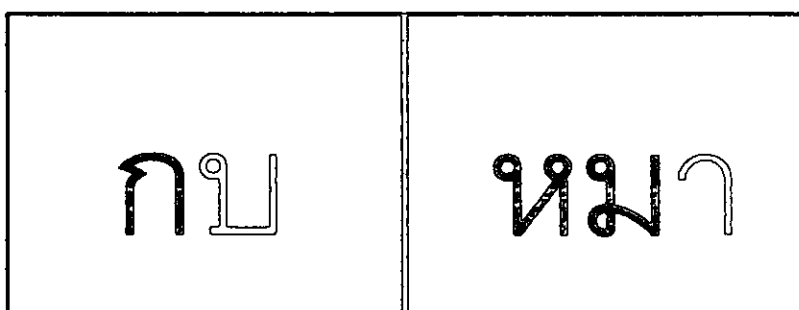
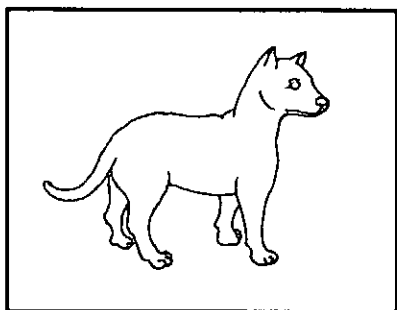
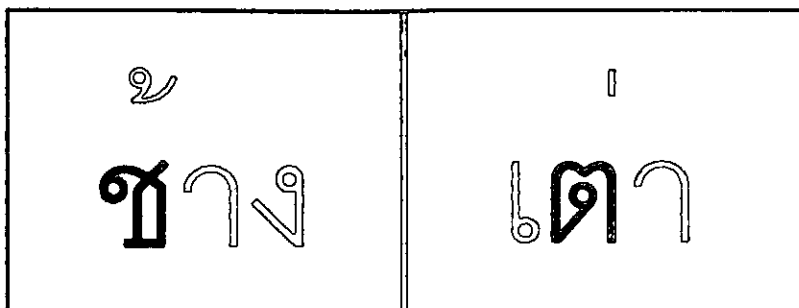
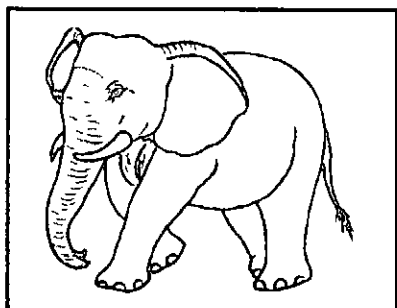
นิ้ว

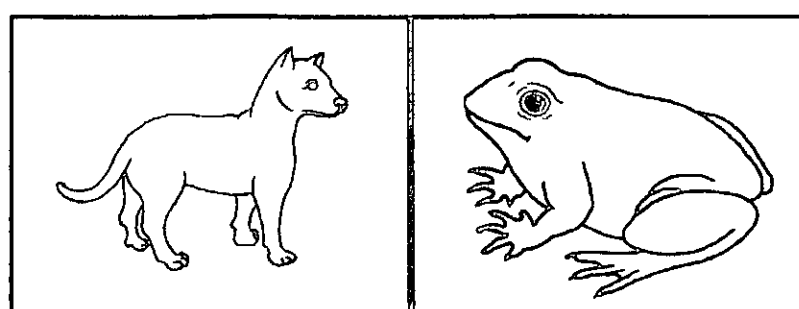
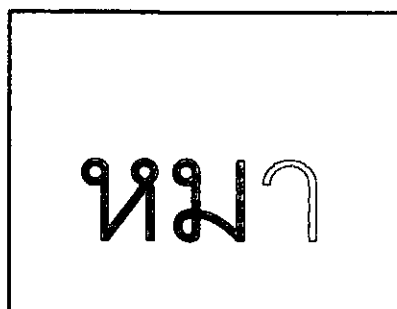
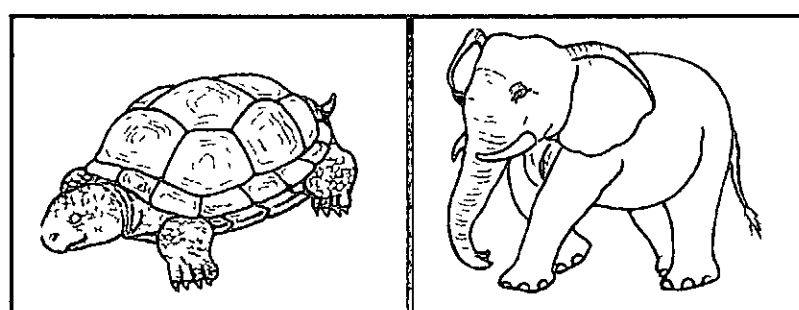
แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ วันที่ 7

ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้ว กากบาท (x) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

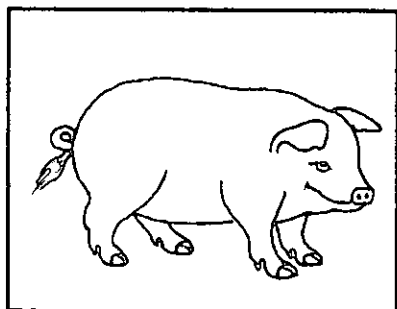
คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว กากบาท (x) ทับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ วันที่ 8

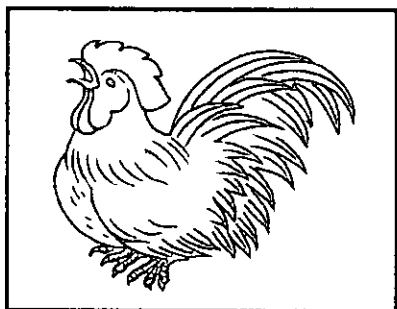
ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้ว กากบาท (x) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

หม
บ

ลิง

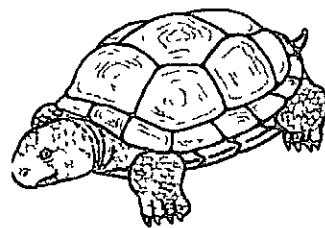
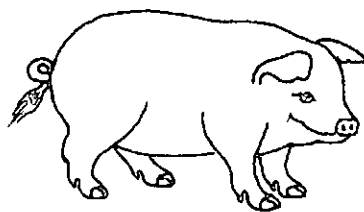

ไก
บ

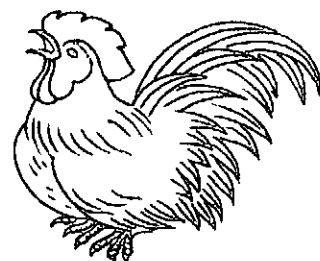
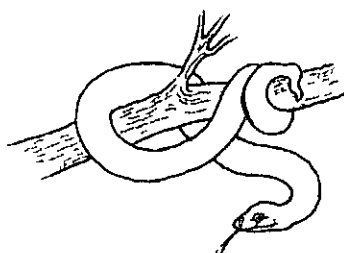
ง
บ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว กากบาท (x) ทับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

หม
บ

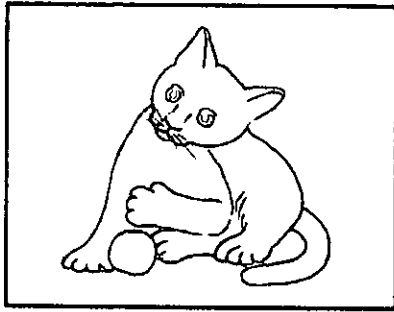

ไก
บ

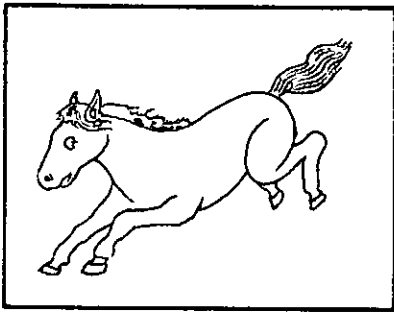
แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ วันที่ 9
ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้ว กากบาท (x) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

กบ

แมว

๒
มา

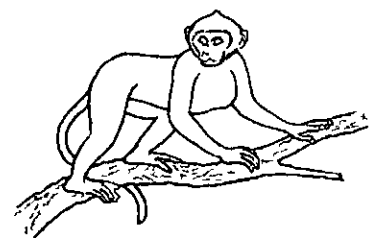
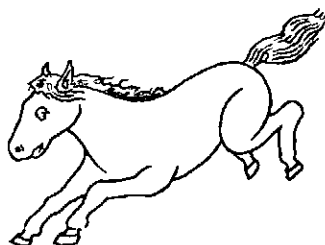
ลิง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว กากบาท (x) ทับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

แมว

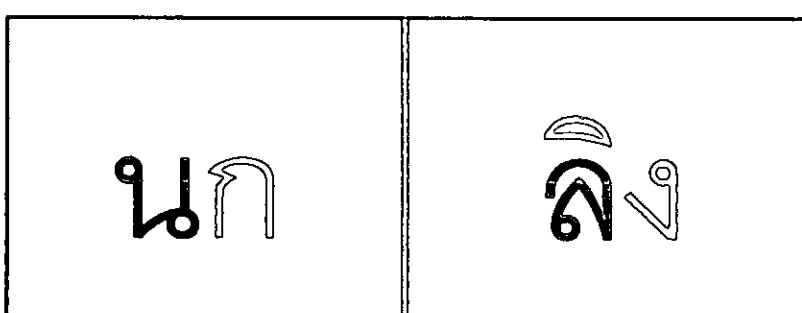
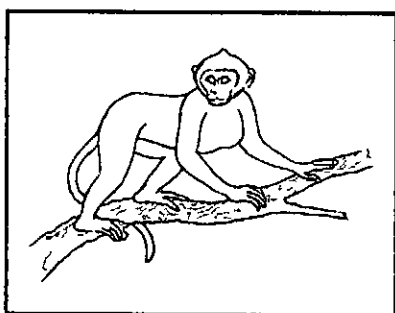
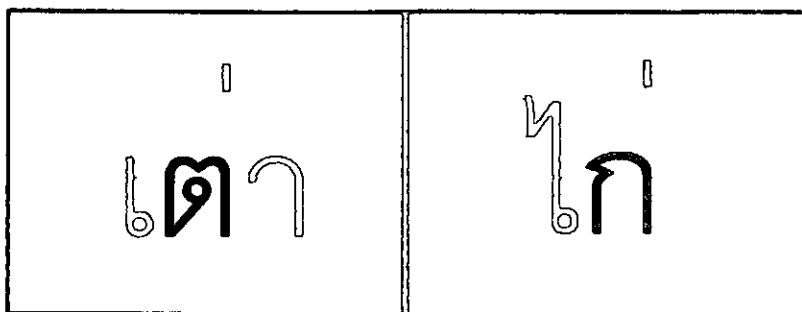
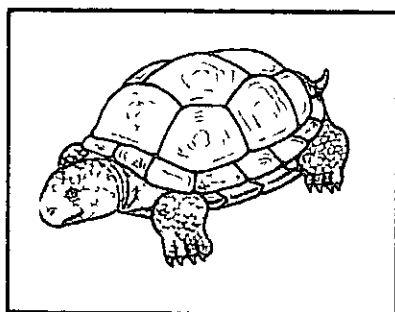

๒
มา

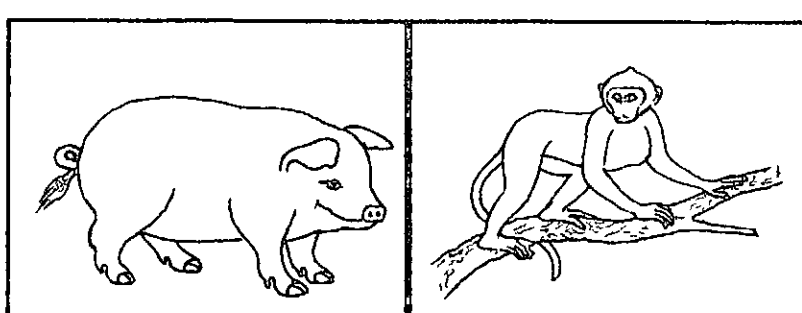
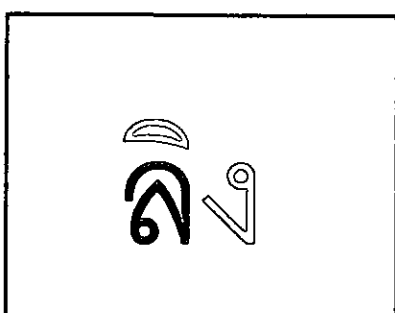
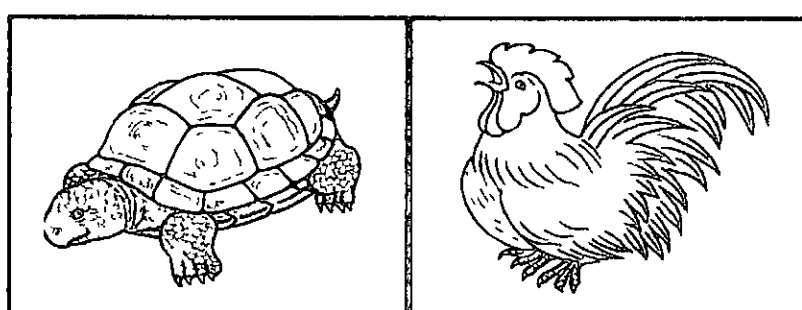
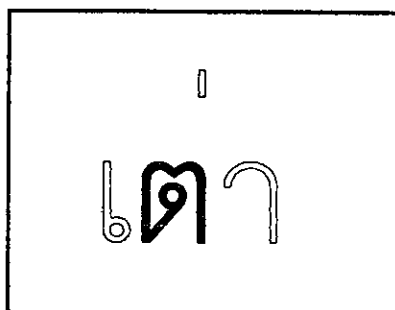

แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ วันที่ 10
ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้ว กากบาท (x) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

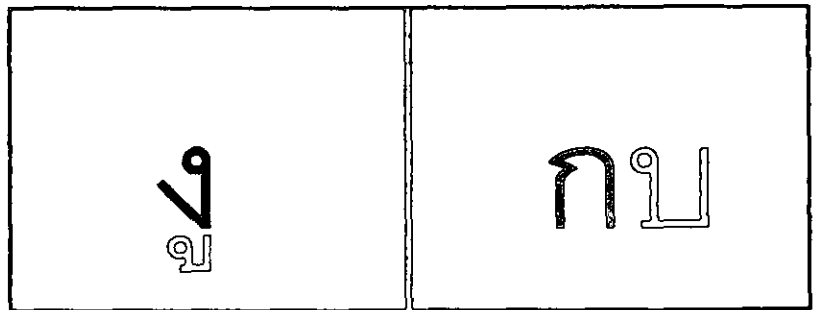
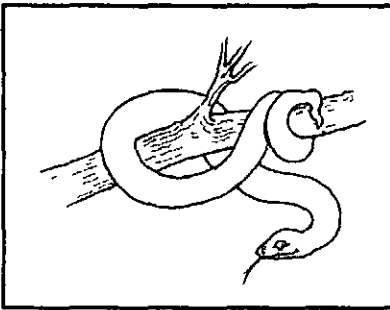
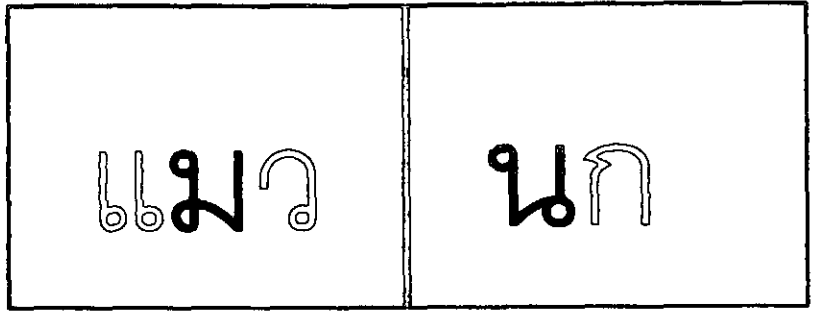

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว กากบาท (x) ทับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

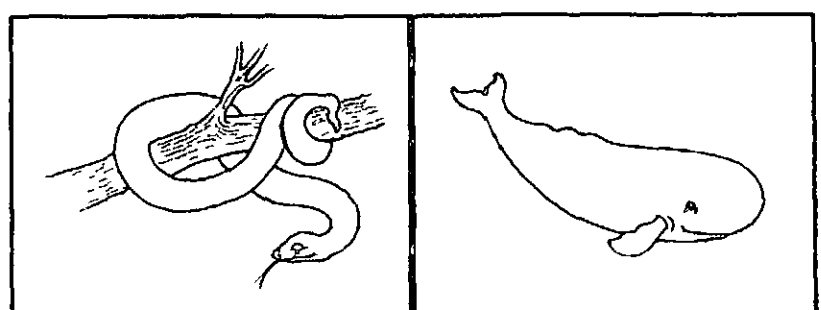
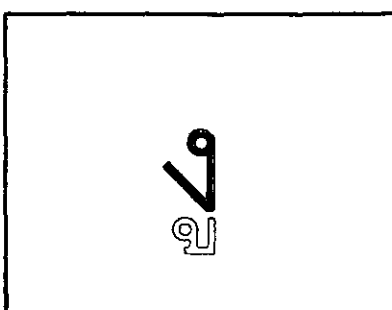
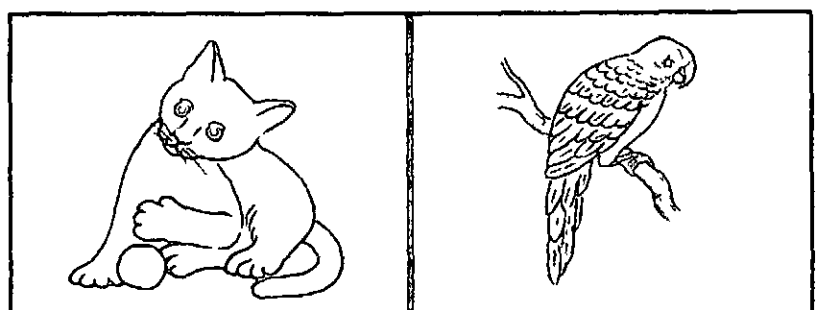
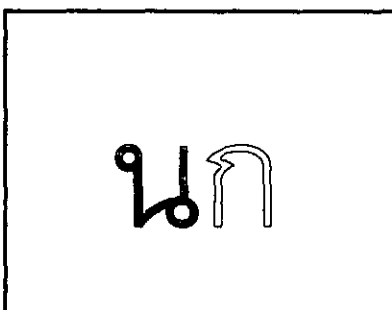

แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ วันที่ 11
ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้ว กากบาท (x) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

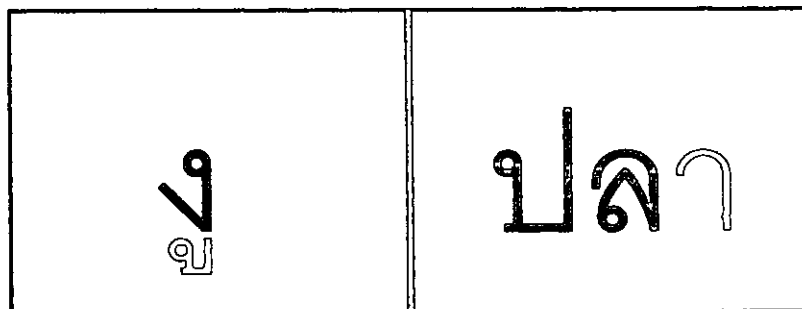
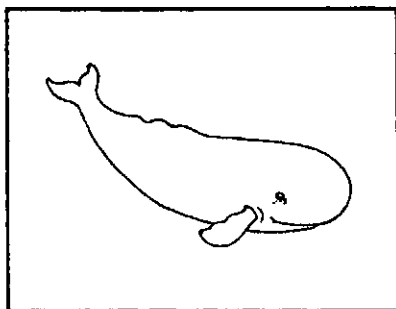
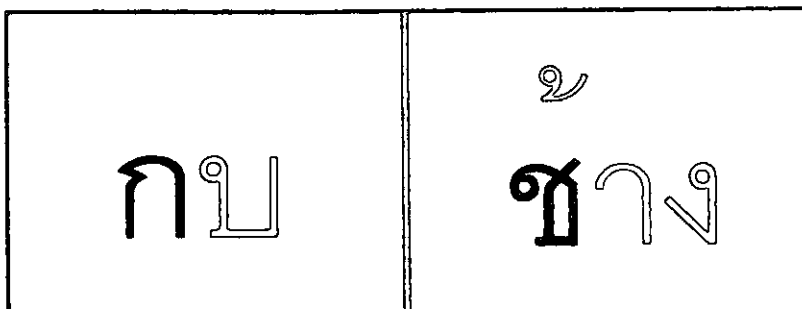
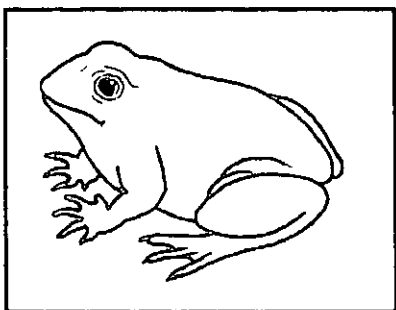
คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว กากบาท (x) ทับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

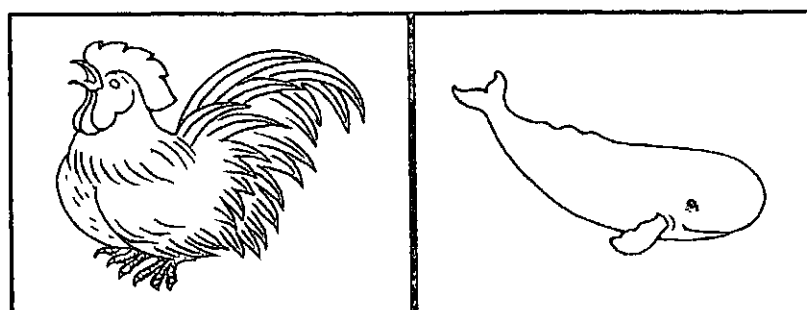
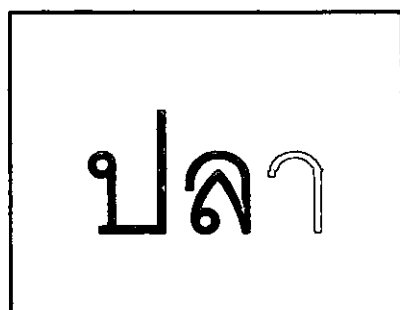
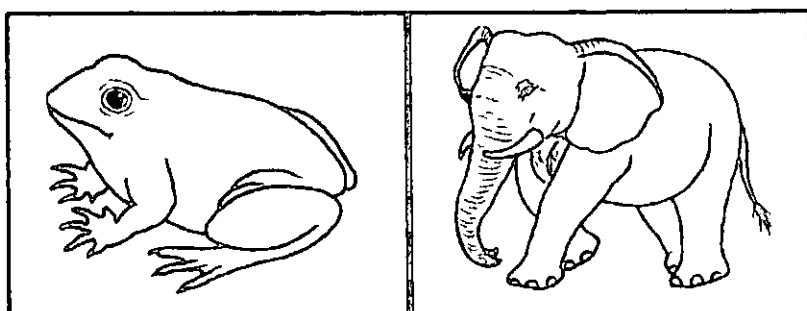
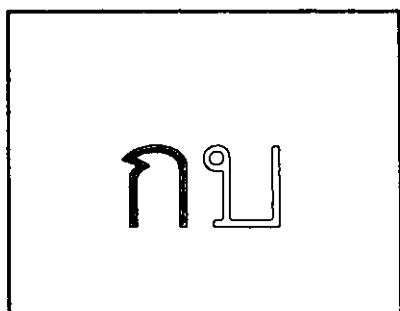
แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ วันที่ 12

ชื่อ - นามสกุล... ..

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้ว กากบาท (x) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว กากบาท (x) ทับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

คู่มือดำเนินการทดสอบความสามารถในการอ่านคำ

แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำระหว่างเรียน (ท้ายสัปดาห์)

แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบระหว่างเรียนท้ายสัปดาห์ ใช้ทดสอบเมื่อเรียนจบในแต่ละสัปดาห์

ขั้นตอนในการดำเนินการทดสอบ

ก่อนทำการทดสอบ

- 1 ผู้ดำเนินการทดสอบควรทดสอบการอ่านออกเสียงก่อน
- 2 ผู้ดำเนินการทดสอบเตรียมแบบทดสอบ วัดความเข้าใจความหมายของคำ (สำหรับนักเรียน)

ระหว่างการทำทดสอบ

- 1 ผู้ดำเนินการทดสอบ อ่านคำชี้แจงและอธิบายวิธีการทำแบบทดสอบ ให้นักเรียนฟัง
- 2 ผู้ทดสอบแจกแบบทดสอบ ให้นักเรียน
- 3 ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบตามความเหมาะสม

หลังทำการทดสอบ

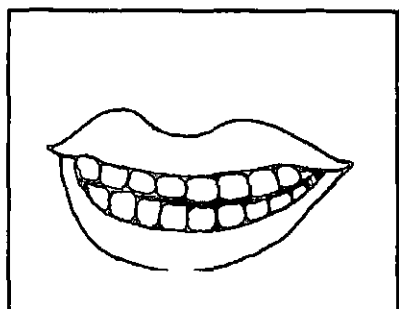
ผู้ทดสอบตรวจแบบทดสอบ บันทึกคะแนนลงในแบบบันทึก และประเมินผลการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำของนักเรียน

แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ สัปดาห์ที่ 1
ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้ว กากบาท (x) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

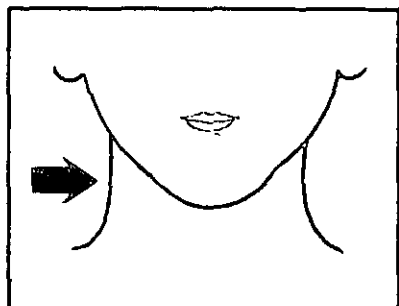
ภาพ

คำ

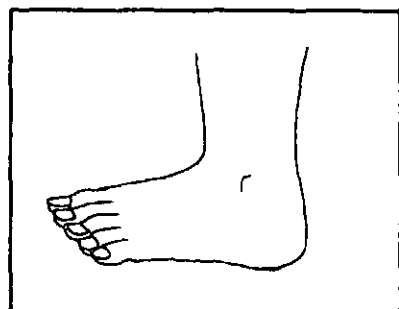
จมก
ข

ฟัน

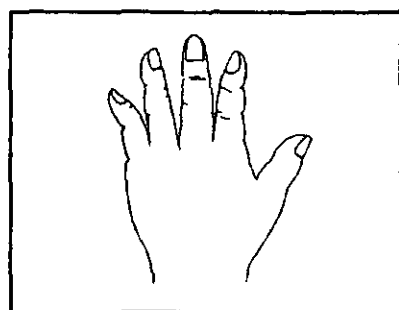
ฟัน

คอ

๒
เท้า

แขน

๕
มือ

ขา

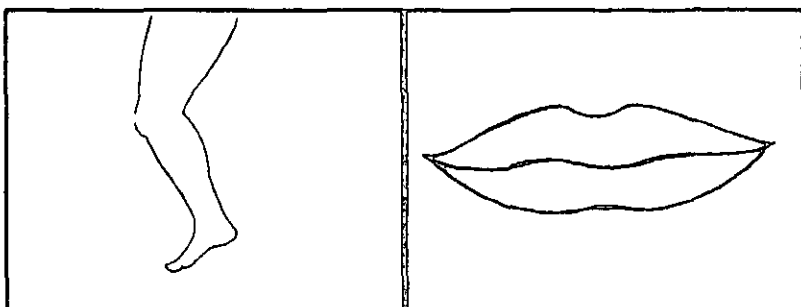
แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ สัปดาห์ที่ 2
ชื่อ - นามสกุล... ..

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว กากบาท (x) ทับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

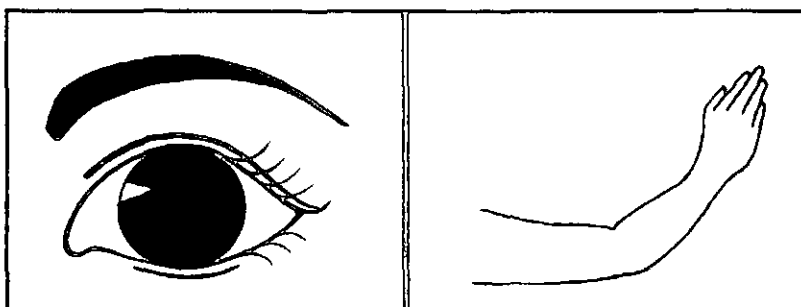
คำ

ภาพ

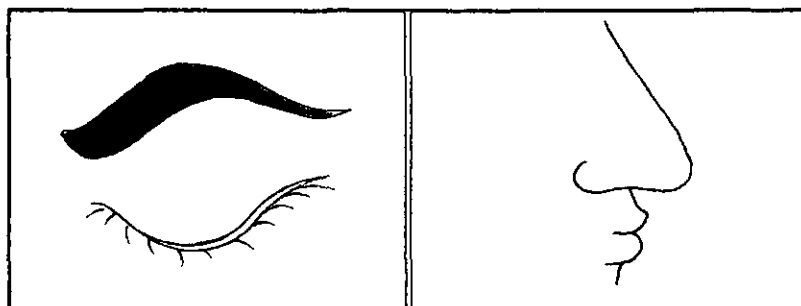
ขา

แขน

คิ้ว

นิ้ว

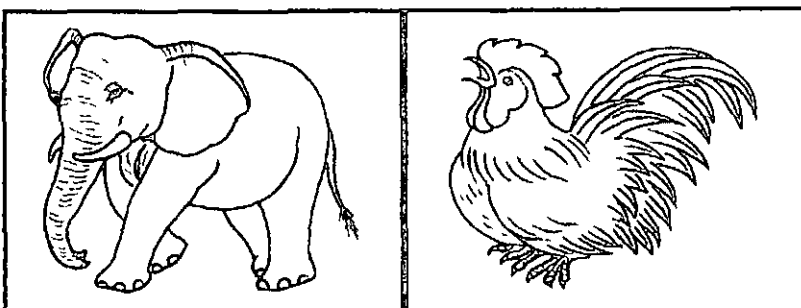
แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ สัปดาห์ที่ 2
ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว กากบาท (x) ทับภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

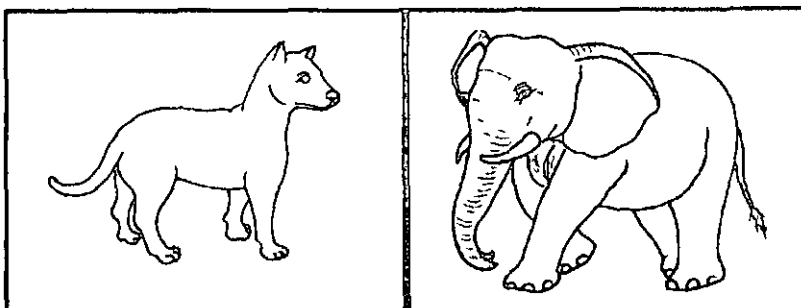
คำ

ภาพ

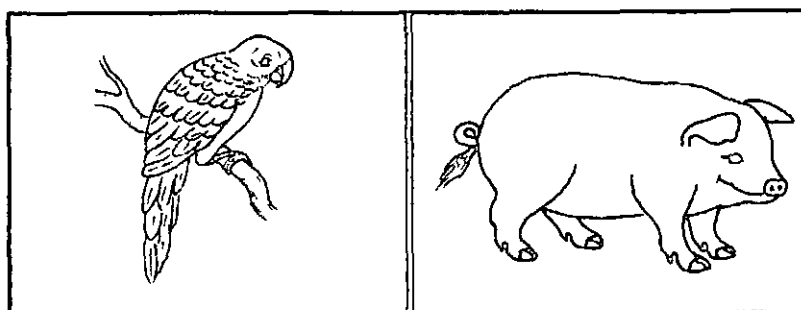
ช้าง

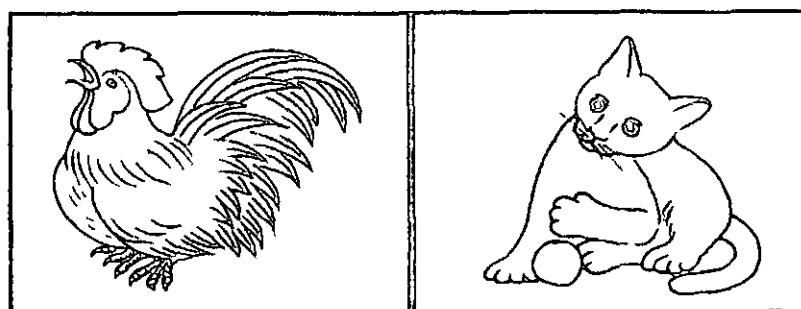
หมา

หมู

ไก่

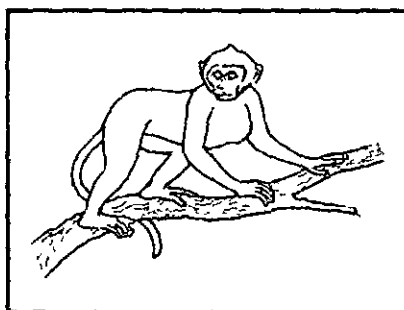
แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ สัปดาห์ที่ 3
ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว โยงเส้นจับคู่ภาพให้ได้ความหมาย

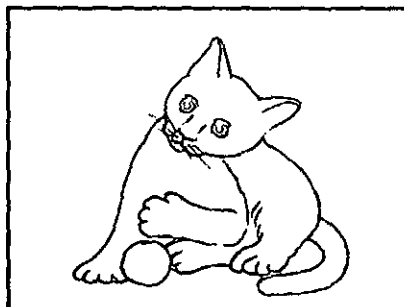
คำ

ภาพ

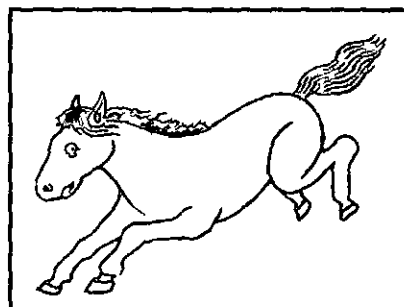
แมว

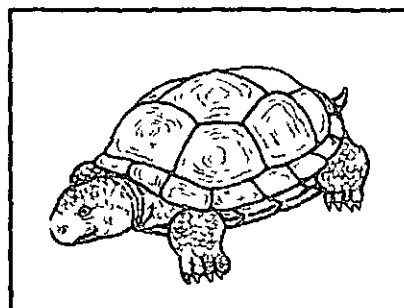
มา

เตา

ลิง

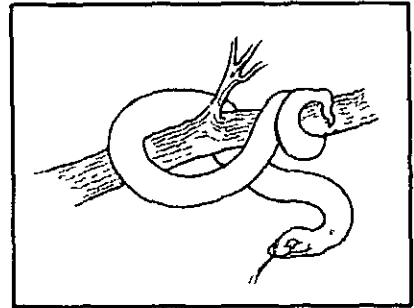
แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ สัปดาห์ที่ 3
ชื่อ - นามสกุล.

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว โยงเส้นจับคู่ภาพให้ได้ความหมาย

คำ

ภาพ

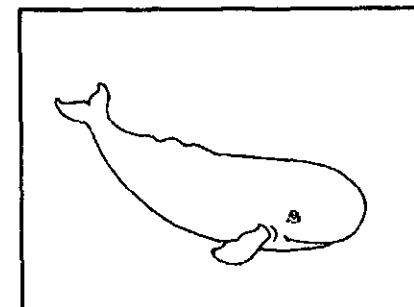
นก

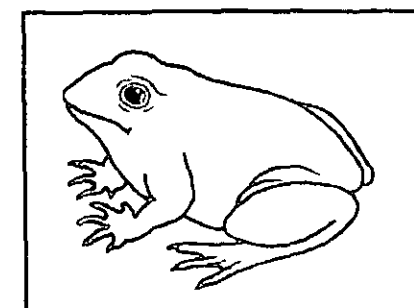
งู

กบ

ปลา

คู่มือดำเนินการทดสอบความสามารถในการอ่านคำ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ

ขั้นตอนในการดำเนินการทดสอบ

ก่อนทำการทดสอบ

- 1 ผู้ดำเนินการทดสอบควรศึกษาขั้นตอน วิธีการทดสอบให้เข้าใจก่อนลงมือทดสอบ
- 2 ผู้ดำเนินการทดสอบเตรียมแบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ (สำหรับนักเรียน)

ระหว่างการทำทดสอบ

- 1 ผู้ดำเนินการทดสอบ อ่านคำชี้แจง และอธิบายวิธีการทำแบบทดสอบให้นักเรียนฟัง
- 2 ผู้ทดสอบแจกแบบทดสอบให้นักเรียน
- 3 ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ ตามความเหมาะสม

หลังทำการทดสอบ

ผู้ทดสอบตรวจแบบทดสอบ บันทึกคะแนนลงในแบบบันทึก และประเมินผลการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำของนักเรียน

แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ
ชื่อ - นามสกุล.

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว โยงเส้นจับคู่ภาพ

คำ

ภาพ

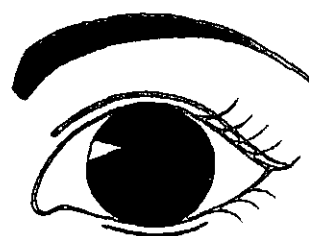
ตา

หู

จมูก

ปาก

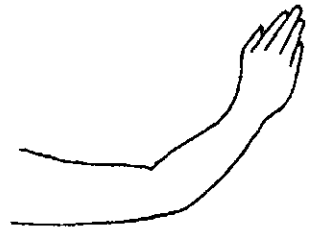
แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ
ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว โยงเส้นจับคู่ภาพ

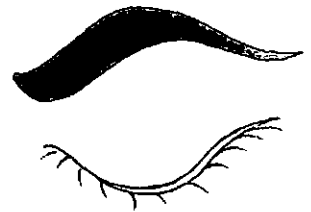
คำ

ภาพ

ขา

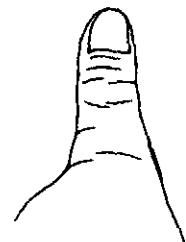
แขน

คิว

นิ้ว

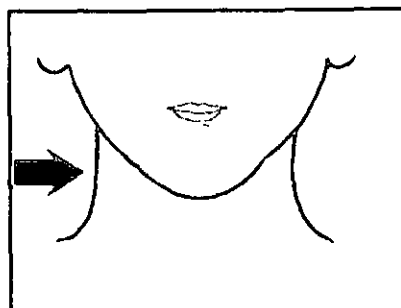
แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ
ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว โยงเส้นจับคู่ภาพ

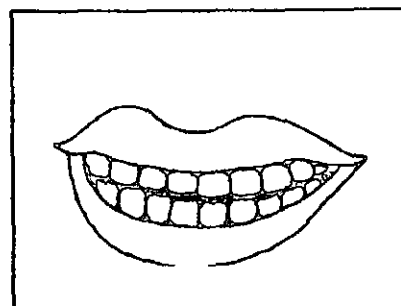
คำ

ภาพ

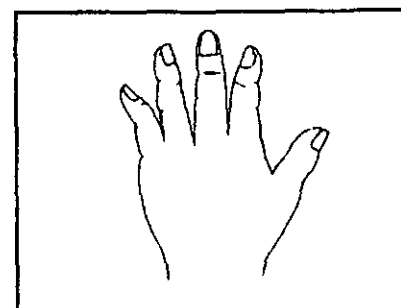
ฟัน

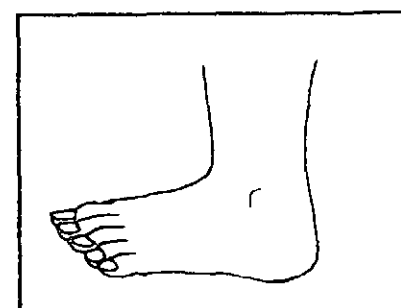
คอ

๒
เท้า

๒
มือ

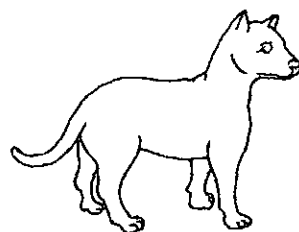
แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ
ชื่อ - นามสกุล...

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว โยงเส้นจับคู่ภาพ

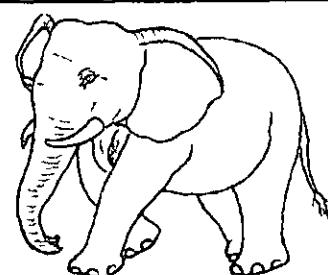
คำ

ภาพ

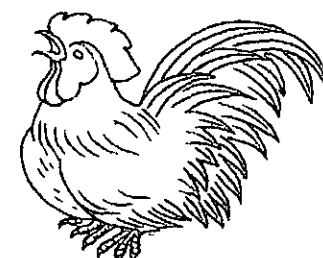
ช้าง

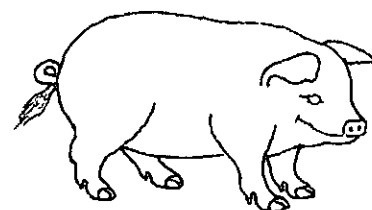
หมา

หมู

ไก่

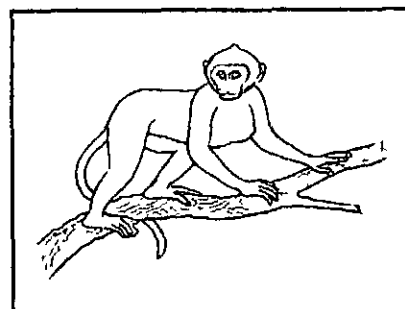
แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ
ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว โยงเส้นจับคู่ภาพ

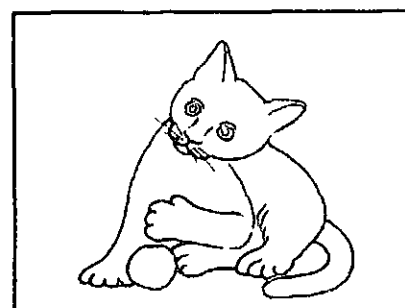
คำ

ภาพ

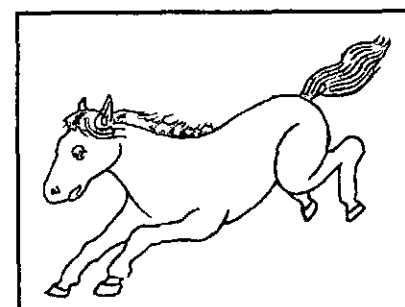
แมว

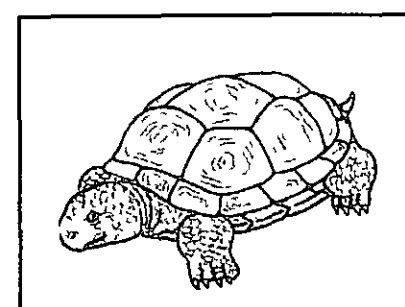
มา

เตา

ลิง

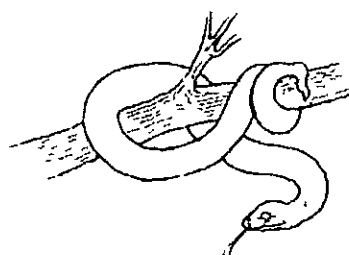
แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ
ชื่อ - นามสกุล

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้ว โยงเส้นจับคู่ภาพ

คำ

ภาพ

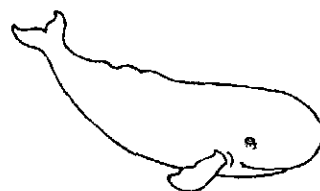
นก

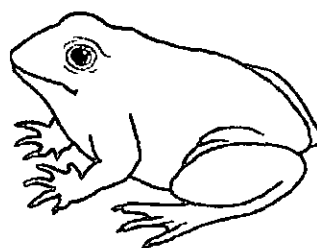
ง
ข

กบ

ปลา

แบบบันทึกความสามารถในการอ่านคำ

จำนวน	คำ	ครั้งที่										หมายเหตุ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	ตา											
2	หู											
3	จมูก											
4	ปาก											
5	ฟัน											
6	คอ											
7	เท้า											
8	มือ											
9	ขา											
10	แขน											
11	คิ้ว											
12	นิ้ว											
13	ข้าง											
14	พม่า											
15	พม											
16	ไก่											
17	แมว											
18	ม้า											
19	เต่า											
20	ลิง											
21	นก											
22	งู											
23	กบ											
24	ปลา											

(ลงชื่อ)

ผู้ทดสอบ

(

)

ตำแหน่ง

วันที่ เดือน

พ ศ

แบบบันทึกความสามารถในการอ่านคำ

จำนวน	คำ	ได้	ไม่ได้	หมายเหตุ
1	ตา			
2	หู			
3	จมูก			
4	ปาก			
5	ฟัน			
6	คอ			
7	เท้า			
8	มือ			
9	ขา			
10	แขน			
11	คิ้ว			
12	นิ้ว			
13	ข้าง			
14	หมา			
15	หมู			
16	ไก่			
17	แมว			
18	ม้า			
19	เต่า			
20	ลิง			
21	นก			
22	งู			
23	กบ			
24	ปลา			

(ลงชื่อ)

ผู้ทดสอบ
)

(
ตำแหน่ง
วันที่ เดือน

พ ศ

ภาคผนวก ค
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0519 12/1266

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ ธันวาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบทดสอบ และแผนการสอน

เนื่องด้วย นางวันเพ็ญ คุ้มคิมฐ นิสิตรระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติกโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ” โดยมี ศาสตราจารย์ผดุง อารยะวิญญู เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน และ อาจารย์พรรณา นรินทร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการสอน และแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบ และแผนการสอน ให้ นางวันเพ็ญ คุ้มคิมฐ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรสาร 02-6727828 มือถือ 09-1434164

ที่ ศธ 0519 12/ 12647

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๘ ธันวาคม 2547

เรื่อง ขกเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดเลียบราษฎร์บำรุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบทดสอบ และแผนการสอน

เนื่องด้วย นางวันเพ็ญ คุ้มคิชฐ นิติระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติกโดยใช้เทคนิคการใช้สีสอนอ่านเป็นคำ” โดยมี ศาสตราจารย์ผดุง อารยะวิญญู เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์จันทนา ดันสิงห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการสอน และแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบ และแผนการสอน ให้ นางวันเพ็ญ คุ้มคิชฐ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02 664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท 02-6727528 มือถือ 09-1434163

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ สกุล	นางวันเพ็ญ คุ่มดิษฐ์
วันเดือนปีเกิด	11 ธันวาคม 2510
สถานที่เกิด	จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 135 / 111 ถ อาจณรงค์ แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110

ประวัติการศึกษา

พ ศ 2528	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุกุลนารี จังหวัดกาฬสินธุ์
พ ศ 2537	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย ราชภัฏมหาสารคาม
พ ศ 2548	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ